

vài ngày làm việc ở
chung
sự vụ

nguyên sa

vài ngày làm việc ở chung sự vụ

vài ngày làm việc ở chung sự vụ
nguyên sa

bìa: *Midway Press*

trình bày: *Midway Press*, hình bìa tư liệu

nguồn: vietmessenger

ấn hành: *Anywhere*

Copyright © 1972 by **nguyen sa**

vài ngày làm việc ở chung sự vụ
nguyên sa

thay lời giới thiệu

Nguyên Sa, nhà thơ, đã đành; nhà nghiên cứu và dạy triết, viết phê bình, đã đành; còn một Nguyên Sa tiểu thuyết, ít người biết.

Cuốn truyện *Vài ngày làm việc ở Chung Sự Vụ* là một cuốn sách lạ, viết về chiến tranh mà không đả động đến chiến trường. Một cuốn sách độc đáo, không giống đồng loại của nó, ở bất cứ phương diện nào. Là một tác phẩm không may. Đọc, người ta khó chịu. Nó xỉ vả những khoa trương về liệt sĩ. Nó chửi bới chính nghĩa. Nó xé nát lá cờ.

Khi cho in từng kỳ trên tạp chí *Trình Bầy* của Thế Nguyên ở Sài Gòn năm 1972, nó trôi lốt, nhưng khi báo *Văn Học* xuất bản thành sách, cũng 1972, nó bị tịch thu. Vì vậy mà ít người biết nó ở trong nước. Sau 75, Nguyên Sa cho in lại ở Cali (Đời, không để năm). Nhưng môi trường hải ngoại của người di tản không thích loại sách này. Và hình như còn một lý do khác: Lúc làm báo ở hải ngoại, Nguyên Sa có nghiêng về trường văn trận bút, gây ân oán

giang hồ, khiến tác phẩm văn xuôi đặc sắc nhất của ông, không được mọi người khen chê, nhắc nhở.

Nguyên Sa cho rằng một người có thể có nhiều bản ngã, ông viết trong hồi ký: *"Những bài ký tên Hư Trúc trên nhật báo Sống không vị nghệ thuật"*. [*Sống* là tờ báo của Chu Tử, xuất bản ở Sài Gòn những năm 60]. Theo ông, cái tôi trường văn trận bút không phải là cái tôi khoác áo mô phạm. Nghề dạy học bắt buộc phải khoác áo mô phạm, khiến cái bản ngã thứ hai phải bị lôi cuốn bởi phần đời vô thức của Hư Trúc. Đây là ông biện luận cho Hư Trúc, bản ngã thứ nhì.

Điều này có liên hệ đến cuốn *Vài ngày làm việc ở Chung Sự Vụ*, bởi vì nhân vật chính, trung úy Đoàn Lan là một tổng hợp những bản ngã khác nhau của tác giả. Ở Đoàn Lan, có thầy giáo Trần Bích Lan, có nhà thơ Nguyên Sa, có cả cái tôi dung tục của Hư Trúc trong các bài bút trận. Trung úy Đoàn Lan là một nhân vật khác người, có tên *Lan* như *Trần Bích Lan* và họ *Đoàn* như cụ bà *Đoàn Thị Xuân*, mẹ của nhà thơ. Trước khi nhập ngũ, cũng là giáo sư văn chương, đang đợi giải ngũ để về dạy học; có người yêu gọi chàng là *chó*, như câu thơ nổi tiếng *"Hôm nay Nga buồn như con chó ốm"*. Một *Đoàn Lan* tổng hợp nhiều ADN khác nhau, làm việc tại *Chung Sự Vụ*.

Tác phẩm viết trước *Nỗi buồn chiến tranh* của Bảo Ninh khoảng 15, 16 năm. Nhưng cách đề cập chiến tranh ở đây, thực là mới mẻ, dữ dội và triệt để hơn Bảo Ninh rất nhiều. Nếu so sánh mật độ khốc liệt không thôi, thì *Chung Sự Vụ* khốc liệt hơn. Nếu so sánh khía cạnh khôi hài không thôi, thì *Chung Sự Vụ* cũng hài hước hơn. Mặc nhiên, mọi

so sánh đều vô nghĩa, mỗi cuốn sách có một giá trị, một linh hồn riêng.

Trước hết *Chung Sự Vụ* là gì? Chung sự vụ là "*sự vụ cuối cùng*", là công tác chôn những "*đồng thịt bấy nhầy*", phần còn lại của những người lính đủ mọi cấp bậc sau khi nhận hai chữ *hy sinh* cao cả. Những người có phận sự thi hành công việc này, gọi đó là "*hàng*", hàng về nhiều, hàng về ít, tùy theo sự phế thải của mặt trận. Tất cả khởi đi từ một chữ *hàng* đó. Hàng trở thành một "món", tùy theo mật độ của chiến tranh, tùy theo vũ khí, tùy theo khả năng chiến đấu, nói gọn là tùy theo *performance*, như người ta nói về thị trường thương mại.

Nhân vật lạ lùng, đề tài lạ lùng, cấu trúc câu văn cũng lạ lùng.

Trước hết là chiều dày khác thường của câu văn: hai ba thoại chồng lên nhau (lối viết này Nguyên Sa viết đầu tiên, sau đến Phạm Thị Hoài, rồi Nguyễn Bình Phương...): tiếng đọc thoại tạm gọi là "nội tâm" (đúng ra là tiếng rủa thầm), tiếng nói xỏ ngấm, đề lên tiếng đối thoại, tiếng chuông điện thoại, tiếng cười, tiếng khóc, tiếng chửi thề... tất cả vang lên một lúc, như lối viết đa âm của Dostoevski mà Bakhtine nói đến. Những thứ tiếng "tranh cướp nhau" vọng lên như một giàn hợp xướng, chỉ có người chết là im lặng, nhưng mùi họ xông lên như chiều dày thứ tư của không gian, phản ánh những xú uế thối tha, những tranh chấp đê tiện của con người. Người sống.

Tác phẩm chống chiến tranh và chống tiểu thuyết mới (anti-nouveau roman). Lúc đó, tiểu thuyết mới đang thịnh hành, chủ trương truyện không có chuyện. Nguyên

Sa muốn viết thử một truyện ngược lại: một truyện có nhiều chuyện ở trong, chuyện nọ chồng lên chuyện kia và ông đã làm được.

Trung úy Lan tiếp bà quả phụ Nguyễn Văn Tình đến nhận xác chồng:

“Bà quả phụ Nguyễn Văn Tình”. Hô hô, văn minh miệt vườn được soi chiếu bởi ánh sáng của những nhà nước bảo hộ. Cho máy phát âm đặt ngầm dưới lưỡi chạy, tape số 2: “Trung úy Đoàn Lan, Đại đội trưởng đại đội Chung sự, nhân danh toàn thể sĩ quan, hạ sĩ quan và binh sĩ đại đội cũng như nhân danh cá nhân tôi, xin thành thật chia buồn cùng bà. Sự hy sinh anh dũng của cố Thiếu tá làm vinh dự cho tất cả quân đội, trong đó có anh em chúng tôi”. Thưa mẹ con xong rồi. Trung úy Lan ngẩng đầu nhìn đối thủ, máy điện tử chạy xoạch xoạch. Không phải loại A, khóc biểu dương lực lượng có kèm theo chữ bói tùm lum, chữ bố chính phủ, chữ cả lò những thằng to đầu để chồng bà chết. Trời tru đất diệt năm đời mười đời chúng mày, chúng mày ngồi ở Sài Gòn, ngồi vơ vét, móc hầu, bóp cổ người ta, bắt chồng bắt con người ta đi ra chỗ hòn tên mũi đạn. Không phải loại B, cái này im lặng. Loại D, loại lạnh lùng. Loại nuốt khổ đau cùng với thuốc an thần. Nhưng coi chừng. Đã đành mang kính đen, mặt tượng đá thường là loại D, nhưng phải coi chừng. Nó loại D lúc mở đầu, rồi trở về C, khóc nức và ngắt lịm là đời em tàn. Em ở đây tới lễ Giàng sinh năm một ngàn chín trăm bảy mươi. Xin chị, chị thương em. Xin Chúa, Chúa phù hộ cho con” (trang 8-9).

Đoàn Lan tiếp khách, lời chia buồn tự động phát ra như quay tape, đã đánh số trước, tùy hoàn cảnh. Từ câu *“Thưa mẹ con xong rồi”* là bắt đầu loạt đối thoại ngầm, không

phát tiếng chỉ ở trong đầu Đoàn Lan. Sau đó “máy điện tử” óc âm thầm nhận xét đối thủ, nó đã phân loại sẵn các khách nhận xác (gọi là *khúa*), thành các loại A, B, C, D, và nó đang xem nên xếp mục này vào loại nào.

Thông thường thì nhà văn nắm cái quyền phân tích tâm lý nhân vật, nhưng ở đây, tác giả chuyển cái quyền phân tích tâm lý sang đầu nhân vật là trung úy Đoàn Lan, thành những lời nói vô thanh. Lối viết này giúp tác giả có thể thay đổi giọng văn nhiều lần: đối thoại xen lẫn độc thoại, tả xen lẫn tình, với một vận tốc nhanh như tốc ký. Lối viết tốc ký này có thấy trong hồi ký Trần Dân, nhưng ông chỉ ghi nhanh những đối thoại, những động tác, ông chưa ghi những gì xảy ra trong đầu nhân vật. Lối viết này đã có từ James Joyce, và có lẽ Nguyễn Sa là người viết loại này đầu tiên ở Việt Nam.

Nhiều chuyện xảy ra cùng một lúc trên cùng một mặt chữ. Nói khác đi, thay vì lần lượt kể những chuyện khác nhau qua những đoạn văn khác nhau, thì tác giả chập ba bốn chuyện trên cùng một đoạn văn. Chuyện trung úy Lan, đại đội trưởng đại đội Chung sự vụ, chuyện ông thiếu tá Nguyễn Văn Tình có hai bà vợ đến tranh xác, chuyện hai ông binh nhất cùng tên Tây, cùng bị cháy đèn không nhận diện được, chuyện *hàng* về 18 xác, mà chỉ có 17 cái đầu, chuyện hai bà vợ cố thiếu tá quần nhau bên xác chết... tất cả những tình thế, những hoàn cảnh vừa khủng khiếp hãi hùng vừa cực kỳ cô-mích chen nhau, đè nhau, được kể như chơi, bằng một ngòi bút tinh vi, lão luyện, nắm chắc cái nghịch lý, cái nực cười, nắm chắc cái khốc liệt đau thương đưa ra những tình huống cứ như bịa, mà chất thật toát ra từ bản lĩnh, từ vô thức nhà văn.

Bản ngã Hu Trúc của trung úy Lan được tung ra ngay trang đầu: *“Tụi bay đóp đi, ông không về được đâu... đóp đi, Whisky mỗi thằng vô chừng năm quả thôi nghe... Tía tụi bây kẹt... Kẹt ở giữa, phía tả là một con mụ nạ dòng... dâm dăng... mắt lá răm... bên hữu, thiếu phụ trẻ... típ me Mỹ...”* (Trang 5). Một thứ bản ngã nham nhở, ăn tục nói phét, ba lẳng nhăng, lính tráng, một mớ tiếng lóng, mà con người có học như trung úy Lan, giáo sư văn chương, không thể có. Thoạt tiên là giọng trung úy Lan nói với lũ bạn nhậu đang chờ trong đêm Noel, nhưng cái giọng ấy sẽ biến thành độc thoại, có lúc nói một mình, có lúc tả cảnh, tả tình, tả đồ vật, sự vật như một nhà văn thứ thiệt. Y vừa tả vừa chửi, chửi bọn đàn em chán lại chửi đời, đời y đã không ghê gớm, lại phải giải quyết những trường hợp ở *Chung Sự Vụ* không thể giải quyết nổi.

Trường hợp hai binh nhất cùng tên Tây, Đặng Ngọc Tây và Lê Văn Tây cùng cháy đen. Binh nhất Tây Đặng được cha nhận ra nhờ nốt ruồi trên thân, đem chôn. Rồi. Binh nhất Tây Lê bị vợ tù chối: *“Khi đi ông mặc quần đùi đen sao xác kia lại mặc quần đùi trắng?”*

Giải pháp đầu tiên: quật mổ ông Tây Đặng lên, thấy ông mặc quần đùi đen thì mang xác trả cho bà Tây Lê, cho ông Lê Văn Tây xuống thay chỗ đó. Nhưng không ổn: *“Tụi nó ón hai ông Tây bị đổi chỗ, hai ông nổi sùng”*, tụi nó sợ các ông ấy vật. Giải pháp thứ nhì: *“Hôm nào làm xong bia, ta gắn cái Lê Văn Tây vào chỗ Lê Văn Tây, cái Đặng Ngọc Tây vào chỗ Đặng Ngọc Tây. Thế là người nào tên nấy”*. Không ai nổi sùng. Nhưng lại vẫn có vấn đề: *“Ông già của ông Đặng Ngọc Tây nhìn cái mả của con mình mà lại có tên là Lê Văn Tây, bà*

quả phụ Lê Văn Tây thấy chồng đổi tên là Đặng Ngọc Tây, còn ra cái giống gì nữa. Hu bột hu đường hết...” Thế là lại cuộc xềng ra mộ, ban đêm như bọn trộm “lấy ông Lê Văn Tây lên trả ông về chỗ của Lê Văn Tây, lấy ông Đặng Ngọc Tây lên trả về chỗ cho ông Đặng Ngọc Tây”.

Trường hợp cổ thiếu tá Nguyễn Văn Tình có hai vợ, bà quả phụ Nguyễn Văn Tình một nữ danh Hoàng Thị Tâm và bà quả phụ Nguyễn Văn Tình hai nữ danh Lê Thực Oanh, nửa điểm, nửa nặc nô, một bên dựa vào thế lực “Mặt trời” của Thiếu tướng, một bên dựa vào Cục trưởng quân nhu. Cuộc chiến xảy ra tàn nhẫn, khốc liệt, mỗi bên đem lực lượng đến trấn áp bọn Chung sự vụ, bên đe dọa lột lon, bên đe dọa kiếm kê toàn diện. Cuối cùng hai bà lớn xông vào nhau trước hiện trường: “*Mày ngủ với thằng Tàu trên xác chết. Mày ngủ với thằng Mỹ trên xác chết. Mày còn kém súc vật. Mày là đồ chó. Những cánh tay, những âm thanh có nhiều súc vật, chó, xác chết, con đĩ, thằng Mỹ, thằng Tàu, dồn dập ở khắp phía, đẩy mạnh ở vai trái Trung úy xô mạnh nơi cánh tay phải, đánh vào mang tai, núm áo chỗ ngang lưng...”*

Tất cả những vấn nạn này trung úy Lan phải giải quyết chớp nhoáng trong không khí bề bộn công việc, hàng về nườm nượp, hàng nhiều, khứa ít. Thiếu úy Lộc than: “*Đó là chưa kể hàng về không có thú tự. Hàng không chọn ngăn kéo dành cho tử thi để về. Có hôm toàn xác chết binh sĩ. Có tuần lễ chỉ có xác chết sĩ quan. Chuyến trực thăng này toàn hàng rữa nát. Mười tám cái chúng tôi nhận được mới đây không có cái nào đầu dính trên vai”*, trong một quang cảnh chưa từng thấy, những tiếng kêu, tiếng hét khủng khiếp vang rền bốn

phía, tiếng ông cụ già van nài cầu khẩn: “*Không phải không phải con tôi ở chỗ này. Con tôi ở chỗ khác, ông chỉ giùm tôi. Ba bốn người đàn bà khác tiến tới, nói cùng lượt... Bố cháu lúc đi nguyên vẹn mà ông. Sao các ông để chồng tôi như thế. Sao lại ra nông nổi này ông ơi*”.

Đến đây bỗng có một sự im lặng tê liệt sững sờ trong đám đông, một sự im lặng tuyệt vọng, im lặng chết giấc, tại sao?

“*Tiếng hét to của Hạ sĩ Mùi. Yên đi. Các người yên đi. Cho tôi yên tôi tìm nó. Cho tôi yên tôi tìm con tôi*”. Tôi tìm con tôi. Tôi tìm con tôi. Tôi tìm con tôi. Hạ sĩ Mùi vừa hét, cường độ của âm thanh làm tỏa ra được cường độ của đau đớn, vừa đi rón rén trên chiếc dù mở rộng, đi giữa những đồng thit bấy nhầy, những đầu không dính vào thân thể, những bàn tay cánh tay những ống chân rời. Ông Mùi kéo những thân người ra một phía. Mười tám cái đẩy đủ. Ông quỳ hai chân xuống đất luôn hai cánh tay xuống lưng tử thi, kéo nhẹ lướt trên mặt đất, có lúc khụy hai cùi chỏ xuống đất để lấy sức. Ông vừa kéo, vừa xếp, vừa nói: *Thầy làm nhẹ nhẹ, con yên chỉ không đau đâu. Một lúc ông dừng lại thở dốc gio tay về trước mặt thể thốt. Chúng nó giết bố tôi. Bây giờ giết nốt con tôi. Tôi xin đi tác chiến. Tôi đi ăn thua đủ. Ông Mùi đứng lên một chút rồi lại quỳ xuống kéo chiếc xác thú chín, tử thi đã phồng lên, nước chảy rỉ ròi, mùi hôi thối nồng nặc. Ông hạ sĩ nghiêng đầu thâm thì. Thấy có làm đơn cho con hoãn dịch. Thấy có một mình con, người ta không cho. Làm sao người ta cho người khác không cho con. Thấy có lay van mà không được. Thấy thể. Con đừng giận thầy*”.

Đây không phải là chiến trường mà là đoạn chót của chiến trường, không có tiếng súng không còn tiếng súng, không còn gì cả, chỉ còn tiếng người sống và mùi người chết bốc lên với nhau. Tiếng hạ sĩ Mùi thăm thì với xác chết. Ông là *“chuyên viên duy nhất của đơn vị này, chuyên viên duy nhất của đất nước này biết cách sắp xếp chính xác đầu nào vào thân nấy, tay chân của người nào xếp vào với thân của người đó”*. Làm sao ông biết được nghề này? Chẳng có trường nào dạy môn đó cả, chỉ bởi vì *“con ông ấy, con một, chết trận cách đây năm năm, xác nát bét, không đủ bộ phận. Ông ấy xếp hoài không đủ. Thành ra, lần nào xác về bị chặt rời từng mảnh như thế ông cũng giành lấy làm, làm riết thành chuyên môn”*.

Không có trường nào dạy về chuyên môn đó cả. Không có. Không có.

Không có dân tộc nào bất hạnh như thế cả. Không có. Không có.

Mỗi chữ là một viên đạn bắn nát chiến tranh. Nguyên

Sa cho rằng bản thân ông vốn là một hạt cát: nguyên sa. Hạt cát Nguyên Sa trong tiểu thuyết *“Vài ngày làm việc ở Chung sự vụ”* hẳn đã mọc trong lòng người, từ tìm người, người chết, người sống, nó tắm liệm máu và nước mắt, tắm liệm những khổ đau, phi lý, những tội lỗi của kiếp người, để viết thành chữ.

Thụy Khuê

Paris tháng 5, 1998 - tháng 11, 2014

Tụi bay đóp đi, ông không về được đâu, món chả cua vàng ngậy như hoa cúc có lông lạnh nước mưa, đóp đi, whisky mỗi thằng “vô” chừng năm quả thôi nghe, còn phần ông, ít ra phải phần ông sáu quả, tía tụi bây kệt, tụi bây phải biết như thế chớ. Kệt ở giữa, phía tả là một con mụ nà dòng, mặt xương khắc khổ che dấu giả tạo sự dâm dăng trong cặp mắt lá rậm phục ở đằng sau cặp kính mát, bèn hữu thiếu phụ trẻ điệu bộ tăng cường bởi những trang sức quá độ, típ me Mỹ, típ nữ anh hùng lao động chống bỗng nhiên được trọng dụng bởi nhà nước quốc gia. Kệt ở khúc nào? Bọn nham nhỏ, tao cấm tụi bây không được cất tiếng, ở chỗ nào rồi bọn chớ sẽ nhìn thấy, sẽ nhỏ dãi, bây giờ lúc gần sáu giờ ba mươi, các con hãy bằng lòng với sự thật chói lòa này: chỗ kệt của tao không có một điểm tương đồng nào với địa danh ghê gớm

mà các mạ Việt Nam vẫn dành cho thủ cấp của các ông già nghiêm túc ngâm thơ loại “văn dĩ tải đạo” của tụi bây đâu.

Hãy cầm mồm và hãy nhìn.

Hai cánh cửa, chẳng biết tên nó là loại cửa gì, không phải cửa ra vào, đi lính bấy năm có lẽ rồi bộ không biết cửa ra vào mà chỉ biết toàn cửa vớ vẩn khác sao (bố đứa nào nghĩ vậy), cũng không phải là cửa sổ, cái loại cửa không cao đến trần nhà, không chạm đất, lơ lửng, khóa lại không được, mà khóa cũng vô ích bởi phía dưới nó trống trơn, khóa lại loài người vẫn vô được đều đều, theo lối di chuyển của những động vật mà từ hai mươi lăm thế kỷ nay nó vẫn tưởng là thấp kém, cái loại cửa đẩy ra nó lại bật trở lại, đu đưa vài cái kêu phập phập như lục sĩ chạy xong xăng mét giảm tốc độ đứng lại thở hổn hển, đại khái, cái loại cửa đó mọi người đều biết đó, không biết thì ráng chịu, và, cái này rõ ràng này, từ cửa đu đưa đó mở ra, tiến lên hai thước ngay phía trước mặt là hai chiếc ghế loại ma-ca-đi, hai ghế bày đối diện, sau ghế có chiếc bàn khá lớn, thước tám hai thước, bàn trải nỉ xanh trên có kiếng dày hai ly, trên kiếng phía góc trái có chiếc cờ nhỏ, giữa bàn có bảng kê tên và chức vụ, không có con ó hoặc con rồng, may quá, đằng sau bàn có ghế, một chiếc thôi, ghế này có đệm đằng hoàng nghe không.

Trên chiếc ghế nặng ký đó có một nhân vật quan trọng, Trung úy Lan, tao đó, tổ cha chúng mày, đứa nào cười mai vô Quang Trung chó dắt ông làm sĩ quan cán bộ ông cho chúng mày bò bảy món, nhảy xồm cùng là hít đất chết cho chúng mày luôn. Trung úy lớn lắm chó bộ, binh Nhì khướt tĩ mới lên được binh Nhất, binh Nhất khâm mười niên

mới tới Hạ sĩ Nhất, sau đó mới tới Trung sĩ, trời cao của ông này chính là Trung sĩ Nhất. Chưa hết, ngoài trời còn trời, trời của trời Trung sĩ Nhất là Thượng sĩ, cha mẹ của ông trời đó là Thượng sĩ Nhất. Ông cho chúng mày ra binh Nhì nghe không các con, cho chúng mày leo đến Thượng sĩ Nhất là đời chúng mày “năm mươi già không kể” rồi, kiếp sau chúng mày mới lên được Chuẩn úy mà, nên nhớ, Chuẩn úy to thế cũng chưa được kể là quan đầu. Mười tám tháng sau không chết, mình đồng da sắt, không bị quân kỷ nặng, như bà lớn mắng mà dám cãi, lên được Thiếu úy, các con vẫn còn ở dưới chân tao. Gặp tao vẫn phải chào cái cổp, đọc to số quân tám số, tên họ khai sinh trình diện Trung úy.

Nói rõ như thế để loài người hiểu rằng, giờ này, sáu giờ hai mươi chiều thứ Bảy, hai mươi bốn tháng mười hai năm cuối cùng của thập niên sáu mươi, giờ mà lính tráng đại đội về cha nó hết rồi, trừ những thằng trực gác, dĩ nhiên, chớ nếu về hết cả trại y như công chức Bộ Giáo dục thì địch nó hàng từ lâu rồi còn đánh đấm gì nữa, giờ này Trung úy còn ngồi đây là một sự việc không bình thường. Các nhà chép sử sau này sẽ có nhiệm vụ tìm kiếm tinh tú chính xác cho biến cố đó, chúng ta khách quan chỉ nói tạm là sự việc không bình thường.

Hãy tưởng tượng buổi chiều ngày lễ Giáng sinh, chiều đẹp nhất của một năm, Trung úy, không phải Trung úy các ké, Trung úy chỉ huy trưởng, xếp lớn đơn vị, mà xếp lớn thiệt không có cố vấn Mỹ, tại sao đơn vị nào, binh chủng nào cũng có cố vấn, quân đoàn có cố vấn quân đoàn, tiểu đoàn có cố vấn tiểu đoàn, có cố vấn hải quân, có cố vấn

không quân, pháo có cổ pháo, rùa có cổ rùa, cua có cổ cua, tại sao không có cổ vấn cho chung-sự-vụ, tại sao, Ngũ giác đài làm ơn trả lời dùm, xếp lớn ngồi ngáp vặt y như cậu thanh niên ngồi trồng cây si ở Sở Thú, thật kỳ cục. Nửa giờ trước ông còn phải xuống dưới nhà xác kiểm soát việc nhận hàng. Đúng sáu giờ Hạ sĩ quan trực báo cáo “trình Trung úy hàng về”. Về thì về, làm gì mà rắc rối dữ vậy. Hàng nào chẳng là hàng. Thái tá chó sao giăng gì mà linh kinh. Trung úy lắm bầm.

Cần nhần là một việc, làm là một chuyện khác. Lệnh không phải là nhắc nhở tình ái. Anh phải đích thân tiếp bà quả phụ vào hồi sáu giờ ba mươi. Bây giờ sáu giờ hai mươi lăm, này chuông điện thoại gì đây này. Trung úy Lan tôi nghe. A, anh đó hả. Tôi sợ anh đông rồi, chéch lại. Anh còn đó hay lắm, anh hay lắm, cảm ơn, không có kẹt cả đám. Bà ấy tới đó nghe. Thôi nhé. Vâng thôi. Kính Trung tá. Chào anh.

Bà đã tới.

Hai võ sĩ trong tư thế nghênh chiến.

“Bà quả phụ Nguyễn Văn Tình”. Hô hô, văn minh miệt vườn được soi chiếu bởi ánh sáng của những nhà nước bảo hộ. Cho máy phát âm đặt ngấm dưới lưỡi chạy, tape số 2. “Trung úy Đoàn Lan, Đại đội trưởng Đại đội Chung sự, nhân danh toàn thể sĩ quan, hạ sĩ quan và binh sĩ đại đội cũng như nhân danh cá nhân tôi, xin thành thật chia buồn cùng bà. Sự hy sinh anh dũng của cố Thiếu tá làm vinh dự cho tất cả quân đội, trong đó có anh em chúng tôi.” Thưa mẹ con xong rồi. Trung úy Lan ngẩng đầu nhìn đối thủ,

máy điện tử chạy xoạch xoạch. Không phải loại A, khóc biểu dương lực lượng có kèm theo chửi bới tùm lum, chửi bố chính phủ, chửi cả là những thằng to đầu để chống bà chết. Trời tru đất diệt năm đời mười đời nhà chúng mày, chúng mày ngồi ở Sài Gòn, ngồi vợ vét móc hầu, bóp cổ người ta, bắt chồng bắt con người ta đi ra chỗ hòn tên mũi đạn. Không phải loại B, cái này im lặng. Loại D, loại lạnh lùng. Loại nuốt đau khổ cùng với thuốc an thần. Nhưng coi chừng. Đã đành mang kính đen, mặt tượng đá thường là loại D, nhưng phải coi chừng. Nó loại D lúc mở đầu, rồi trở về C, khóc nức và ngắt lịm là đời em tàn. Em ở đây tới lễ Giáng sinh năm một ngàn chín trăm bảy mươi. Xin chị, chị thương em. Xin Chúa, Chúa phù hộ cho con.

“Mời bà ngồi.”

“Cám ơn”. Bà vẫn đứng.

“Thưa bà, chúng tôi...” Mặt tượng đá dường không nghe tape 3 phát âm trầm buồn lược kê những đề nghị, linh cửu cổ Thiệu tá hiện đã ở đây, chúng tôi sẵn sàng hướng dẫn, có quyền quán ở đây hoặc ở tư thất, những nơi chốn an táng có thể chọn lựa, ngoài ra, nếu có những chỉ thị nào... “Ngoài ra, nếu bà quả phụ nhận thấy có điều gì cần chỉ thị, chúng tôi, trong phạm vi khả năng và quyền hạn, sẽ thực hiện bất cứ điều gì có thể làm nổi.” Kính đen di chuyển từ trái sang phải quan sát chậm rãi dừng lại, quay ngược chiều kim đồng hồ, tiến lại gần bàn trái ni xanh đặt lên đó một cái gì. Cái cặp samsonite. Trung úy Lan, anh có lỗi lớn. Thú nhận đi. Anh mong chóng xong việc, chả cua, bữa nhậu, lễ Giáng sinh làm thành sương mù không cho thấy chiếc samsonite, làm ngắt ngu người có nhiệm vụ bình

tĩnh, quan sát và an ủi kịp thời những nạn nhân của cảm xúc, có đúng không. Đúng.

“Đây là bản sao khai sinh của nhà tôi. Bản sao hôn thú của chúng tôi. Bản sao hôn thú của chúng tôi. Bản sao căn cước của tôi. Xin Trung úy lo dùm những thủ tục...” Ngừng một giây ngắn, ngược mắt. “Thủ tục hành chánh”. Khá lắm. Vượt được cái ổ gà “khai tử.”

“Chúng tôi xin chu toàn.”

Cặp samsonite đóng lại, người đàn bà lặng lẽ quay gót tiến ra phía cửa. Trung úy Lan, đòi con tàn. Bà đi xuống viếng linh cữu. Bà sẽ ngồi đó, bà sẽ khóc, mày sẽ phải thường trực ở đó, theo đúng chỉ thị “anh phải tiếp bà Thiếu tá cho tới lúc bà về, anh nghe rõ không, dạ rõ, Trung tá.” Cho tới lúc bà về. Còn lâu mới về. Chưa cho chỉ thị nào hết, chưa trả lời câu hỏi xác để đây hay mang về nhà, xin đất ở đâu, Nghĩa trang Quân đội hay Mạc Đình Chi, giờ khắc cho những công việc chôn cất. Đòi mày tàn. Và mày phải im lặng, không được kêu ca, hối thúc, mày đã nói với nhân viên thuộc hạ một chục lần trong mọi trường hợp phải im lặng. Chửi bới, la hét, nói mịa, nói móc, kêu ca, phỉn trách, các anh đều phải giữ bình tĩnh. Càng phải im lặng để tôn trọng sự im lặng của bà quả phụ. Bà quả phụ gio tay định đẩy cánh cửa đu đưa. Trung úy Lan vội vã làm động tác cần thiết. Giữ cửa cho bà quả phụ ra khỏi mới buông tay. Tiếng kêu ục ục. Lực sĩ chạy xăng mét về thở phì phò.

Trung úy Lan quay người về phía nhà xác, nhưng bà quả phụ Tĩnh vẫn đứng im làm ông chỉ huy trưởng phải quay trở về phía mặt nhìn thấy bà quả phụ đang nhìn ra cổng trại.

“Bây giờ tôi xin kiếu.”

Ờ ơ. Còn những chi tiết linh kinh liên hệ đến sự an nghỉ của ông cố Thiếu tá. Tụi bây có điên không. Mấy khi có khứa lại quên hàng quên họ một cách êm ái như thế. Ông cũng muốn biết nhưng không sao. Người chết không vội, sáng mai hỏi chưa trễ. Chút nữa bà quả phụ có trí nhớ có nhiều hy vọng là mơ hồ này đột nhiên tìm thấy những hoài niệm cần thiết, bà sẽ trở lại nói những điều cần nói với hạ sĩ quan trực cũng được, không sao. Bố chúng mày xong rồi. Xong nhiệm vụ khốn nạn này đúng theo từng âm thanh của khẩu lệnh, về ăn xong, nửa giờ là xong hết, ông đi việc ông. Việc ông, hô hô, ông bay bướm mặc cha ông. Con nít con nôi đừng có xía vô, các con.

Bà quả phụ dừng lại. Tay dơ lên, gằn thẳng góc với vai mặt, chỉ chiếc xe vàng, xe chuyên chở không mui sơn màu vàng quen thuộc, đầu hơi ngược cao nhìn lên Trung úy.

“Tôi cho chỗ hòm tới.”

“Chúng tôi cho lệnh tiếp nhận.”

Bà Tình xoa người bước mau.

“Những chi tiết khác đại diện của tôi sẽ thông báo cho ông biết.”

Chi tiết, đại diện, thông báo. Này nói chậm chậm. Tụi bây, tao nói với lính tráng trong đơn vị chứ không phải nói với bọn chó chúng mày đâu, tụi bây nghe rõ không. Chôn cất bằng đại diện. Máy điện tử chúng mình mỗi thằng lắp một cái trong tế bào óc não sai hết bố nó cả rồi. Không phải chỉ có bốn loại, còn loại E, loại siêu lạnh lùng. Bà quả phụ gật đầu chào.

“Kính bà.”

“Cảm ơn Trung úy.”

“Thưa bà chúng tôi làm bốn phận.”

Xế Mercedes có màn đen che phía sau. Nặng lắm. Nặng hay nhẹ cứ về sớm như thế là đẹp, tiện việc nhà nước lắm. Ta có quyền hát, hát câm, đúng tiêu lệnh riêng, dĩ nhiên. Cặp mắt vui có nhạc dừng lại ở Hạ sĩ Mùi chạy tới. Chào kính. “Thưa Trung úy...” Tay chỉ chiếc xe vàng đã dừng lại ở giữa sân cò.

“Biết rồi. Tiếp nhận.”

Trung úy Lan cũng tiến về phía chiếc xe, nhìn ngắm chút đỉnh. Vàng tâm thú thiệt. Quý lắm. Khoen đồng vàng đánh kỹ. Nhung tím, a a, lót nhung tím màu hoa sim, hơi lằng đẫy nhé, còn đây cái gì đây, trà hột. Giỏi lắm, hàng này có trà hột là vừa, bắt đầu rỉ nước vàng rồi.

“Hạ sĩ lo vụ này nghe không.”

“Dạ Trung úy yên chí.”

Trung úy chạy bằng chân sáo, cửa lực sĩ thờ, thay quần áo kỷ lục tốc độ. Em treo nó lên đây. Em mặc chiếc này. Không được, chiếc sọc nâu với quần jeans nhưng vàng đi với em mới được. Nhưng cần nhớ đừng để cho bọn nó khích uống say đồ cha nó rượu vào quần áo là hỏng hết.

Tiếng chân chạy, tiếng đẩy cửa.

“Trình Trung úy.”

Tiếng Hạ sĩ Mùi ở phía sau. Trung úy Lan tiếp tục chải lại tóc.

“Nói đi”.

“Trình Trung úy...”

“Xong rồi hả.”

“Trình Trung úy...” Ua ua, cái gì nữa đây. Lạ đáng Ma-hô-mét, ngài còn củ gì nữa đây mà nó trình với bẩm đều đều thế này.

Trung úy Lan xoay người lại.

“Bà quả phụ của cố Thiếu tá Nguyễn Văn Tình muốn gặp Trung úy.”

Nó tìm thấy trí nhớ. Trở lại cho chỉ thị, chết con.

“Bà ấy trở lại.”

“Dạ không.”

“Cái gì, anh nói cái gì.”

“Dạ bà này bà khác. Không phải bà hồi này.”

“Anh dồn mặt hả. Sao nói bà quả phụ Tình.”

“Dạ bà ấy nói.”

Trung úy Lan gạt người Hạ sĩ sang một bên, đi mau qua phòng đợi. Mùi Chanel thơm, dù trong con bụi bọ, người thấy từ ba thước. Đẩy cửa. Người đàn bà, ngoài hai mươi, áo dài đen, trang điểm kỹ, người đàn ông đứng tuổi cầm cặp da nâu, cả hai đứng đấy.

“Trung úy Lan, chỉ huy trưởng.”

“Chúng tôi là luật sư Hoài. Đỗ-Hoài. Đây là bà quả phụ Nguyễn Văn Tình. Chúng tôi đến để lo việc an táng cố Thiếu tá.”

Trung úy Lan đứng sững. Nó chết đứng. Các cụ nhìn thì thấy.

Người thiếu phụ trẻ bỏ kính. Mắt ướt nhẹ dường phớt chút sương mỏng nhìn thẳng vào mắt Trung úy. Người xung là luật sư đặt chiếc cặp lên chiếc bàn nhỏ kê ở giữa phòng chọn lựa giấy tờ gì.

“Cách đây năm phút chúng tôi vừa được hân hạnh tiếp bà, một bà quả phụ..”

Luật sư ngắt đầu, cầm những giấy tờ đưa về phía trước.

“Điều đó không liên quan đến chúng tôi.”

Trung úy Lan lấy lại bình tĩnh. Bảy năm lính đã đốt cháy được cái thần hồn hoảng hốt của anh thầy giáo. Bị đẩy vào chân tường là bình tĩnh trở lại.

“Xin luật sư cho chúng tôi biết rõ hơn.”

“Đây là giấy tờ chứng thực bà Lê Thực Oanh, hiện diện, là vợ chính thức có hôn phối của cố Thiếu tá Nguyễn Văn Tĩnh.”

Thằng khốn nạn rút từng tờ giấy vênh vào gιο về phía trước, không quên phất phất mấy lần như phù thủy phe phẩy những lá bùa ghê gớm.

“Đây là tờ hôn thú. Lập năm một ngàn chín trăm sáu mươi bảy tại quận Nhì, Sài Gòn.”

Bố mày, nói mau lên.

“Vàng quận Nhì Sài Gòn. Lập ở chính thủ đô chó không phải ở một ngôi làng heo lánh, một vùng mất an ninh, do đó vượt trên mọi nghi ngờ.”

Mày làm ông cũng hơi ớn.

“Đây là tờ sống chung do quận hành chánh nói trên cấp.”

Y đang nhếch mép cười ngạo mạn, nếp nhăn giống như những lớp sóng bất động trên mặt biển từ trên cao nhìn xuống.

“Có cần nói thêm rằng giấy sống chung này cấp ngày bốn tháng mười hai năm sáu chín. Tức là chưa quá một tháng.”

Cặp mắt nhìn Trung úy Lan có những tia chế nhạo. Đứa nào bảo ông chủ quan là đứa chủ quan. Trung úy Lan dựa lưng vào những sợi thùng to ở quanh “ring”. Thở dốc. Vô sĩ Đỗ Hoài dơ nắm đấm lên cao, giáng xuống những trái ân huệ.

“Còn đây là sổ gia đình.”

“Hay đúng hơn bản sao phóng ảnh của sổ gia đình. Chúng tôi để Trung úy kiểm soát lại.”

Trung úy Lan hai tay che mặt, thế thủ.

“Như tôi vừa nói, chúng tôi vừa tiếp, vâng bà và luật sư cũng vui lòng thông cảm cho trường hợp khó xử của chúng tôi. Chúng tôi xin trình lên thượng cấp ngay tức khắc. Sáng mai...”

Luật sư Hoài tay mặt khoa lên những vòng cung quảng đại, tay trái đưa xấp hồ sơ cho Trung úy.

“Vâng vâng. Trung úy cứ tự nhiên. Xin nộp Trung úy những giấy tờ cần thiết.”

Người lịch sự. Pháp luật là sự lịch sự chó đẻ. Dù sao cũng quý đi.

Nhưng này, hựt, hựt. Nó còn mở cặp làm gì đây. Nó lấy ra tờ giấy đánh máy gì.

“Xin Trung úy vui lòng cho chúng tôi một chữ ký.”

“Tại sao?”

Nếp sóng trên biển chỗ cuối mép đường lồi sâu hơn.

“Không có gì đặc biệt. Trung úy ký nhận thực cho rằng bà quả phụ Nguyễn văn Tình cùng luật sư đại diện đã tới trình diện Trung úy để xin lo việc an táng ông cố Thiếu tá.”

Nghỉ một giây ngắn.

“Và cũng để trình Trung úy những giấy tờ cần thiết.”

Tổ sư pháp luật. Mà muốn ông ký thì ông ký. Ông sợ gì. Ông có thượng cấp của ông, nhà binh thượng cấp là nhất, là cha mẹ, là chân lý, công lý, là thiên đường và địa ngục, là chính nghĩa quốc gia, sách luật có dạy mấy điều đó không. Con phải biết rằng con có thần công lý, bố mày cũng có công lý. Và công lý mặc đồng phục chẳng có họ hàng gì với công lý của con hết, nói cho con hay.

“Chúng tôi xin phép Trung úy.”

Mắt sương mỏng chớp chớp. Người lính canh chào kính.

“Kính luật sư. Kính bà.”

“Kính chào Trung úy.”

Xế Mercedes tiến lại. Tài xế đồ trắng mở cửa. Lại Mercedes. Lại sơn đen. Cũng có màn đen che phía sau. Con mẹ này cũng như con mẹ kia chắc chắn có đồng bạc. Bọn đồng bạc có đủ thứ, chỉ thiếu có trí tưởng tượng. Đứa nào cũng Mercedes, xế nào cũng đen, cũng màn che kín mít phía sau. Chiếc xe sơn vàng chờ hòm trở ra đến cửa. Tại sao chúng nó không sơn Mercedes vàng cho tiện việc. Ủ tại sao?

Trung úy trở lại đơn vị lúc mười giờ năm phút, giờ địa phương, ngày hai mươi lăm, bước dài không dưới tám mươi phân chứng tỏ sức khỏe và sự bình tĩnh tìm thấy. Tìm thấy là cái chắc, một đêm vô tám quả, quả gì biết rồi thì đừng hỏi nữa, thực hiện ba cối, cối gì, không biết thì mở văn học sử Dương Quảng Hàm ra mà coi, buổi sáng đẹp trời đừng hỏi nhiều.

Qua vọng gác số 1, kính Trung úy, chào bạn, qua điểm canh, kính Trung úy, chào bạn, quay trở lại điểm canh, bắt tay Thượng sĩ Nhị, Thượng sĩ Nhị thế Hạ sĩ Mùi, ngày lễ năm mươi phần trăm, ngày lễ cũng phải làm không thể dưới năm mươi, người chết không có ngày lễ.

“Điểm danh.”

“Báo cáo Trung úy, vắng hai có lý do. Binh nhất Thắng bệnh viện. Hạ sĩ Long.”

“Rồi.”

Qua điểm canh, qua phòng trực, qua phòng giáo nghiệm, kính Trung úy, chào, chào, phòng thiết quan, chào, chào, phòng liên lạc siêu tần số, ban nhận hàng, ban đào huyệt, chào chào, ban trùng tu, chào, ban bảo tồn di vật, chào, phòng khách, a cái gì đây, Chuẩn úy Tâm và một quả phụ tang phục, quà *Noël*, chết mày rồi em.

Đồ khốn nạn, chúng mày là đồ khốn nạn, tôi đã bảo rồi mà anh ấy không nghe, chúng mày đưa chồng tao vào chỗ chết. Ông ơi, ông lấy tôi được sáu tháng, để tôi bụng mang dạ chửa, ông bỏ ông đi, tiên sư cha chúng mày...”

Chuẩn úy mở mắt thật mau nhìn ra cửa rồi lại cúp lại tu thế rầu rĩ, Trung úy gật gật đầu. Hai máy điện tử chạy xoạch xoạch. Hiểu rồi, loại B, khóc và chửi.

Cửa lực sĩ thở, thay quần áo, quần áo hơi nhàu, không sao, thay chậm chậm, o o, mặc kệ, lại o o, cái gì đây, tay nhấn nút *inter-phone*, tay cài khuy áo.

“Thiếu úy Lộc đây.”

“Cái gì đấy cụ.”

“Thằng Tâm chịu trận cụ thấy chưa?”

“Rồi.”

“Nghe tý với anh em đi.”

Cài xong khuy áo.

“Chúng nó ở Saigon ăn no ngủ kỹ, chúng nó xui anh đi ra nơi hòn tên mũi đạn, chúng nó đẩy anh vào chỗ chết, anh bỏ vợ bụng mang dạ chửa, anh ơi... Tổ sư cha chúng mày...”

Xong giấy lung. Bà này kỳ, bà chửi chúng con, chúng con cũng bị động viên, ăn giải rút gì.

“Nghe chưa.”

“Rồi. Thằng Tâm xui. Bảo bà ấy chửi mấy thằng to đầu đi. Kêu tên ra mà chửi. Bọn mình ăn nhằm gì.”

Xong khuy quần, chải đầu chút chớ.

“Này.”

“Gì.”

“Khứa nào đó.”

Lược đây rồi.

“Quả phụ Binh nhất Tây. Hàng về hôm hăm hai. Mình phải siêu tần số đi Vũng-Tàu đó. Cự nhớ không.”

“Ờ. ờ.”

“Mà hôm nay cụ vô làm chi?”

Vô làm chi, hôm nay phiên của Thiếu úy Lộc, chỉ huy phó, hôm qua nó phây phây, hôm nay tới phiên ông, ông xếp lớn, ông có lạm dụng quyền xếp lớn đầu, quyền ông nghỉ, ông vô làm chi. “Thôi nhé. Chút nữa nói. Cũng khá linh kinh, nhưng cũng không sao. Chút nữa nói.”

Thiếu úy đừng có nóng, các con, tụi bây cũng đừng nóng lòng, em Hải, em thúc dậy chưa, do tay đập đập bên cạnh trúng một vật mềm mềm em ôm ghì lấy, nhưng hựt hựt, em mở mắt ra, đó là cái gối, không phải cái em tìm, em chửi bố thằng đều bỏ em đi đâu, rồi em ngủ tiếp, ngủ nữa đi, đừng có thắc mắc, thằng Đôn, chắc chắn mày sẽ mò dậy sớm nhất, bữa nhậu nào xong, say khuớt, đến hôm sau mày cũng mò dậy sớm nhất, để yên cho em tao ngủ nghe không. Cha sẽ nói cho các con hay, sẽ kể cho các con được nghe đủ hết, nghe cả tiếng chửi rửa của bà quả phụ Tây vừa vang qua *inter-phone* kia, tiếng chửi vang qua máy điện tử nghe kỳ lắm, nghe như nguyên rửa từ một thứ địa ngục, một thứ âm phủ, một thứ A-tỳ nào vọng về. Các con nằm yên cho tía kiếm hai cái hồ sơ hồi hôm. Lê Thục Oanh. Một cái đây rồi. Các con cần hiểu rằng cuộc đời này cu li lắm, luôn luôn có thừa hàng và thiếu người

lãnh. Hàng nhiều khứa ít, tỷ lệ khứa lãnh hàng bao giờ cũng thấp hơn tỷ lệ hàng, bao giờ các con là hàng các con sẽ nhìn thấy nổi phiền muộn đó. Một hàng mà có tới hai khứa tới lãnh, giống hệt như đường, sữa, xế, xi-măng, tường dờn sao. Rồi, đủ rồi. Hàng của ông mà bây giờ đòi nó tranh nhau như chả chó, bọn nó đòi ông đi dành chỗ này mấy hồi. Ông phải vô làm việc ngày nghỉ chớ, ít ra ông phải coi xem cái ông bạn Tình này ông ấy có cái phép gì mà nhiều khứa dành như thế chớ, ông thâu lấy cái bùa đó, ông dùng cho ông, mai ông thành hàng ông làm cho cả nước này dành nhau, ông phục hưng lại nền văn chương chữ nôm, nền văn chương cổ điển, nền văn chương đã sinh ra thành ngữ dành nhau như dành mả tổ (thành ngữ có sửa chữa). Ông làm từ từ, nghiên cứu hồ sơ lại chậm chậm, ôn lại từng việc, tí tui bây đâu có ngu, ngu ông đã là cố Trung úy, vinh thăng, sức mấy Trung úy thứ thiệt, ông không thoại cho thăng Trung tá Sáu, nó sẽ phát cho ông một lô lệnh bố lão, nó có biết con mẹ gì về chuyên môn ở đây, có thăng nào biết chuyên môn của cơ quan ông, thăng nào cũng chỉ vô chơi có một lần, một lô lệnh bố lão mà ông không làm nó sẽ thù ông, ông mà làm đòi ông khốn nạn, bởi lệnh của nó toàn là một thứ khẩu lệnh. Ông tập trung hai cái hồ sơ này lại, gọi hỏa tốc, muốn gì chúng nó cứ viết cha nó vào đó, giấy trắng mực đen, nói chuyện với bọn chó đẻ típ Đỗ Hoài phải có giấy có mực chó mồm, lúc lãnh anh ấy o o anh ấy linh. Nhưng này cái gì đây.

“Lô”.

Thằng Sáu, tổ sư nó thiêng ghê.

“Trung úy Lan tôi ở đầu giây.”

“Anh đó hả.”

Giọng thất thần, lay Phật, thằng con tôi nó lại dỏ củ gì đây.

“Kính Trung tá.”

“Tôi gọi anh từ sáng ba lần.”

Phải ngậm một viên pastille Kim.

“Có chuyện gì đó Trung tá.”

“Tôi phải gặp anh gấp. Lệnh Mặt Trời.”

Bỏ mẹ, nhai mạnh quá, pastille tụt cha nói vào cái răng sâu.

“Anh ngồi im đó tôi tới liền nghe.”

Dĩ nhiên Trung úy không ngồi im. Súc mảy một người đứng đầu đơn vị chuyên môn phải rét một anh chánh văn phòng, các con yên chí, danh dự của các con luôn luôn được bảo toàn. Nên mở lớn những mắt nai tơ ghi nhận và thán phục: người “khổ dạng trâm anh” đã đứng dậy, lưng thừng tiến ra cửa, quay lại lấy hộp kẹo ho, mở ngăn kéo bàn thuốc tám hai thuốc lấy hai lọ dầu Nhị thiên đường, hô hô dầu Nhị thiên đường uống ngon lắm, pha với phở ăn ngon vô cùng, đứa nào muốn thử thì theo ông. Ông đi ra phòng khách, “nhân danh toàn thể sĩ quan, hạ sĩ quan và binh sĩ đại đội cũng như nhân danh riêng tôi...”, chia buồn với bà quả phụ Binh nhất Tây, quả phụ nào cũng là quả phụ, quả phụ binh Nhất, quả phụ binh Nhì, quả phụ đại oái, thái tá, quả phụ tướng, quả phụ không có cấp bậc, thừa bà quả phụ, tất cả mọi việc liên hệ đến sự an nghỉ của cố Binh nhất đều do đơn vị chúng tôi chu toàn, riêng vấn đề hòm, bà có thể chọn lựa hòm của đơn vị chúng tôi cung cấp hay tự mua ở ngoài. Trong trường hợp

thứ nhì này bà được lãnh tức thì một cấp khoản bằng hiện kim là bốn nghìn đồng. Cảm ơn Trung úy. Chúng tôi xin phép bà. Xin phép, xin phép em đi sang thẳng thiết quan. Nay cậu mức an toàn hai ngày rồi. Cậu phải chạy lên cục xin tiếp liệu đi. Thiết quan mà hết gỗ vận rằng ra mà đóng hòm à, thiết quan mà hết gỗ cũng “xêm xêm” như thiết giáp hết xăng quân cụ hết đạn, xuất nhập cảng hết “đờ vi”. Ông phải sang gặp bọn tổng táng dặn dò Chuẩn úy Đại tá việc chó, nó tay mơ nó để cho các con nó đông cha nó hết tuổi ngày lễ có quyền là đòi nó khốn nạn. Cái bọn tổng táng này chán bỏ mẹ, phải bổ sung quân số đều đều, thằng nào về được năm bảy tháng cũng gãi đầu gãi tai xin thuyền chuyển, thằng thì sợ con gái khó lấy chồng, thằng nói vợ cần nhàn uống rượu nhiều, thằng hận bà con chê dặn Tết dừng lại ngày mừng một. Đại, cậu phải coi chừng bọn nó đông nghe. Chân lý ở bên này chung sự vụ không phải là chân lý ở bên kia. Huu chiến là người sống tạm nghỉ chết, có quyền làm ái tình không sợ đạn bắn trúng lưng, nhưng bọn chôn người chưa được nghỉ chôn. Huu chiến ở tổng táng trẻ hơn các nơi khác của loài người từ một ngày đến một tuần. Hàng họ từ mấy hôm trước hôm nay tà tà bỏ về, hàng về không huu chiến.

“Ông hiểu chưa.”

“Hiểu Trung úy.”

Sẵn dịp xuống đây thăm anh em một vòng đi, hôm qua xuống nhà xác không ghé thăm bọn này.

“Làm tý dầu đi cậu. Vẫn mùi đều đều, đau khổ.”

“Đau khổ quá. Cảm ơn Trung úy.”

Ông Thượng sĩ Phát trưởng ban linh xa, làm tý dầu

Thượng sĩ, sao cháu lớn học hành ra sao. Cảm ơn Trung úy. Ông Hạ sĩ Căn, kèn bóng lăm, được lăm, hôm nào đài truyền hình dành cho mình một “số”, là có ông đấy nhé. Làm tý dầu. Làm đi. Cầm luôn đi, không sao, không sao, còn chai nữa đây. Chai này mới toanh nè. Trung sĩ Bảy nghi lễ cầm lấy, sao vợ sanh con trai hay con gái. Con gái hả, càng tốt, khỏi đi lính. Chào, chào. Không, cầm lấy, cầm lấy, mang xuống cho anh em xúc đồ mùi mà.

Đúng mười một giờ bảy phút, lúc Trung úy Lan trở về tới ngang cột cờ giữa trại Trung tá Sáu mới phóng xe tới, mười một giờ bảy phút ngày lễ Giáng sinh chắc chắn không phải là giờ lành và ngày tốt cho ông Trung tá to con mặc quần áo rất eo theo kiểu xác ướp Ai-cập, băng quần sát lấy thân thể. Ông phát cho Trung úy Lan một cái bắt tay đàn anh, đi ào ào, xô mạnh của đu đưa bước vào phòng như gió, thế là đời ông tàn. Cửa đánh lại một phát giao động có sức ép của lò xo vào vai anh Sáu, cửa không biết luật nhà binh, anh Xác ướp lúi chúi về phía trước, nhưng to con quá, một phát *atemi* không trúng gáy mà lại hất xuống với không ăn nhằm gì, anh ngồi xuống ghế, mấy con ruồi đậu ở thành ghế bay vụt lên, anh chỉ chỉ ngón tay về phía trước mặt kê ra một lô lệnh.

“Lệnh Mặt Trời, anh hiểu không?”

“Dạ.”

“Đích thân Mặt Trời ra lệnh đó, anh nghe rõ không?”

“Rõ.”

Mặt trời, mặt trời, bố anh càng gần cục lửa càng nóng chớ làm cái con mẹ gì, xác ướp càng ở gần Hỏa diệm sơn càng mau thối, tương ngon lắm sao mà mang bu ra dọa hoài.

“Ông bảo ngày hai mươi bảy, đúng mười một giờ, khởi hành, à quên, cất đám.”

Quên cái củ bin. Cất đám của người ta mà gọi là khởi hành, bao giờ tới phiên em, anh cho gọi là di hành dã trại cho em đỡ quên.

“Anh phải đích thân trông nom phần nghi lễ.”

Con ruồi đáp xuống, xuống đâu, xuống đâu, hị hị, xuống trán Xác ướp rồi.

“Đi từ đây tới nghĩa trang Mạc định Chi trung bình một giờ.”

Mồ hôi nó ngon lắm con, ăn đi con. Mồ hôi Xác ướp cũng như mồ hôi những anh em đồng hào với nó dưới kia giống in hết, ăn đi con.

“Trừ hao kẹt đường kẹt xá, nửa giờ, là mười một giờ ba mươi tới nơi. Nhưng vấn đề kẹt xe không đặt ra.”

Con xuống mũi nó, ừ xuống mũi đi con, bò nhẹ nhẹ, đừng vội, coi chừng, coi chừng con, từ gò má qua mũi con phải đi qua Thung lũng Tử thần.

“Tôi nói vấn đề kẹt xe không đặt ra, anh biết tại sao không.”

“Dạ không, Trung tá.”

“Mặt Trời ra lệnh cho một xe quân cảnh hướng dẫn.”

Xác ướp chợt nhận ra động vật di chuyển trên mặt, có nhiều phần chắc nó nhận ra, nó cựa đầu mạnh, chết con thôi rồi, con bay lên, bay lên, ừ cứ lượn tà tà ở đó, đừng đi xa uống lắm nghe con.

“Tôi nơi không được làm, không được cái gì, cái gì nhi...”

“Hạ huyết.”

“Ừ, không được hạ huyết ngay. Phải chờ tới đúng mười hai giờ trưa, đúng trưa anh có hiểu tại sao không.”

Tôi hiểu làm con mẹ gì, con tôi lại đáp xuống trúng ngay mũi rồi, hay lắm con.

“Đúng trưa là giờ Ngọ.”

“Giờ tốt.”

Vòng tay khoan khoái của người tin tưởng ở sự uyên bác của bản thân được giờ cao.

Giống như Thần Tự-do giờ ngọn đuốc bằng đá ở Nữu ước.

“Không, không, anh yếu quá. Giờ tốt, giờ xấu, kiêng cử cho chôn cất khỏi có trùng ai chẳng biết. Cái này là tử vi.”

Con tôi tấn công xuống môi, hô hô, con tôi cho Xác ướp thưởng thức những ngón chân ruồi có hương vị xác chết thú vị. Nhưng này, nó nhột, nó quơ tay mạnh, hựt, con tôi bay, Xác ướp nhìn theo hơi cau mặt, dường ý tưởng bực bội nào chợt nhen nhúm những tắt ngay trong cơn hăng say của trí thức to rộng đang trên đường phổ biến cho toàn dân.

“Ông Thiếu tá này tử vi Văn xương, Văn khôi, Văn quân, anh hiểu không. Ngọ, giờ đúng giữa trưa là giờ mặt trời lên cao nhất, chỗ tốt đỉnh của vùng Thái dương...”

Tức là mặt trời lên lúc buổi trưa chết trên nghĩa địa văn chương. Thôi con xin ông, ông làm con cười ầm lên vi phạm quy chế của đơn vị chuyên môn Tô-bi-a nhà binh bây giờ, tử vi lèo “cô-mích” nặng.

“Mặt Trời mọc lúc giữa trưa thì ánh sáng văn hóa sẽ soi chiếu ấm áp cho tất cả con cái, dòng họ, tốt lắm, tốt lắm.”

Tốt cái củ khoai. Anh nằm thế chỗ ông ấy đi, ông ấy dậy kêu tốt cho anh nghe. Xác ướp tiếp tục mở máy, con tôi lại đáp xuống gò má anh, ông để cho mày nói, ông để cho mày nói, mày đang hăng hăng, đang khoái này, hiểu chưa, hiểu

rồi, rồi đúng lúc rồi, xe đang xuống dốc cho xì cha nó vò ra cho con thấy đời. Này ông cho xì.

“Tuy nhiên có một vấn đề khó khăn.”

Không khí đột nhiên có trọng lượng của sự im lặng, Trung tá Lan nhẹ nhàng đẩy hai tập hồ sơ ra phía trước.

“Trình Trung tá, có hai bà mang hồ sơ lại đều tự nhận là bà quả phụ Nguyễn thị Tình...”

“Cái bà chiều hôm qua...”

“Bà chiều hôm qua là bà Tình. Cả hai bà cùng tới chiều hôm qua, trong khoảng cách mười lăm phút, đều đầy đủ giấy tờ...”

Ông Trung tá Chánh văn phòng của Thiếu tướng tư lệnh quân đoàn cầm vội lấy tập hồ sơ, lật, đọc, lật, đọc, bạn đọc đi, bạn cứ đọc đi. Con tôi bỏ đi đâu thế kia, nó đang sùng tha cho nó đi, nó tang gia bối rối đi chơi đi con. Nhưng cái gì đây.

“Gì đó.”

“Đại đây, cụ đây hả.”

“Gì đấy.” “Cái vụ bà quả phụ Tây.”

“Bà cần gì thì làm đi.”

Trung tá Sáu đập mạnh tay vào mặt, con ruồi bốc lên cao lượn vòng.

“Không. Bà ấy bảo không phải ông ấy.”

“Cái gì vậy.”

“Cái số mười hai, bà ấy coi kỹ, bà ấy bảo không phải.”

Tiên sư đòi, lại rắc rối, ông đeo biết, ông vào đây hôm nay đeo phải ngày của ông rồi còn gì.

“Ông bàn với cụ Lộc, cụ Lộc giải quyết.” Cốp.

Trung tá Sáu đứng dậy, mặt nhìn những con ruồi bay

lớn vốn mang cái này về trình Mặt Trời. Vâng xin Trung tá xin Thiếu tướng phê cho một chữ vào cái nào là cái thiết để chúng tôi tránh sai lầm.

Kính Trung tá. Thôi nhé, về nghe con. Ông còn phải dồng đi, mười một giờ bốn mươi phút rồi, sáng nay tao đi sớm nó chửi bố tao, hỏi con nhà Đôn mà coi, nó ở phòng kế bên, nó nghe dùm là cái chắc rồi, bây giờ ông phải phân cho nó chó. Làm một viên *pastille* nữa để hôn em trong phôn cho thơm.

“Lô. Hải phải không.”

Im lặng. Giận nặng rồi.

“Tin tức khí tượng hôm nay ra sao.”

“Mười lăm đến hai mươi *gút*.”

Cười nhè nhẹ. Hết giận rồi.

“Biển động từ hơi mạnh đến mạnh.”

“Từ mạnh đến rất mạnh, chó. Cho chìm thuyền luôn.”

“Thuyền chở biển đi ăn cơm lúc mười hai giờ làm sao chìm.”

“Không thềm.”

“Em sửa soạn đi nghe.”

“Hôn.”

“Hôn.”

3.

Trung úy Lan ra cổng trại, đi mười bước, chiếc xe Austin thể thao trắng xấp tới.

“Tôi đưa ông về.”

“A, bà. Kính bà. Thôi cảm ơn bà.”

“Mời ông lên. Tôi biết ông thường về giờ này, đi tới đường Hai Bà Trưng, một trong những nơi trú ngụ của ông.”

Tổ sư em. Em chơi trò gì vậy.

“Bà biết nhiều thú.”

“Không nhiều, nhưng tôi biết rằng trước khi trở thành Trung úy, trước khi nhập ngũ, ông là giáo sư Văn chương.”

“Khám phá độc đáo.”

“Tôi biết là một người kiêu hãnh, mời lên xe ông sẽ từ chối.”

Trung úy Lan nhìn thẳng vào mắt người đàn bà ngồi trước tay lái, mắt sương mỏng chớ còn ai nữa, bằng

những bước cả quyết của con gấu nổi giận đi vòng quanh mũi xe, mở cửa, ngồi xuống, đóng cửa xe. Ông lên xế của nó, ừ ông lên đó, ông ngu, ừ ông ngu đó, ông bị nó đánh trúng miếng kích thích tố, ừ kích thích đó, không ngu làm sao thành đồng bào của tụi bây, đứa nào đứa nấy coi như thánh, toàn những chuyên viên cò ngoài bài trong, đã ngu cho ngu luôn xem sao. Mặc ông, ông cho máy điện tử chạy xịch xịch. Máy này không chạy xoạch xoạch, máy xoạch xoạch là máy phân loại quả phụ, máy sịch sịch là máy phân tách tâm lý phụ nữ và những phương pháp đối phó. Loại em gái hậu phương, giải đáp 1, loại Điều Thuyền khiến Lã Bố giải đáp 2, loại “khấp như thiếu nữ vu quy nhật”, giải đáp 3, loại “khách ngồi lại cùng em thêm chốc nữa”, giải đáp 4, loại quả phụ ngựa nghê, ô ô loại này quá dễ. Còn nhiều loại, còn nhiều giải đáp, nhưng thôi, nói hết các con tụi chúng nó học hết nghề mất. Tụi bây hãy bằng lòng với sự việc. Cửa mở ra nhất định đưa tới cửa đóng lại. Cửa đóng lại là có lúc cửa phải mở ra. Cửa xe đưa tới cửa trang trại.

Xế của em qua cửa trại chạy phom phom cài số hai, nói lên chu vi và diện tích, nhà em nặng quá. Tụi bây nhìn coi, chỗ đó, phía trước mặt, không phải trước mặt, qua phía sau rồi, xế chạy đều đều chó bộ đứng im sao, hồ bơi bằng đá hồng.

“Ông nhà tôi định xây kiểu hình chữ nhật. Tôi bảo phải chọn kiểu này.”

Piscine hồng mở ra sân quần vợt, sân quần vợt đưa tới vườn xoài, vườn xoài rồi vườn hoa ở trước phòng khách, phòng khách, phòng khách, nghĩa là phòng khách một lúc rồi phòng ăn. Chớ chúng mày bảo ông phải làm sao

bây giờ. “Tôi biết ông rất bận, tôi chỉ xin ông cho một buổi trưa.”

“Tôi không xin ai điều gì bao giờ. Tôi không xin ông điều gì, chỉ xin ông một chút thời giờ.”

“Nhưng bà phải cho tôi biết lý do. Phải cho biết chúng ta chơi trò gì.”

Trung úy Lan đâu có phải “típ” người chịu trận, tụi bay thử hỏi, muốn hỏi ai thì hỏi coi có đứa nào “mơ nê” được ông không.

“Tôi tưởng phải nói để bà rõ tôi có một cái hẹn. Phải đi ăn cơm phải trở lại nơi làm việc lúc hai giờ.”

Ông dấm vào một chục lần. Ông đứng dậy.

“Tôi đã thưa rằng quy chế cấm chúng tôi không được tiếp xúc không có lý do công vụ với các quả phụ.”

Ông biết chớ. Ông biết chớ, biết dư sức trong các loại tòa án có tòa án quân sự, lại có tòa án quân sự mặt trận chuyên môn làm việc theo thủ tục khẩn cấp.

“Ít ra tôi phải biết chúng ta chơi trò gì.”

“Tại sao, ông cứ thắc mắc có một trò chơi nào.”

“Tôi cam kết những sự việc mà tôi sắp trình bày không có liên gì đến chức vụ của ông, không gây ra một phương hại nào, không lạm dụng một ảnh hưởng quyền hành nào.”

“Theo ông, chúng ta đang chơi trò gì.”

“Tôi thành thật. Tôi rất thành thật, không có lý do nào để không thành thật. Tôi không đóng trò gì hết, chỉ xin ông một chút thời giờ.”

Cuối cùng, Trung úy Lan tới gian phòng lớn có những tủ sách cao vút đóng sát tường ở ba phía, quầy rượu ở phía còn lại.

Cái gì đã làm cho Trung úy hạng nặng, ở trong phòng đọc sách, đáng điệu ngất ngư.

Ai trong quý vị đã đi hầu đồng, thử đi rồi nói, quay sang trái khi con mẹ lên đồng quay sang trái, xoay tròn cùng với tốc độ của nó, hãy đảo cái đầu, hãy nhún nhảy, hát những khúc mê sảng, rồi nói cho anh em hay anh em của anh em đã tới thế giới nào.

“Tôi muốn Trung úy gặp ông.”

“Gặp ông.”

Bà quả phụ đứng chót vót ở trên bậc thang trên cao, đầu gần chạm trần nhà, Trung úy đứng dưới chân thang, người đứng trên vỗ tay vào gáy những pho sách dày.

“Ừ, gặp ông. Ông Nguyễn Văn Tình. Trung úy nghe rõ không.”

“Nghe rõ.”

“Nghe rõ.”

“Nghe rõ.”

“Ông ở đây nè.”

“Cầm cuốn này đi. Ấy đỡ khéo, làm hư chết với ông. Đại Nam quốc âm tự điển, Huỳnh tịnh Cửa.”

“Ba mươi vạn đó.”

“Bao nhiêu.”

“Ba mươi vạn. Ấn bản một ngàn tám trăm chín mươi lăm mà.”

“Theurel, Taberd, Alexandre de Rhodes. Nghe rõ không. Đủ hết. Tự vị nào cũng có. Nè coi nè. Từ điển Việt Nam, ông nói cái này ngoài Bắc in đó. Trung úy coi dùm tác giả mà đồng dữ vậy.”

Mùi nước hoa, vẫn mùi Chanel đó, từ trên cao, theo cuốn sách đi xuống.

“Nguyễn Tấn Gi Trọng, Trần Văn Giáp, Hoa Bằng, Ngụy Như Kontum...”

“Cái gì. Máy lạnh này kéo âm âm phiền quá.”

“Kontum.”

“Tên kỳ cục. Ông đẩy dùm cái thang đi. Ủ đẩy thế. Đẩy từ từ, thôi, thôi.”

“Chỗ này là thơ.”

“Ông có thích thơ không.”

“Thích Xuân Diệu không.”

“Thích Huy Cận không.”

“Thích Lưu trọng Lư không. Hí hí. Ông Trung úy này giống ông. Cái gì cũng thích.”

“Nè. Lưu trọng Lư đây, muốn coi không. Chờ chút. In tại một trăm mười Rue du Pont du Bois. Tên phố nghe ngon không.”

“Rue du Pont du Bois là đường gì.”

“Đường Cầu Gỗ.”

“Cầm đi. Coi chừng rớt. Có cây cầu bằng Gỗ hé.”

“Có tiệm cà phê. Không có cây cầu nào cả. Có tiệm cà phê và một cô bàn sách.”

Máy điện tử bỗng chạy xịch xịch. Con mẹ này là loại tốc kê. Tốc kê nặng.

“Chắc ông biết cô đó. Ông sưu tầm sách, ông hiểu người sưu tầm sách quý Nguyễn Văn Tình không bao giờ chết. Đúng không.”

“Đúng.” Bố tôi cũng chả biết đúng hay sai. “Biết bao nhiêu cuốn hết thầy không.”

Hay nó đóng trò con gấu và người thợ săn. Chắc rồi.

“Mười tám tủ sách. Cả trăm ngàn cuốn.”

Con mẹ này nặng ký. Nó đem sách nhủ ông. Nó biết ông dạy Văn chương, nó coi ông là con gấu, nó ném mặt.

“Ồ đây chỉ có ba tủ. Ông khá lắm, ông chọn có bốn ngàn bốn mươi cuốn thôi. Có biết tại sao không.”

“Không biết hả. Dốt.”

Không phải nó đống trò. Nó tởm thật.

“Lửa Thiêng in trên giấy bản. Ông biểu hồi đó giặc già.”

“Thơ Thơ Xuân Diệu nè.”

“Thôi Trung úy leo lên mà coi đi. Mệt quá.”

“Thấy chưa.”

“Thấy gì.”

“*Thơ Thơ*, ở ngăn thứ nhì đó. Nhìn coi bản giấy gì. Có nhiều loại.”

“Impérial à la Cuve.”

“Số mấy.”

“Số C.”

Hi hi.

“Phải rồi. Ông hiểu chỉ có ba bản loại đó thôi, đánh số A, B, C.”

“Trung úy xuống đi thôi chỉ cho cái này.”

“Trung úy lên đi, ở bên trái đó.”

“Sống Mòn, truyện dài cuối cùng của Nam Cao, viết đầu, viết ở đâu, ở Đại Hoàng, tháng mười năm bốn mươi tư.”

“Xuống xuống. Ngăn này tôi mới biết, ông không biết tìm đâu.”

“Toàn bản thảo mà.”

“Lên đi.”

“Lên đi.”

“Hai trăm mười cuốn Nam Phong.”

“Xuống đi.”

“Lên đi.”

“Lên đi.”

“Vâng.”

“Vâng.”

“Vâng.”

“Nghe rõ không.”

“Nghe rõ không.”

“Nghe rõ không.”

“Nghe rõ.”

“Nghe rõ.”

“Nghe rõ.”

Một lúc, Trung úy Lan nhìn thấy mình đứng trên thang cao nhìn xuống khoảng dưới, không biết từ bao giờ, trống vắng. Gian phòng đột nhiên có không khí của thánh đường có bản nhạc của Debussy đang tấu nửa chừng phụt tắt. Trung úy hoảng hốt chạy xuống, chạy ào ra cửa thư viện, qua phòng ăn, qua phòng khách tới tam cấp của biệt thự.

Xe rời khỏi trang trại, Trung úy Lan ngồi im lặng.

“Ông đã gặp nhà tôi.”

“Chúng ta chơi trò gì.”

“Theo ông chúng ta chơi trò gì.”

Cao thủ, cao thủ là loại biết đá banh.

“Trò con gấu và người thợ săn.”

“Con gấu biết nó là con gấu là một con gấu đáng ngại.”

“Người thợ săn biết gấu nghĩ gì càng nguy hiểm.”

Không khí thế giới khác của gian phòng đọc sách đuổi theo và bắt kịp chiếc Austin di chuyển chậm cùng với giọng nói nghiêm trọng của tâm sự.

Nhà sưu tầm sách Nguyễn Văn Tình, người đam mê sách quý, không thể chết, không bao giờ chết. Đam mê làm sao chết. Ông muốn bài điệu văn đọc khi hạ huyệt nói lên được điều đó.

“Ông dạy Văn chương. Đã dạy Văn chương.”

Tôi đã dạy Văn chương.

“Ông ở vị trí biết rõ những người chết hơn ai hết. Biết cảm thông.”

Tôi biết người chết.

“Bây giờ ông đã thấy nhà tôi. Biết những cuốn sách mà ông nâng niu. Biết con đam mê ghê gớm.”

Tôi biết con đam mê. Làm sao bà biết là tôi biết. Em không chơi. Đất nước này có ba mươi triệu thằng chưa chết cũng không phải chôn người chết, chị nhờ chúng nó làm điệu văn, sao lại bảo em, em không chơi, không có số xe đòn nào kiêm làm điệu văn. Em trả chị bữa cơm, trả chị cuộc du ngoạn buổi trưa, trả chị Xuân Diệu, Huy Cận, Nam Cao, Alexandre de Rhodes, Nam Phong, phố Cầu Gỗ, chị cầm lấy cho được việc.

Mắt sương mỏng ngược lên chớp chớp.

“Thế lưu thủy.”

“Vâng, ông biểu là phải thế lưu thủy.”

Chiếc xe dừng lại ở Đại đội Chung sự lúc bốn giờ ba mươi phút, Trung úy Lan nhìn thấy chiếc R-10 sơn màu gạch đỏ bên kia đường nhưng không lấy làm quan trọng.

Nhắm lẫn sinh ra nhầm lẫn, cũng như tiền đề ra tiền.

Thực ra, có chú tâm quan sát, để cao cảnh giác, những điều ghi nhận được cũng sẽ bị lãng quên tức khắc. Thượng

sĩ Nhị mời Trung úy vào ngay phòng hội, chào kính, chào, chào, anh em tự nhiên, Trung úy về may quá. Lộc, Tâm, Đại, Phát, San, Định, chào, chào.

“Báo cáo Trung úy Sư đoàn công điện khẩn phúc đáp công điện mình xác nhận binh nhất Lê Văn Tây đã thật sự tử trận, xác đã gửi về hôm hai mươi hai. Báo cáo Trung úy Sư đoàn nhấn mạnh hôm đó gửi về hai ông Tây, ông Lê Văn Tây và ông Đặng Ngọc Tây, cả hai đều binh nhất, cùng tiểu đội ba trung đội hai, đại đội hai tiểu đoàn bốn mươi bốn.”

“Báo cáo Trung úy em đã giao nghiệm kỹ. Mặt cháy đen cả hai, thẻ bài thất lạc, nên ngay sau khi hàng về em đã giao nghiệm kỹ, nhưng vô phương, tay bị phỏng, đùng súng phun lửa mà Trung úy, in hoài không lên em lấy mỗi tay da của năm lóng tay mà không kết quả nào.”

“Báo cáo Trung úy, bà quả phụ Tây bảo chồng bà không phải là cái mười hai. Bà bảo như vậy là chồng bà không chết, bà đi về. Bà bảo Sư đoàn xác nhận là có chết đã gửi xác về mà nay nhìn xác không phải là không chết, là Sư đoàn nhầm. Phải chờ mãi bà ấy mới chịu ở lại và hẹn cho mình bốn mươi tám tiếng. Báo cáo Trung úy bà ấy chửi quá. Bà ấy bảo không có xác sao cứ khẳng khẳng muốn ông ấy chết.”

“Sao bà biết không phải ông.”

“Bà bảo trước khi đi ông Tây mặc quần đùi đen, cái quần đùi của hàng này cháy gần phân nửa, nhưng phân nửa còn lại cho thấy vải trắng không phải vải đen.”

“Báo cáo Trung úy đối chiếu phối kiểm số mười hai và những hàng còn lại không thể có một hồ nghi nhầm lẫn

nào. Số mười bốn ông Thiếu tá Tình. Mười lăm, mười sáu, mười bảy, mười tám mới về bữa nay. Số một và số bốn về trên mười ngày, đã rửa, bao nylon. Số năm số tám không cháy. Trong mười lăm ngày vừa qua chỉ có hai ông Tây là thuộc tình trạng cháy đen.”

Rắc rối.

“Báo cáo Trung úy chính tôi đã hướng dẫn thân phụ binh nhất Đặng Ngọc Tây. Binh nhất Tây số mười một, thân phụ ông Đặng Ngọc Tây không thể nhận diện khi nhìn mặt ông Tây nhưng cho biết vai trái binh nhất Tây con ông có một nốt ruồi lớn, có vài sợi râu dài. Ông cụ và tôi đã kiểm soát lại, những sợi râu dài đã cháy tiêu không còn dấu vết nào, tuy nhiên vai trái chỉ cháy nám, không cháy đen, có cục thịt nhỏ còn lại chứng tỏ đúng là nốt ruồi. Tôi không ghi nhận màu quần đùi của ông Đặng Ngọc Tây.”

Anh em kết luận là không có nhầm lẫn nào có thể xảy ra.

Anh em kết luận rằng dù vậy có sự bế tắc nghiêm trọng, bà quả phụ Lê Văn Tây căn cứ trên một dấu hiệu có tính chất tình cảm là một quần đùi đen, mơ hồ. Dù vậy không thể có chứng cứ nào cụ thể hơn để chứng tỏ cho bà quả phụ Tây, thuyết phục được bà rằng ông Tây chính là ông Tây.

Anh em có lý, sự sai lầm của sai lầm có thể sửa chữa, sự sai lầm của sự thật, làm sao giải quyết.

Anh em bác bỏ giải đáp lấy một chiếc quần đùi đen mang đốt cháy phân nửa rồi mặc lên cho ông Tây bởi bà Tây đã nhìn thấy cái mười hai đó, bà sẽ nhận ra sự hóa trang.

Bà sẽ làm âm lên thì vỡ nợ.

Anh em ý thức được rằng không thể cầu cứu giới chức nào cả. Không có cơ quan nào có thẩm quyền hơn đại đội Chung sự trong việc xác định xác chết của ông Tây là đúng hay sai. Không có khoản nào trong quy chế cho phép gửi hàng lại cho người gọi tới để họ xác định lại bản chất, cân lượng của hàng.

“Em chạy lên lấy cho anh hộp pastille. Chia khóa đây, ngăn bên trái.”

“Dạ biết Trung úy.”

Anh em quyết định rằng chỉ còn một giải đáp. Lấy ông Đặng Ngọc Tây lên coi nếu ông mặc quần đùi đen thì mang về cho bà Lê Văn Tây, cho ông Lê Văn Tây vào chỗ ông Đặng Ngọc Tây.

“Em quay cho anh số chín chục hai tám sáu.”

Thiếu úy Lộc châm thuốc lá, Chuẩn úy Đại châm thuốc lá, Chuẩn úy Tâm đảo mắt tìm kiếm gì, Thượng sĩ Phát rít nốt điệu quân tiếp vụ.

“Ông Đặng Ngọc Tây thành ra ông Lê Văn Tây.”

Anh em nhận thấy rằng làm như vậy cũng hơi kỳ. Nhưng bà Lê Văn Tây không muốn ông Lê Văn Tây là ông Lê văn Tây.

“Chín chục tám hai sáu chuông reo không trả lời Trung úy.”

Thiếu úy Lộc đưa thuốc cho Chuẩn úy Tâm.

Anh em nhận thấy rằng quân đội không thể như dân sự, có mục tiêu phải đạt tới là phải tới. Phải biết chấp nhận ông Đặng Ngọc Tây là ông Lê Văn Tây. Trong trường hợp ông Đặng Ngọc Tây không mặc quần đùi đen, không phải là ông Lê Văn Tây, anh em quyết định mặc quần đùi đen cho ông Đặng Ngọc Tây.

Anh em quyết định mười giờ. Mười giờ nghĩa trang là nửa đêm.

Anh em hướng lớp ánh sáng đèn cốt của chiếc Dodge 4 xuống hố đã bắt đầu sâu.

Ông Lê Văn Tây nằm ở sau xe, trong tối thui, Lộc, Tâm và Trung úy đứng ở đầu huyệt. Ánh sáng đèn cốt vàng bị che bởi ban đào huyệt, hắt những mảng còn lại lấp loáng trên mặt Tâm và Lộc như những miếng nước có ánh trăng xô đẩy trên khuôn mặt những tử thi.

“Rồi, tới rồi.” “Nói nhỏ tụi bây.”

Bốn người đào huyệt đứng dậy, ánh trăng biến mất trên mặt tử thi.

Bốn người khum xuống, ánh trăng lại hiện ra, nước sông dường chảy xiết làm mặt tử thi đứng nhăn nhúm.

“Rồi.”

Trung úy Lan ra lệnh bằng giọng thì thầm.

“Mang ông Tây kia tới. Mang ông này ra.”

Trung úy Lan tắm rửa, xát xà bông thật kỹ cho sạch mùi dầu và các mùi khác, thay quần áo, nhờ Chuẩn úy Tâm chở Honda về đến đường Hai bà Trưng lúc một giờ sáng. Trung úy đi bằng chân mèo, mở cửa bằng tay thẳng ăn trộm, cởi quần áo, trườn mình lên giường, rúc đầu, nín lấy như ghì cái phao giữa mặt biển.

“Cút đi chó.”

Một phút im lặng. Luồn. Rúc.

“Hứa làm gì trước hai mươi lăm nhớ không?”

Hứa gì? Hứa gì? Nhớ rồi.

“Sáng mai. Anh thể sáng mai.”

“Cút đi chỗ khác mà thể.”

“Hôm nay ngày Chúa ra đời.” “

Chúa ra đời hồi hôm rồi, chó.”

Trung úy Lan không nói, ôm thật chặt, níu lấy thật kỹ lưỡng, rất mạnh. Có một tương quan kỳ lạ giữa sự chết chóc và tình dục.

Thế vận hội khai diễn chẳng. Cửa lục sĩ chạy “xăng mét” về tới nơi thờ ục ục rồi “đề-pa” liền. Ục ục. Lại ục ục, gì nữa.

“Trình Trung úy hàng về, mười tám cái, ban tiếp nhận ra bài đáp.”

Trục thẳng đang phạch phạch, đúng rồi. Ục Ục.

“Xin Trung úy ký sự vụ lệnh cho bọn thiết quan lên cục lấy gỗ. Công điện báo đã có.”

Có lý lắm. Không lấy gấp các bố mang ra đóng giường ngủ hết thì vừa.

O o. Chờ chút nghe bạn.

“Trung úy Lan tôi ở đầu giày.”

“Đồ lính ngục.”

Thằng Đôn.

“Tổ sư mày, tay sai Nga Tàu.”

“Ông cho biến người trần xuống mũi Cà-Mau, tóm cổ cho mày đi lao động Lào Kay.”

“Ông trực thăng vận ra Ải Nam-quan đánh thấy mẹ con tới nơi rồi con ạ. Chờ bố mày chút.”

Ký một cái. Ký cái nữa.

“Rồi, rồi. Bạn có thể bảo tụi nó đi liền.”

“Đi đâu.”

“Không phải mày, con trai.”

Ừc ừc.

“Mày biết bây giờ mấy giờ không.”

“Bảy giờ ba mươi sáng.”

“Mày biết hồi hôm ông già mày làm gì không.”

“Con đánh xì.”

“Thông minh lắm. Ông đánh tới ba giờ sáng.”

Ừc ừc. Văn thư.

Văn thư, văn thư, hơi nhiều văn thư. Để chút coi.

“Như vậy theo đúng đạo trời giờ này ông già của con đang phải làm gì.”

“Con đang chơi *poker* với Các Mác trong chiêm bao.”

“Tổ sư mày. Cho là thế đi.”

Ừc ừc. Hạ sĩ Sua, bảo tồn di vật. Mới cắt tóc coi được lắm em.

Bà Chuẩn úy Bằng khiếu nại tại sao trong ví của cố Chuẩn úy lúc đi có tám ngàn, giấy tờ tùy thân, hình gia đình, lá thư tình đầu tiên của bà gởi cho ông mà bây giờ di vật trả về chỉ có giấy tờ, hình ảnh và lá thư, không có tiền.

“Giờ này thân phụ mày phải ngủ. Vậy mà ông phải thức dậy. Mày biết vì sao.”

“Vì sao.”

Chuyển đơn khiếu nại lên quân đoàn. Cắt nghĩa cho bà quả phụ Chuẩn úy rõ là người ta gởi về sao, mình trao lại vậy.

“Mày muốn biết vì sao không.”

“Nói mẹ nó đi, rắc rối mãi.”

“Mày đã làm ái tình với xác chết chưa.”

“Thì mới có mày chứ. Con không hay biết gì à.”

“Con yêu tinh nó chửi mày như thế đó.”

Ục ục.

“Nó dựng ông dậy.”

Ục ục.

“Nó bắt ông nghe. Nó chửi bố mày. Nó bảo lần này nó đuổi mày ra đường. Mày cút cha mày đi mà ngủ với xác chết.”

Ục ục. Trung úy cho tăng phái ban đào huyệt.

“Tao sinh phúc nói cho con hay lần này nặng đó.”

Ục ục.

Văn thư gì nữa đây. Danh sách huy chương cho thành xe đò là xác nhận tịch nhiễu. Nó dẻo thể cho. Khởi cần coi.

“Mày coi chừng. Tao không nói dõn. Nó sùng dữ dội lắm.”

Ục ục.

Phiếu tiếp liệu xăng. Ký. Ký.

“Tao nói cho mày hay.”

Úc úc. Ủ, bảo cho vợ ông Hạ sĩ Mùi hay hôm nay ông có việc bất thường không về ăn cơm. Giờ này chắc ông đang ngồi ở sân cỏ lai rai hay xuống nhà xác tiếp tục, ông Hạ sĩ Mùi mũi đỏ như quả cà chua.

Ục ục.

Ục ục.

Ục ục. Hạ sĩ trực, gì đó bạn. Có ai xin gặp, ai, ai.

Luật sư Đỗ Hoài.

“Tao nói cho mày hay.”

“Thôi nghe mày. Chút tao kêu lại.”

Mời vô.

Bảy giờ bốn mươi phút, luật sư Đỗ Hoài, tám giờ mười Trung tá Sáu, tám giờ ba mươi bà quả phụ Nguyễn Văn Tình nhũ danh Lê Thục Oanh, tám giờ bốn mươi lăm bà quả phụ Nguyễn Văn Tình nhũ danh Hoàng Thị Tầm. Đường như ông quên không nói cho các con hay “tên con gái” của bà Tình số một, bây giờ nói đó, đứa nào phiền đi chỗ khác chơi.

Xa luân chiến, đúng, đó là xa luân chiến, cậu nào không hiểu trò chơi này thì ngồi vào chỗ ngồi của ông thì biết, không cần lời bàn của Mao tôn Cương, sự bình giải của tiểu thuyết gia, một bỏ mẹ.

“Dạ không, cảm ơn, cảm ơn. Tôi phải đi ngay.” Thăng Đỗ Hoài nói.

“Tôi lại phải xin Trung úy một chữ ký nữa.”

Nó coi tôi là máy ký.

“Tôi chờ hòm tối.”

“Tôi biết Trung úy bị bó buộc tiếp nhận một chiếc hòm rồi, nhưng chiếc hòm đó không có căn bản pháp lý.”

Thăng này nó nói như điên.

“Tôi muốn nói sự tiếp nhận lần thứ nhì này mới là sự tiếp nhận chính thức và phù hợp với luật định.”

“Nếu luật sư cho phép tôi được dành lấy quyền phán đoán đó.”

“Đã đành. Đã đành. Chính vì thế chúng tôi cũng mang tới đây một tài liệu để Trung úy dùng làm dữ kiện phán đoán.”

“Đây là văn kiện xác nhận chỉ những giấy tờ hộ tịch, khai sinh, hôn thú, khai tử, thiết lập ở dưới vĩ tuyến mười bảy mới có giá trị. Những giấy tờ làm ở ngoài Bắc, không xin tòa án ở đây phán quyết lại, cấp cho một thể vì, không có giá trị pháp lý nào.”

“Tôi cũng mạn phép Trung úy trình sự việc trong mục tiêu bảo vệ quyền lợi của thân chủ chúng tôi lên Biện lý cuộc. Chúng tôi làm bốn phạm.”

“Và chẳng, chắc Trung úy cũng rõ xác chết không thể chờ đợi vô tận.”

Ục ục.

Ục ục.

“Ông ấy câu rồi đó.”

Ông nào hỏi Xác Uóp. Ông Ngọc Hoàng Thượng đế ư?

“Ông ấy hét lên thẳng Trung úy Lan là thẳng nào. Sút nó đi.”

Vừa vừa thôi.

“Dĩ nhiên, dĩ nhiên tôi bệnh vực anh. Anh không thể ngờ được là có hai bà Tình. Ai tới anh cũng phải tiếp.”

“Nhưng này, rủi khi nào ông kêu lên chó có gọi là hai bà Tình mà đời khốn nạn. Ông ấy gọi con mẹ kia, con mẹ Oanh đó, là con đi.”

Ồ, ơ, cái gì cũng biết, tài thật.

“Thiếu tướng bảo mình chỉ biết có vợ cái con cọt. Thằng Lan nó ngu như con chó, tôi nhắc lại lời ông, một chục con đi tới xưng là vợ cũng phải tiếp, cũng phải thắc mắc sao. Người nào vợ cái con cọt là có quyền chôn cất.”

“Thiếu tướng có cho một chữ...”

“Bút phê. Tôi xin ông. Ông làm tôi suýt chết oan vì ông

về cái vụ bút phê đó. Mặt Trời bảo tao ra lệnh mà đứa nào còn dám hồ nghi. Bảo thằng Lan cứ thi hành.

Con đi kia tới đuổi nó ra cửa. Tội vạ đâu tao chịu.”

“Rồi. Đây trả ông hai cái hồ sơ đây. Sáng mai, mười một giờ khởi hành như đã ấn định nghe không. Tôi đồng. Tôi đồng.”

Ừ ừ. Ừ ừ. Con mẹ tức-kê.

“Trung úy đỡ giùm tôi. Hộp gì Trung úy yên chí, tôi không có ý hối lộ ông đâu. Ông mở dùm. Mở giùm. Khóa bên dưới đó.”

Đau khổ.

“Ông thấy không. Collection ống điếu của ông đó. Dupont, Dunhill, Ropps đủ hết.”

Chơi gì nữa đây.

“Ổng biểu trời mưa phải hút cái có nắp này. Không có nắp mưa rót vào thuốc sẽ xèo xèo rồi tắt ngúm mất.”

“Đó, đó, cái nắp mà lại có lỗ thông hơi cho khói ra. Không thông hơi làm sao cháy.”

“Ăn cơm xong ông hút cái ngấn này. Ổng biểu cán ngấn hút nó mạnh, hơi thuốc đậm mới hết mùi thịt cá.”

“Mười giờ sáng, bốn giờ chiều, cái cán dài, cái Dun hill đó. Hút nó dụ.”

“Lúc đọc sách Trung úy biết phải hút cái nào không.”

Con lạy mẹ con lạy mẹ, mẹ muốn con điên luôn.

“Ông không biết. Hi hi. Dĩ nhiên ông không biết. Cái cán cong xuống nè.”

“Coi chừng không phải cái đó. Cái này cơ. Có hai cái cán cong. Cái nặng để đọc sách, cái nhẹ để lái xe. Cán cong xuống, ngậm ở trên mà đầu ống điếu chạy xuống dưới cổ

chớ không nằm ngang mới đọc sách được chứ, mới lái xe được chớ. Ống điều thẳng ngậm nó ngang che mắt làm sao đọc sách. Đọc sách thì tay cầm ống điều được, ống điều nặng. Lái xe, tay không cầm được cần loại gỗ nhẹ.”

“Gỗ sồi.”

“Cái nào chẳng sồi. Trung úy chẳng hiểu gì cả.”

“Cái này bọc thiếc trắng, cái này bọc da, cái nào hút trời lạnh, cái nào hút trời nóng biết không.”

Nó đánh toàn võ tốc-kê, làm sao tôi đỡ. Con thua, con thua, chị tha cho con.

“Sai sai. Trời lạnh phải bọc thiếc trắng cho truyền nhiệt, cầm cho ấm tay. Trời nóng bọc da, cách nhiệt khỏi nóng.”

“Tôi để đây ông coi. Để ông biết rõ ống hơn.”

Nó nhắc ông về điều văn thể lưu thủy. Tên ông có liên lạc gì với nước chảy đầu mà đòi ông vất vả thế này.

Ừc ừc, ừc ừc.

Bà chị đi với kếp nào đây.

“Đây là người đại diện của tôi, ông sẽ lo liệu mọi việc.”

“Chào Trung úy, hân hạnh.”

“Hân hạnh, Trung úy Đoàn Lan.”

“Trần Hà, nhà buôn mễ cốc. Xin giới Trung úy.”

Danh thiếp. Cụ nội mày, bọn xài danh thiếp với tên họ cùng chức vụ là bọn trào phúng, không biết vậy sao con. Bộ chưa in tên lên giấy thì bố con chưa để ra con sao.

“Quân đoàn đã bàn với Trung úy về những chi tiết lễ nghi ngày mai. Ông Hà sẽ đại diện tôi làm mọi việc cần thiết. Những chi tiết lễ nghi chúng tôi đã thỏa thuận hoàn toàn với Thiếu tướng Tư lệnh.”

Ừc ừc. Trung úy Lan bấm *inter-phone*.

“Xin cụ điều thuốc.”

“Sao vậy. Chơi với cái gì vậy.”

Ừc ừc.

“Quệt đây.”

Tổ sư pháp luật, tổ sư lệnh, tổ sư ve vuốt, tổ sư đe dọa. Ông sẽ chết với chúng mày. Đất nước này còn chết với chúng mày.

“Gì mà đau khổ vậy.”

Đất nước này còn chết với chúng mày.

“Trong khi chờ đợi, cụ nên làm một vòng xuống nhà xác. Hàng về nặng lắm. Bà quả phụ Tây cũng sắp tới.”

Trung úy Lan và Thiếu úy Lộc xuống khu nhà xác lúc chín giờ sáng. Những đám mây đen chậm chạp nhưng dứt khoát kéo tới và dừng lại đúng ở vùng trời này. Trời có vẻ tối. Đó là mặt trời của bị kịch, “mặt trời ngân ngại thức giấc.”

Không một người nào chú ý tới sự xuất hiện của hai vị sĩ quan chỉ huy, hai người đứng kế bên Chuẩn úy Tâm. Viên Chuẩn úy một lát sau nhìn hai thượng cấp gật đầu nhẹ, mắt chớp chớp, Trung úy và Thiếu úy gật đầu nhẹ, mắt chớp chớp, máy điện tử, ba cái cùng chạy xoạch xoạch. Trung úy Lan quan sát đúng phương pháp, nhìn từ tả qua hữu, từ xa tới gần. Hai chục người đã có mặt, không kể những binh sĩ của đơn vị, đàn bà đa số, hầu hết chưa bận tang phục, nhưng quần áo xốc xếch, dấu hiệu của cuộc hành trình dài hay của cơn xúc động lớn đến hoảng hốt? Hai ông cụ già, bốn bà cụ, một quân nhân binh chủng gì, binh chủng gì, thấy rồi, cua, hạ sĩ nhất. Mọi người không nhìn Trung úy là phải, mọi người nhìn hai cái dù lớn gói kín đặt ở trước

cửa nhà xác, giữa hai bọc vải dù đó Hạ sĩ Mùi ngồi trên đôi “bốt đờ xô”, áo bỏ ngoài quần, mắt lơ đờ, xa xôi, rút từng ly để đầy, nốc hơi một, uống xong đặt ly xuống mặt đất dần mạnh tay làm vài mảng bụi đỏ bay lên mười phân rồi là tả rơi xuống.

Thình thoảng có tiếng hốt hoảng, tìm kiếm, tiếng hỏi han, quý vị thấy đó, của những người mới tới, mỗi lúc một đông hơn. “Tôi đến kiếm nhà tôi.” “Ông ấy nằm chỗ nào.” “Con tôi đâu.” Tiếng suýt, tiếng trả lời khê, tiếng cắt nghĩa mơ hồ, ngón tay chỉ vào Hạ sĩ Mùi. “Để yên cho ông ấy sắp xếp.” Sắp xếp cái gì. Làm sao sắp xếp. Những cảm xúc phát ra bằng tiếng động, bằng âm thanh dường như tìm thấy một mặt biển nào ghê gớm lắm, chìm dần lim lim vào đó. Tiếng nói mỗi lần cất lên, mỗi lần chìm xuống nhất định là tiếng động của hòn đá rất nhỏ chạm vào bề mặt của mặt nước lớn.

“Nhiều rồi.” Tiếng Thiếu úy LỘC, rất khê.

“Mười.” Tâm nói.

Như vậy là gần đủ “độ.” Ông Mùi ông ấy sắp đứng dậy, sắp hét lên những tiếng xưa cũ, những tiếng đã hét lên nhiều lần, nghe mãi vẫn không thấy quen thuộc. Ông ấy làm một hơi, một hơi nữa, ông ấy đặt ly, không, ông ấy ném mạnh, và đứng dậy. Ông Mùi nhìn về phía trước mặt như tìm kiếm gì trong khoảng không, lặng lẽ cúi xuống cời những nút buộc của hai gói dù rồi hất tay mạnh, hất về bốn phía, rất mau và rất mạnh. Những tiếng kêu, tiếng hét khùng khiếp vang rân ở bốn phía. “Sao lại thế.” “Chồng tôi đâu.” “Sao lại như thế này.” Chuẩn úy Tâm ghé vào tai Trung úy Lan nói có người xỉu, đàn bà, ở phía trái. Trung

úy Lan nói. Chuẩn úy Tâm chuyển lại cho một thuộc cấp nào, hai người lính mang cáng tới vực người đàn bà lên đó mang đi. Một ông cụ già đứng gần Trung úy Lan từ bao giờ nắm lấy tay áo Trung úy cầu khẩn không phải không phải. Ông nói cho tôi biết không phải con tôi chỗ này. Con tôi ở chỗ khác, ông chỉ dùm tôi. Ba bốn người đàn bà khác tiến tới, nói cùng lượt, không phải tranh nhau nói, không có người nào trong bọn họ có vẻ còn sự bình tĩnh cần thiết để chủ động việc tranh dành, “Bố cháu lúc đi nguyên vẹn mà ông.” “Sao các ông để chồng tôi như thế.” “Sao lại ra nông nỗi này.” “Ông ơi.”

Cái gì làm cho sự im lặng đột nhiên hiện ra, tiếng kêu, tiếng thét tuyệt vọng đột nhiên chìm xuống. Sự im lặng lúc trước, im lặng đã tưởng như biển, tưởng nhận được hết những tảng đá dù to lớn, dù nặng nề, biển đột nhiên bé, đột nhiên nằm gọn trong một thứ đại dương. Cái gì đang mang lại sự tê liệt, sững sờ, chết giấc?

Tiếng hét to của Hạ sĩ Mùi. Yên đi. Các người yên đi. Cho tôi yên tôi tìm nó. Cho tôi yên, tôi tìm con tôi. “Tôi tìm con tôi, tôi tìm con tôi, tôi tìm con tôi.” Hạ sĩ Mùi vừa hét, cường độ của âm thanh làm tỏa ra được cường độ của đau đớn, vừa đi từng bước rón rén trên chiếc dù mở rộng, đi giữa những đồng thít bầy nhầy, những đầu không dính vào thân thể, những bàn tay, cánh tay, những ống chân rời. Ông Mùi kéo những thân người ra một phía. Mười tám cái đầy đủ. Ông quỳ hai chân xuống đất luồn hai cánh tay xuống lưng tử thi kéo nhẹ lướt trên mặt đất, có lúc khụy hai cùi chỏ xuống đất để lấy sức. Ông vừa kéo, vừa xếp, vừa nói. Thấy làm nhẹ nhẹ, con yên chí không đau đâu. Một

lúc ông dừng lại, thở dốc, giơ nắm tay về phía trước mặt thể thốt. Chúng nó giết bố tôi. Bây giờ giết nốt con tôi. Tôi xin đi tác chiến. Tôi đi ăn thua đủ. Ông Mùi đứng lên một chút rồi lại quỳ xuống kéo chiếc xác thứ chín, tử thi đã phồng lên, nước chảy rì rỏ, mùi hôi thối nồng nặc. Ông Hạ sĩ nghiêng đầu thâm thì. Thấy có làm đơn xin cho con hoãn dịch. Thấy có một mình con, người ta không cho. Làm sao người ta cho người khác không cho con. Thấy có lạy van mà không được. Thấy thể.

Con đừng giận thầy.

“Ông này ông ấy làm sao vậy.” Tiếng ai hỏi rất nhẹ ở bên cạnh. Ông Hạ sĩ. Thiếu úy Lộc cất nghĩa cho ông Hạ sĩ, chưa đến tuổi có con lớn, có lẽ có anh hay em nằm kia. Tiếng Chuẩn úy Tâm nói thêm vào. Ông Hạ sĩ Mùi không điên. Ông ấy là chuyên viên duy nhất của đơn vị này, tức là chuyên viên duy nhất của đất nước này biết cách sắp xếp chính xác đầu nào cho thân này, tay chân của người nào xếp vào với thân người đó. Làm sao ông ấy lại biết cái nghề ghê gớm này. Bạn muốn hỏi ông ấy học ở trường nào. Không có trường nào dạy cả. Trường dạy cách làm đầu lia ra khỏi cơ thể, mở toang bụng, chém xả vai thì có nhiều. Con ông ấy, con một, chết trận cách đây năm năm, xác nát bét, không đủ bộ phận. Ông ấy xếp hoài không đủ. Thành ra, lần nào xác về ở trong tình trạng bị chặt rời từng mảnh như thế ông cũng dành lấy làm, làm riết thành chuyên môn. Tiếng kèn vang lên từ phòng tắm liệm. Trung úy Lan nhìn về phía đó. Tiếng kèn của lễ nhập quan từ đó tỏa ra rì rì như vết đau từ một chỗ lan dần ra cùng khắp trong thân thể.

Ông Hạ sĩ Mùi đặt những thân người nằm song song trên tấm vải bạt trải rộng, cách nhau từng khoảng nửa thước. Ông tập trung tất cả những chiếc đầu lại một chỗ, nâng lên từng cái, nhìn ngắm, nói những lời nâng niu thân mật. Tiếng người rì rầm ở chung quanh không biết tại sao bỗng vang lên.

Người ta nói gì mà đồng loạt. Mọi người cất tiếng cầu nguyện. Không phải. Mọi người cất tiếng đếm. Ông Mùi rút từng chiếc đầu lâu trong những mảng thịt vương vãi, che khuất bởi đồng tay chân, rút ra từng cái đặt xuống nhẹ nhàng kể bên dãy thân. Tiếng người đếm rầm rì. “Muời, muời một...” Không phải tiếng đọc kinh, tiếng đếm. Cầu nguyện là sự lạc quan, là cơn tuyệt vọng đã lắng xuống, đã bắt đầu trở thành kỷ niệm. “Muời bốn, muời lăm...” Có tiếng của tôi, ở một chỗ nào, có tiếng đó đó, có tiếng nấc, nhiều tiếng nấc, ở một chỗ nào khác, tiếng gọi con ơi, giọng một bà cụ già mơ hồ ở xa lắm.

Cùng với “muời sáu, muời bảy” vừa dứt, những tiếng nói lớn hơn vang lên, rồi sự ồn ào huyền ảo. “Cụ kiểm nữa đi.” “Cụ làm phúc.” Tiếng thì thầm lo âu ở phía tay trái. “Muời tám cái thân sao có muời bảy cái đầu.” Ông Mùi giương cặp mắt đỏ ngầu nhìn những người đứng bốn phía, lặng lẽ lắc đầu rồi cúi xuống đặt từng chiếc đầu bên cạnh xác chết. Ông đặt xuống rồi nhấc lên, đi bốn bước, đặt xuống, tiến xuống phía chân của tử thi, nhìn ngắm gật gù rồi đi lên cầm chiếc đầu khác. Sự huyền ảo biến mất từ lúc nào.

“Một bà xui.” Lộc nói. “Cho vào bệnh xá đi.”

Không một người nào quan tâm đến người đàn bà được mang đi cấp cứu. Ông cụ đứng ở góc bên trái, ông

cụ mặc chiếc quần tây vàng, áo cánh trắng lấm lét nhìn những chiếc đầu lâu còn lại, rồi lấm lét nhìn những người đứng kế bên. Duờng như có chút vui mừng vụng trộm nào hiện ra và biến mất. Người Hạ sĩ của đảo mất bốn phía. Những người đàn bà hướng đến Hạ sĩ Mùi những tia cầu khẩn. Phía sau lưng Hạ sĩ Mùi, cánh cửa nhà xác mở ra rồi khép lại ngay. Một người nào đó vừa từ trong đó đi ra. Ông Mùi nhặt cánh tay có mang chiếc vòng bằng đồng đặt kế bên tử thi không có đầu. Tiếng một người đàn bà hét lên khủng khiếp. Người đàn bà ngồi xổm dưới đất lần khuất đứng vùng dậy nói lớn không phải không phải, bà ta lao vào giữa đám tử thi, có vài cánh tay định giữ lại bị gạt phăng ra. Tới chỗ tử thi người đàn bà quỳ gối xuống đất kế bên chiếc tử thi thứ ba có đầu bị cháy đen, cầm chiếc đầu lên nhìn ngắm thật kỹ, bỏ chiếc đầu xuống, lết bằng đầu gối tới từng chiếc đầu khác, dừng lại thật lâu mỗi lần ở trước những thân xác nào bị cháy đen. Đến lúc quỳ trước tử thi không có đầu, người đàn bà một tay cầm lấy cánh tay có chiếc vòng đồng, một tay lùa vào trong lồng ngực tử thi tìm kiếm dấu tích gì, rồi cất tiếng khóc rưng rức. Hai người lính bước vào xốc vai người đàn bà, bà ta vùng vẫy kháng cự. Hai người lính nói những lời, bà ta lắc đầu, nấc lên từng tiếng ngắn. Hai người lính nhìn về phía Trung úy Lan, Trung úy gật đầu, họ lặng lẽ bước ra. Ông Mùi đặt bàn tay đầy những vết máu đỏ lên vai người đàn bà nói nín đi con, nín đi con. Đúng lúc đó giọng nói lạnh lùng hơi khàn khàn, cất lên.

“Xin Trung úy cho lệnh để chúng tôi thực hiện lễ khâm liệm.”

Trung úy Lan quay đầu sang phía tay mặt, người đàn ông trán bóng, âu phục, gã đàn ông vừa ở nhà xác đi ra, hình như không, đứng rồi.

“Ông là ai.”

“Đại diện bà quả phụ Nguyễn Văn Tình, Trung úy quen rồi à. Tôi vừa gặp Trung úy trên kia. Xuống đây nói chiều nay bốn giờ nhập quan. Người ta không chịu, nói phải có lệnh Trung úy.”

Trần Hà, thằng Trần Hà. Thằng đại diện. Có cái nghề đó sao con. Đại diện vui, đại diện buồn, đại diện yêu, đại diện ghét. Có cái nghề đó sao con. Trung úy Lan nhìn người đàn bà quỳ bên xác không đầu đang ôm cánh tay có vòng đồng vào ngực.

“Thưa ông không được.”

“Tại sao. Trên quân đoàn, ông Tướng...”

Trung úy Lan ngắt lời tên đại diện. Tôi xin lỗi ông tôi bạn. Trần Hà đi lùi mấy bước ngó trán rồi quay người đi thật mau.

Thiếu úy Lộc nói khẽ:

“Hơi rắc rối.”

Kệ cha nó. Có gì rắc rối hơn là trả những bộ phận của cơ thể cho chính cơ thể đó. Trả đủ. Ngoại viện có không? Phải trả cho đủ, quân đoàn nào, bộ, sở, nha, phủ nào cấp phát để trả cho đủ, mua ở đâu để trả cho đủ. Ở đâu. Hạ sĩ Mùi đã rời khỏi chỗ người đàn bà quỳ. Tay mặt ông cầm một lông tay dơ lên, tay trái cầm một bàn tay, hướng về mặt trời bị che kín bởi những đám mây đen. Ông đặt lông tay vào bàn tay cụt nhiều lông, mỉm cười nâng niu bàn tay có gắn lông tay rời ra đi về phía một tủ thi.

Trung úy Lan và những cộng sự của ông rời khỏi khu nhà xác lúc Hạ sĩ Mùi vừa chấm dứt công việc. Ông Mùi ngồi dựa lưng vào một góc cửa nhà xác mắt lim dim. Chuẩn úy Tầm đốt một điếu thuốc, rít mạnh rồi gắn vào môi ông. Những người lính ban Tiếp tân, có tăng cường bởi ban linh-xa đang dựng gấp những mái dù lớn làm những phòng tắm liệm ngoài trời. Phòng liệm không đủ chỗ cho mười tám chiếc cùng lượt. Chuẩn úy Tầm nói có bảy người xin đưa xác về xứ, đã siêu tân số xin máy bay. Có thể ngày mai liệm xong họ đi ngay, nếu máy bay không có gì thay đổi.

Trung úy Lan đi ngang phòng tắm liệm. Bà quả phụ binh sĩ Tây mặc tang phục trắng đứng đó gật đầu chào. Trung úy đáp lễ. Tay bà quả phụ đặt lên chiếc ván đã đầy nắp. Yếu tố nào đã làm bà chấp nhận ông Lê Văn Tây. Chấp nhận ông Đặng Ngọc Tây là ông Lê Văn Tây. Chiếc quần đùi đen hay những người chết không toàn thân nằm cách đây không hơn mười thước. Có thể nào những hoạn nạn lớn lao của đồng loại lại trở thành niềm an ủi thâm kín cho bản thân?

 ng nhìn thấy gì. Thấy cái đó chớ còn thấy gì. Không lẽ thấy bánh mì, thấy cục chì hay thấy đủ đi ông sư.

“Cách đây hơn một năm anh đã hứa, em đã đặt ba sang một bên. Bây giờ thời gian đã trôi qua. Tối hôm qua chúng ta còn nhắc nhau về ngày về tháng.

Em xin phép anh trở về sống bên ba những ngày còn lại để tạ lỗi.

Hải.”

Thằng Đôn không nói láo, giận nặng. Biển đã trở thành hải băng, hơn nữa, băng thạch mùa đông, băng thạch ở cục.

•

Trung úy Lan cần nhiều phút để nhận thức sự việc xảy ra, hậu quả có thể và giải đáp. Gọi thằng Đôn dậy hỏi thêm chi tiết, vô ích. Nó đã treo miễn chiến bài “Đôn đi vắng” ở

cửa phòng, để cho nó ngáo. Nó biết Hải nổi sùng. Hải đi, nó biết gì hơn. Hải hay la lối om sòm nhưng không phải là người trèo lên mái nhà để kể lể tâm sự.

Em trở về em nói với ba thưa ba, ba nói đúng. Thành Lan nó điên, nó mẫu số 2, được quyền giải ngũ về dạy học nếu có đơn xin. Nó kêu bỏ đi anh em ở đó họ nao núng hết, nó xin từ từ, nó xin khát đúng một năm, nhưng một năm trôi qua nó không làm gì cả. Tối hôm qua nó hẹn, nó thể sáng mai, sáng mai nó mò dây từ từ mò đất vào ôm ấp lũ xác chết. Thưa ba, ba có lý, ba chỉ có thể gả con gái ba cho một giáo sư, không thể gả cho một anh thợ chôn người. Con sai lắm, con tưởng sống với nó, tin ở nó sẽ giúp nó quyết định mau lẹ hơn. Nó không thể bỏ được cái nghề đó. Đó là cái nghiệp của nó. Nó ngất ngư rồi. Không có thuốc chữa.

Trung úy Lan, Lan chó Trung úy cái củ khoai, mày phải phân ngay cho em, không được, không được, mày không được phân, thứ nhất phân trúng ông già thì đời mày khốn nạn, thứ nhì phân có thể làm tan con giận nhẹ, có giọng nói nào qua những sợi giây kim loại có đủ sức nóng làm những đám băng thạch trở thành hải lưu.

Hải lưu, con nhớ không, nhớ hải lưu hùng hực ở Xích đạo hay hải lưu tuyệt diệu ở Bắc bán cầu?

Thế là Saigon-Thủ Đức, bốn mươi phút, xe Lam, bảy mươi đồng bạc Đồng dương?

Hai trăm cho thằng nhô, mày kêu cho tao cái chị người làm ra đây. Thằng nhô tóc híp-py, mắt ti hí còn nháy nháy tổ sư mất dạy, mày đi gác hẻm một trăm chín mươi hai vừa rồi con, nói có người nhà kiểm. Hỏi cô người làm tên

Ngọc, mày nói lại tao nghe coi. Mày cười tình nghi, mày có quyền, còn ít ngày cười nốt đi con, mai mốt đi lính rồi theo trực thăng về với ông là vừa.

Năm trăm cho con Ngọc. Thôi cầm cha nó đi cho được việc còn ô mới i. Ông muốn động viên mày quá. Ông là nền dân chủ mới, dân chủ phương Đông, dân chủ có kỷ cương, dân chủ có kỷ luật. Đứa nào lộn xộn ông động viên thấy mẹ. Mông-tet-ki-ơ còn lâu mới học tới sách đó. Con nói với cô nghe con. Con mới uốn tóc, con khá lắm. Hồi này cuộc đời ra sao mà con làm đom đừ vậy con. Con nói nhỏ kéo ông hay nói nhỏ nhỏ nghe con.

Hải đặt giỏ đồ ăn xuống tờ báo cũ đã trải rộng. Gió thổi lồng lộng chiếc áo trắng phồng lên. Nhưng này em đang nhìn đi đâu. Em nhìn những đám cỏ lau em vừa bước qua, cỏ lau đã xóa gần như mờ hẳn những con đường đất trên bãi trống đưa tới căn nhà hoang. Lâu nay, lâu quá chúng mình không trở lại nơi hò hẹn này phải không em. Hồi này thỉnh thoảng năm tháng một năm tụi nó còn mang đạn về đây phá hủy không. Em nghĩ gì đó em. Nghĩ đến những kỷ niệm cũ. Anh thích em nghĩ đến những kỷ niệm cũ. Anh thích em bận bộ đồ bà ba này. Anh không khoái bộ đồ nữ chiêu đãi viên hàng không em mặc mỗi ngày. Mũi em trắng, cổ em trắng, mấy bộ đồ đồng phục làm hư hết. Em nghĩ gì đó. Hay em đang tính những miếng võ sắp mang ra sử dụng. Như thế là chúng ta đồ vật rồi. Đấu với em phải là đồ vật. Đấu với cuộc đời anh đánh quyền, anh chơi nhu đạo, có khi thái cực. Thằng nào đâm trên thắt lưng anh sẽ giữ đúng luật lệ quyền anh. Thằng nào atêmi anh phải atêmi. Nhưng em, một khi em đánh là chẳng có luật lệ mẹ

gì cả. Đánh với em là phải tính đến chuyện đồ vật. Đó là đồ vật trong lưới sắt, loại đồ vật tàn sát. Em đang nghĩ miếng võ mới, anh biết rồi. Thế thì em đánh trước đi. Em thượng phong, em phải lên gối trước, anh đang yếu thế, anh phải chờ, đợi gì anh mở màn, em hiểu không. Thông cảm nghe. Đánh đi, đánh đi.

“Em đoán anh chưa ăn cơm.” Vô nhẹ nhàng. “Muời giờ hơn ra khỏi sò, anh về nhà, rồi lên đây.” “Chúng mình lại ăn ở đây buổi trưa.”

Hải nói nhẹ nhẹ, như nói một mình. Coi bộ bà đang lên cơn lãng mạn, coi bộ khung cảnh cũ có tác dụng làm thành những cơn mơ. Càng tốt, càng tốt, đồ phải đồ vật.

Kim Trọng có quyền đọc lên một bài thơ tình tự.

“Bao nhiêu lâu chúng mình mới trở lại đây.”

“Một năm bảy ngày.”

Bỏ mẹ. Em cho anh xuống cái hố tội lỗi tội tệ nhất. Hố lãng quên. Ai bảo mày hỏi ấm ó con. Nhưng mà em ăn gian, em về đây em nằm từ sáng đến giờ, em ngồi ở cửa sổ gian phòng cũ nhìn ra đây, cửa sổ tới đây đường chim bay hai cây số chớ gì, hai cây không có đồi không có núi, không có chướng ngại vật nhân tạo cũng như thiên nhiên, em thấy dư sức ngồi nhà hoang vắng cũ này. Em thấy, em nhìn, em ngắm nghía, em nghĩ ngợi, em tính toán, cộng trừ nhân chia, em ăn gian, không chơi.

“Một năm bảy ngày.”

Nàng nhắc lại như tiếng biển âm vang. Khuôn mặt bình thản, không có dấu hiệu nào của sự kiêu hãnh. Âm vang ngày xưa anh gọi là gì, gọi là gì, gọi là hải vọng. Không có dấu hiệu nào của sự khoan khoái tội tệ của võ sĩ đâm trúng

mồm đối thủ. Anh nhâm, anh nhâm, anh xin lỗi em. Em cho anh một phút để anh đuổi thằng Trung úy Lan đi, thằng khốn nạn lúc nào cũng võ sĩ, lúc nào cũng đâm đá, lúc nào cũng ăn đòn trả đòn. Cho anh một phút, anh đuổi thằng Trung úy Lan đi, anh gọi thằng Lan về. Thằng Lan, em nhớ không.

Lan rút chiếc bút trên túi áo, kiễng chân, gạch chéo lên phía cao của vách tường, viết dưới đó một con số, bên cạnh từng chuỗi gạch chéo và chuỗi số nét đã mờ.

“Năm trăm hai mươi mốt.”

“Nhiều.”

Hải tiếp tục bày đồ ăn trên tờ báo. Com nắm. Ruốc. Bia lớn. Những trái sữa. Khuôn mặt có những nét rạn rờ.

“Năm trăm hai mươi mốt.” Chúng ta tới nơi hò hẹn này lần thứ năm trăm hai mươi mốt.

Gió chắc thổi khá mạnh, chắc phải trên mười “gút”, những ngọn cỏ lau ngoài bãi trống như muốn nằm rạp xuống.

“Ăn đi.” Trái sữa ngọt lịm. Nhựa đầy môi, hôn dính đáp. Hải cười nhẹ nhẹ.

“Giận.”

“Không, buồn buồn.”

Buồn nguy hiểm hơn giận. Giận là băng trôi nổi. Buồn là băng cố định, băng dưới đáy, băng muốn biết tuổi có khi mất một đời. Anh bị nhiều vụ nặng quá, em biết đó, mờ mắt mờ mũi. Tối tăm hết. Ở đây về, anh sẽ làm ngay việc đó.

Hải dường lảng tránh. Ngón tay nàng chỉ về phía trước mặt.

“Mờ hết cả rồi anh.”

Ừ, mờ hết cả. “Anh còn đọc được không.”

“Hai vách kia hơi khó. Vách bên trái kia còn được. Phải có một chút nhưng mà được. Để anh thử, để anh thử.”

Phía trên cao là những màu biển (xanh lam nhạt, xanh lam thẫm, trắng đục như sữa, vàng, đỏ, nâu...), các loại thủy triều (triều bán nhật, triều toàn nhật, triều hỗn hợp, triều dâng, triều rút, triều trễ...), các môn học về biển, các loại tuổi của nước, những thú hải băng, các loại sóng (sóng đàn cừu, sóng mao dẫn, sóng thân mỏng, sóng hấp lực...), các loại dụng cụ để đo lường (thủy lưu kế, thủy ba kế, danh triều ký...), danh từ chính xác đó các cha.

Em nhắc nhở triu mển những ngày tháng anh làm ba cái trò mà em gọi là lăng nhăng đó. Anh vào thư viện, dĩ nhiên anh vào thư viện. Anh vào đó để học thi, để nhớ em, để vớt bổ nó sách vở chữ nôm cùng là chữ hán, đi mượn mấy cuốn Hải dương học để tìm kiếm. Buổi chiều về anh nói với em về các môn học về biển. Chủ nhật đi ciné, anh đỡ em trong bóng tối những loại hải băng. Rồi hải băng, hải lưu, hải vọng, anh viết lên những vách tường của căn nhà hoang này. Em hôn anh, em ghì chặt lắm khi anh đỡ em có biết sóng nội tại và sóng tiệm tiến là gì không, có biết hải lưu ở Nam băng dương và ở Cực đông tây khác nhau ra sao không, có biết hải băng mùa Đông và hải băng ở Cực khác nhau như thế nào. Em hôn anh, và em cấm anh.

“Em nhớ không.”

“Nhớ, chứ.”

Em hôn anh, và em cấm anh không được đọc lăng nhăng những sách Hải dương học, phải hứa, phải thể chỉ được đọc những sách học thi, em giận, em phạt, sóng thần, sóng bão tố, sóng trút nước, đã làm em giận, làm em cười, làm em hờn dỗi, làm em tha thứ, nhớ không, nhớ.

“Em nhớ không.”

“Nhớ.”

Hải tựa đầu vào vai. Hai đứa ngồi im thật lâu. Một lúc không từ bỏ tư thế tựa đầu, nàng ngước mắt lên thật chậm.

“Hồi đó anh tìm chưa đủ. Có những danh từ thuộc về biển mà anh không biết.

Ồ ơ.

“Em cấm anh tiếp tục chớ.”

“Không phải.”

Hải nói không phải. Giọng nàng kỳ lạ, nàng bảo anh tìm mười năm cũng không thấy.

“Ví dụ.”

“Ví dụ con của biển là gì.”

Con của biển là gì, con của biển là gì, là gì, là gì.

“Là sóng.”

Hải cười thích thú. Nói không đúng không đúng. Nàng cắn nhẹ một mảng áo trên ngực Lan.

“Không phải. Sóng là một thành phần của biển. Như da mặt của mình. Đâu phải con của biển.”

Là gì. Là gì. Hơi tức.

Không thể hải lưu, hải băng, hải triều. Hải cũng có lý, những cái đó chỉ là những phần khác nhau của cùng một thân thể.

“Là cá. Đúng rồi. Những cá thật lớn. Cá kình. Cá voi.”

Hải đưa ngón tay lên khều khều mấy sợi râu trên cao.

Nàng nói không đúng, ông ời. Cá chỉ là những của cải, dù quý giá chỉ là những của cải của biển. Đâu gọi là con của biển được. Con quý lắm chứ bộ.

“Ông hiểu không.”

“Ông hiểu.”

Ông hiểu, ông hiểu, nghĩa là ông hiểu rằng ông hơi bí.
Mà ông không chịu hàng.

“Là hải đảo.”

Hải vòng tay qua lưng. Cái gì, cái gì mà bỗng nhiên em tình tự. Đang chơi đồ nhau mà. Ngón tay nàng xoa nhẹ nhẹ ở lưng, luồn vào trong chiếc áo lính.

“Sai rồi ông ơi.”

Mắt nàng nhắm lại. Nàng dường không quan tâm đến những câu trả lời tựa như biết rằng đó chỉ là những hòn đá ném mãi, ném mãi chẳng thể nào ra được tí ngoài khơi.

Em nói đúng. Hòn đảo nhỏ lắm, nó từ biển mọc lên thật đấy nhưng không xứng đáng là con của biển. Nhỏ quá. Con của biển không thể nhỏ như thế, phải lớn như biển, ít nhất là như biển. Nếu không hơn. Nhưng này, nhưng cuộc chơi gì kỳ cục. Biển đào đầu ra con. Em bắt anh tìm cả trăm cuốn Hải dương học cũng không có chương nào nói về con của biển. Em kiêu ngạo anh. Em chọc anh phải không.

“Đúng chưa. Đúng chưa. Thú thật đi.”

Hải ngồi dậy, nhìn thẳng, mắt nghiêm trọng.

Lan nhắc lại.

“Biển làm gì có con.”

Mắt càng nghiêm trọng.

“Ai bảo anh thế. Ai bảo anh là biển không có con.”

Ồ, ờ, cái gì mà nổi sùng, cái gì mà nặng vậy, ờ, ờ, ai bảo biển không thể có con, ờ, ờ, hay là, hay là...

“Em.”

“Hiểu chưa.”

“Hiểu. Hiểu.”

Lan ôm lấy Hải thật chặt. Thật chặt mà phải thật nhẹ. Mày phải coi chừng chút con. Con trai chiếc áo lính của con ra. Em phải nằm nghỉ ngơi. Thôi anh. Không, không em để anh. Hải nằm trên chiếc áo, gối đầu lên đùi Lan.

Những ngón tay nằm trong tóc.

Chúng tôi nói với nhau về đủ thứ chuyện. Hải nói về cuộc “thử thỏ” thâm kín. Thỏ, loài vật có đôi tại khá to, vênh cao, cái mõm chúm chím đáng dấp e dè, mi là bạn của loài người, bạn của tình yêu. Ta sẽ tìm hiểu về mi như đã tìm hiểu về văn chương Việt Nam, về những môn học liên hệ đến biển cả. “Bác sĩ xác nhận rằng cuộc thử thỏ chắc chắn rồi.” Hải nói, nàng sẽ ở lại đây với ông cụ một thời gian, chừng mười lăm ngày, mười lăm ngày lâu quá em, một tuần thôi, mười ngày đi, ừ mười ngày, em ở mười ngày để ba khỏi nghỉ ngơi bởi vì những việc sắp xảy tới đều là những việc lớn. Anh làm đơn giải ngũ lấy cái bản sao phiếu gửi về đưa ông cụ coi để ông cụ hết giận, rồi chúng mình làm đám cưới. Cưới xong chúng mình ở đâu.

Cứ cao ốc Hai bà Trưng đỡ một thời gian đi. Không được em, không được em. Có con cái không thể để nó ở cái chỗ nham nhỏ đó được, lớn lên nó mở sòng lúp như thằng Đôn còn gì. Hơn nữa, em leo cầu thang không được. Không được là cái chắc chó còn gì nữa, thua cô. Bây giờ cô còn lên thang được nhưng hai ba tháng nữa cô đi lên bốn tầng lầu bộ tính cho thằng nhỏ, sao biết thằng nhỏ, em thích con gái, thì cứ cho là thằng nhỏ đi, bộ tính cho nó làm nhà vô địch leo núi sao. Còn cái vụ hàng không. Ừ cái vụ hàng không. Sáng nay em đã làm đơn xin nghỉ một tháng. Chờ làm đám cưới xong, mình thông báo cho họ

biết là đã lập gia đình rồi xin chuyển về ngành không phi hành. Đảng nào cũng phải vậy, đám cưới hay không, đám cưới chứ sao lại không, ừ thì em nói thế, nghĩa là bề nào đi nữa, một khi có con là không có quyền làm chiêu đãi viên phi hành. Qua không phi hành thì qua cần gì. Càng tốt. Em sẽ có thì giờ ở nhà nhiều hơn. Anh cũng ở nhà đều đều. Đơn sáng mai gửi đi, anh bảo tụi nó mang hỏa tốc lên quân đoàn. Bọn quân số quân đoàn anh bỏ lăm, bọn thằng Hay đó, thằng Đại úy Hay em nhớ không, mấy lần mình gặp nó ở phở Tàu Bay, cái thằng mà em kêu là hơi nhiều răng vàng đó, nhớ không, nhớ, thằng đó đó, nó sẽ thấy cái đơn của anh lên Tổng Tham mưu cái một. Tháng nào cũng có Hội đồng để xét đơn xin giải ngũ của bọn loại 2. Em yên chí mà, tối đa hai tháng là rồi rồi. Nhà binh nó như thế, muốn vào cũng khó, muốn ra cũng khó, nó bắt vào là vào, đuổi ra là ra. Những thằng muốn ở là nó sút ra, những thằng muốn ra thấy mẹ, nó cho ở đến già. Loại hai là nó đuổi ra, không lẽ đuổi thẳng tay trông hơi bản, nhưng đám đơn một cái là xong rồi, là có quyền nghỉ phép thường niên mười lăm ngày, rồi nằm nhà luôn cho tới cái phép giải ngũ. Anh về đi dạy lại mười sáu giờ một tuần, lại về trường cũ, tất nhiên nó phải cho mình về nhiệm sở cũ chứ, không có đánh thấy mẹ nó chứ. Trường này trẻ con hơi ma cà bông ma cà cúi, đùa giỡn hơi nham nhở nhưng chúng nó thông minh. Mấy lại mình tổ sư nham nhở mà em, có cái gì rắc rối đâu. Ngày ba tiếng sáng, chiều ở nhà chơi với thằng nhỏ, đúng rồi, chơi với thằng nhỏ. Hải nói bố con chơi với nhau rồi bỏ rơi người ta. Nói bậy. Nói bậy. Hẹn thật mạnh cho hết nói bậy. Ôm thật mạnh mà vẫn phải thật nhẹ. Thân thể quý

giá bỗng nhiên trở thành quý giá và mỏng manh. Chúng tôi nói với nhau về những chi tiết của đám cưới sẽ tổ chức, ngôi nhà dự tính ở Phú-lâm, Phú-lâm lên phi trường hơi xa, nhưng tới trường thì gần, phương thức đối phó với ông cụ cho ông vui, bệnh viện mà Hải sẽ nằm chỗ, những món ăn mà nàng sẽ phải ăn hàng ngày. Hải nói trong mười ngày ở lại đây nàng sẽ mỗi ngày đi bộ ra bãi phá đạn, đi bộ từ nhà tới ngôi nhà hoang này. Nàng sẽ tô lại cho thật rõ những giòng chữ đã mờ ở trên tường, trên ba vách tường, vách tường bên tay trái kia những gì liên quan đến biển, vách tường bên mặt những ngày tháng riêng tư của hai đứa, vách tường tôi đang dựa lưng này những bài thơ hai đứa đã đọc cho nhau nghe (Tổng biệt hành, Tình thứ nhất, Tràng giang, Áo lụa Hà-đông, Nga. Hôm nay Hải buồn như một con chó ốm, Nga của ông thi sĩ được sửa lại thành Hải, chúng tôi gọi nhau là chó cũng vì ông). Hải nói phải tô lại chó, còn lâu lắm chúng mình mới trở lại đây, có con cái bạn lắm hết cả thơ mộng, mai một con nó lớn nó mới đọc được chó.

Hai đứa rời khỏi căn nhà lúc xẩm tối. Hải đưa cho tôi năm ngàn để tiêu pha trong mười ngày, tôi trả lại hai, nàng bắt giữ cả. Gió đã ngưng thổi từ bao giờ, những ngọn cỏ lau đứng im, có những miếng “đêm băng khuâng” lẫn khuất dưới chân. Lúc ra tới ranh giới bãi đất, chỗ có vòng rào giây thép gai xô lệch không được bảo trì đúng mức, không được bảo trì chút nào, chúng tôi dừng lại hôn nhau thật lâu. Chúng tôi áp ngực thật chặt vào nhau. Tiếng Hải nói như tiếng gió thật nhẹ bên tai:

“Em tìm thấy rồi.”

Tôi tìm kiếm làn môi không muốn rời bỏ.

“Thấy gì.”

“Tên con của biển.”

Những chiếc răng cửa cắn lấy đuôi tai trái tôi.

“Con của biển lớn như biển, có thể lớn hơn.”

“Là gì.”

“Tình yêu.”

Tôi muốn cựa quậy cái đầu để nhìn Hải tìm hiểu, nhưng
răng lại cắn chặt.

“Cái gì.”

“Tình yêu.”

Ừ nhỉ.

“Tình yêu lớn hơn biển đúng không.”

“Đúng.”

“Tình yêu. Đoàn Tình Yêu, nghe được không.”

Hôn... Hôn thật mạnh. Đúng. Đúng. Em. Em. Em. Cái
gì đến từ em mà không tuyệt diệu.

Trung úy Lan về đến đơn vị lúc chín giờ tối. Tại sao Trung úy không về đường Hai bà Trưng mà ngủ cho được việc nhà nước? Người có trí thông minh trung bình có thể tìm thấy nhiều lý do. Thí dụ: Ngủ một mình buồn thấy mẹ. Chưa hết, ông còn làm việc ở Chung sự Vụ có ít ngày nữa thôi, đơn giải ngũ ngày mai chuyển đi, phép thường niên vài ngày về là có quyền thổi bài kèn tò te con ma đánh đu, ông phải về đây bù khú với anh em chút chớ.

Xích lô máy dừng lại. Trung úy xuống xe chưa kịp vượt qua ranh giới của cổng trại, tiếng gọi nào vang lên từ phía bên kia con lộ. Trung úy Đoàn Lan, đứa nào gọi tên mày, hãy cẩn thận, hãy nói theo văn chương thời đại, “đề cao cảnh giác”, lùi ngay vào phía bóng tối bên trái để có tư thế quan sát. Bóng đen thấp, di chuyển mau, vượt qua lộ, hiện ra trong vùng ánh sáng của cổng trại, Luật sư Đỗ Hoài. Cái gì mà hồi hã, ông Nguyễn Văn Tình sống lại rồi chẳng, cái

gì mà tìm gặp ban đêm ngoài giờ làm việc, Lan, con phải tiếp tục “đề cao cảnh giác.”

“Tôi muốn được hầu chuyện với Trung úy.”

Luật sư Đỗ Hoài hiện rõ hơn khi đã dừng lại hẳn. Người chơi một quả áo nhiều màu, lẳng lăm, nhưng đầu vẫn hói, tấm thước vẫn dưới trung bình, hơi tiếc.

“Hầu chuyện với tư cách cá nhân.”

Ông cho mày giọt. Ông có nên nói cho con hay rằng ban đêm để làm ái tình, không phải để nói chuyện dăm dó. Trung úy Lan, không được nói như thế. Mày hãy còn là Trung úy, đương kim Trung úy, đương kim Chỉ huy trưởng, Chỉ huy trưởng hạng nặng, mày nhớ không, chưa phải là nguyên Trung úy. Giấy giải ngũ của bạn đã về đâu. Còn một ngày, một giờ, một phút là lính mày vẫn có quyền được trực thăng phạch phạch về Chung sự Vụ. Và chẳng, ông luật sư đang tử tế quá. Ông đang dạy cho con bài học văn minh. Trong đất nước văn minh này mỗi người có nhiều tư cách, nhớ nghe con.

Trung úy Lan mời người khách vào trong điểm canh. Thượng sĩ Phát, linh-xa, đứng dậy làm động tác chào tay. Bằng những lời ngắn. Trung úy Lan bảo người cộng sự đi ra ngoài, mời luật sư Đỗ Hoài ngồi quay mặt ra cửa sổ, cửa sổ mở ra một vùng bóng tối lớn, đằng sau vùng tối đó là khu nhà xác và xa hơn, phi trường, từ đó, ngọn đèn pha quay tròn cứ mỗi nửa giây ném vệt sáng vàng vọt vĩa vào tận giữa điểm canh.

Vệt sáng vừa hiện ra trên khuôn mặt tròn của ông luật sư như một ngọn sóng đột nhiên nhô lên, đột nhiên biến mất.

“Tôi muốn trình với Trung úy ngày mai, vắng, nội nhật ngày mai, việc sẽ được thanh toán.

Luật sư Đỗ Hoài loan báo ông vừa được ông Biện lý tiếp kiến, ông Biện lý thừa nhận bà Lê Thục Oanh có đầy đủ giấy tờ chứng minh được rằng bà là người hôn phối chính thức của cố Thiếu tá Nguyễn Văn Tình. Trong buổi sáng mai, ông Biện lý sẽ ban hành một án lệnh cho phép bà Lê Thục Oanh tức là bà quả phụ Nguyễn Văn Tình được quyền làm lễ tống táng cố Thiếu tá.

Đầu luật sư Đỗ Hoài hơi cúi thấp, lớp sóng sáng, một khoảnh khắc, nhấp nhô trên mái tóc thưa.

“Nhưng mục tiêu của thăm viếng này không phải để loan báo những sự việc sắp xảy ra.”

Nó làm gì mà nó xuống giọng trầm. Nó ngẩng đầu lên nhìn vào khoảng không, trợn vện khuôn mặt trời trên sóng.

“Hồi này dường như tôi đã nói xin được hầu chuyện Trung úy với tư cách cá nhân.”

“Đúng.”

“Ông luật sư Đỗ Hoài có thể chờ đến sáng mai để loan báo cho Trung úy Chỉ huy trưởng Chung Sự Vụ phán quyết của tòa án, loan báo với sự lễ phép lạnh lùng chứa đựng niềm kiêu hãnh chiến thắng, sự thỏa mãn dịch vụ hoàn tất.”

Trong bóng tối toàn diện cất lên giọng nói không biết từ bao giờ, đậm ấm.

“Cho nên ở đây không có luật sư Đỗ Hoài. Chỉ có Đỗ Hoài.”

Chỉ có Đỗ Hoài. Suốt vụ Nguyễn Văn Tình chỉ có Đỗ Hoài, không có luật sư Đỗ Hoài. Luật sư gần hai mươi năm

mặc áo không xách cặp hộ tổng thân chủ đến một cơ sở quân sự để lo việc tống táng. Đó là việc của mấy chú tập sự. Luật sư đã hơn một lần làm rung động thế giới luật pháp trong những vụ chính trị, những vụ đại hình không thể cúi đầu tới thăm ông Biện lý vào buổi tối. Đó là thói quen mới của thế hệ mới, không phải của Đỗ Hoài. Trong suốt vụ này không có luật sư Đỗ Hoài. Chỉ có Đỗ Hoài. Bởi vì, với Đỗ Hoài, Thiếu tá Nguyễn Văn Tình là thằng Tình, với Nguyễn Văn Tình luật sư Đỗ Hoài là “thằng không rút.”

Đôi mắt lằng đằng trong sóng đang hiện ra, trên đó, giọng nói loang loáng như nước.

“Với Nguyễn Văn Tình Đỗ Hoài là thằng không rút.”

“Tôi không hiểu.”

Luật sư Đỗ Hoài đã chìm vào bóng tối, chiếc đèn pha quét vệt sáng vội vã đã đi qua. Đường như Đỗ Hoài nhếch mép, dường như chỗ đen nhất trên khuôn mặt tối đen là má lõm sâu.

“Đỗ Hoài thì làm sao rút. Trung úy không còn nhớ trò chơi đặt tên hiệu cho nhau, trò tưởng tàn ác, đôi khi, nhưng thật ra tuyệt diệu, ngọt ngào. Trò chơi của tuổi trẻ thần thánh.”

Đỗ Hoài là bạn Nguyễn Văn Tình. Bạn tiểu học. Bạn trung học. Một thằng Văn khoa, một thằng Luật. Hai thằng lính cùng ngày. Đỗ Hoài bị thương được phế thải.

Bây giờ một thằng nằm xuống, một thằng còn lại, lẽ nào không ném cho nó một hòn đất, làm sao không đặt cạnh nó một cánh hoa. Làm sao “thằng không rút” có thể nhắm mắt để mặc tình ai muốn làm gì “thằng thất tình” thì làm.

“Tôi gọi nó là thằng Thất Tình, Trung úy.”

“Vì sự tình cờ của âm thanh hay vì ông Tình có những lần thất vọng?”

Luật sư Đỗ Hoài không trả lời câu hỏi, đứng vụt lên, đi bằng những bước nhanh ra góc điểm canh rồi quay trở lại. Con thú nổi giận như thể vừa đi vừa nói lớn âm thanh có thể làm nổ tung được gian phòng chật hẹp.

“Không thể như thế được. Không thể như thế được.”

Trung úy Lan, mày đã vô tình vi phạm nặng quy chế của đơn vị. Vô tình mày làm cho thân nhân người quá cố tưởng rằng mày có ý giết chết? Mày có lần nào nói với anh em trong đơn vị rằng không ai được quyền giết người chết. Những thằng quan to sủng nể, những thằng nhỏ ra bạc khạc ra tiền chúng nó làm công việc đó đủ rồi. Chúng ta chôn. Chôn những thằng bị lừa gạt, bị bức bách, bị giết chết, ta không giết chết ai. Ít ra không giết chết ai bằng ngôn ngữ, phản ứng.

Luật sư Đỗ Hoài trở lại chỗ ngồi.

Trung úy Lan phác họa một động tác, động tác lại bị ngăn bởi cặp mắt đau đớn đến mệt mỏi của họ Đỗ.

“Tôi không thể để như thế được.”

Luật sư Đỗ Hoài nói, bằng giọng chậm, mệt mỏi, nhưng quyết liệt, rằng ông không thể để cho người ta cướp xác của bạn ông. “Thằng Thất Tình phải được chôn cất bởi những người mà nó yêu mến”, không thể để cho bọn “đón mạt” đánh cướp xác chết đó. Và Đỗ Hoài biết rõ “đứa nào đen, đứa nào trắng”, ai là vợ là con nó, ai là kẻ thù nghịch.

Những vệt sáng đường như quét vào gian phòng từng nhất lớn hơn.

“Tôi là bạn nối khố của nó, tôi phải biết rõ.”

“Tôi hoàn toàn tin vào lời nói của luật sư.”

Luật sư Đỗ Hoài nắm lấy tay Trung úy Lan.

“Đám cưới nó tôi phù rể.”

“Đám cưới cố Thiếu tá Nguyễn Văn Tình và bà Lê Thục Oanh.”

“Không. Không.”

Bỏ mẹ. Thế là em hụt hụt. Vỡ lọ cổ thật sự.

Luật sư Đỗ Hoài nói không, Trung úy để tôi trình bày có đầu có cuối. Người đàn ông đã vượt khỏi tứ tuần, thấp với đôi vai vững chắc, đầu vai và cổ đều to vừa nói vừa tiến lại phía cửa sổ. Đỗ Hoài quay lưng lại Trung úy, quay lưng lại gian phòng, đứng nhìn vùng bóng tối trước mặt. Những nếp nhăn sau gáy, những lúc có thể nhìn thấy, trông giống lắm “những vết dao chém.”

“Trung úy để tôi trình bày.”

Ngọn đèn pha di động ném những vệt sáng đều đặn in trên vách gỗ khung sáng hình chữ nhật, trong đó có bóng Đỗ Hoài thắm màu hoàn toàn bất động. Từ thế đứng ấy, họ Đỗ tiếp tục kể lể, giọng nói rõ rệt xa xôi có lẽ tan một phần trong khoảng không gian rộng phía ngoài có không khí ban đêm đã nhẹ.

Luật sư Đỗ Hoài nói ông đã phù rể đám cưới của cố Thiếu tá Nguyễn Văn Tình. Và đó không phải là đám cưới của ông Tình và bà Lê Thục Oanh, người mà ông đang đại diện.

Giọng ông thê thảm:

“Nếu thằng Tình lấy được chị Oanh ngay lần đầu thì cuộc đời nó đã đổi khác.”

Cố Thiếu tá Nguyễn Văn Tình đã kết hôn với bà Hoàng Thị Tâm, với “con mẹ loạn luân” lần thứ nhất, “thế mới đau đớn.”

“Vâng, thế mới đau. Đó là cuộc hôn nhân thứ nhất, là tự do thứ nhất. Tôi nói không sợ sai lầm: Hôn nhân thứ nhất đó chính là tự do thứ nhất.”

Luật sư họ Đỗ xác nhận rằng ông biết quan niệm phổ biến thường cho rằng hôn nhân là sự trói buộc, là sự trái ngược với tự do, là tự do ít nhiều bị suy giảm. Nhưng cuộc hôn nhân này “chính là tự do và hơn nữa, tự do thứ nhất.” Đó không phải là cuộc hôn nhân vì tình ái, càng không phải vì ép buộc. “Đó là hiện thân của tự do tìm thấy.”

Khung ánh sáng lại hiện ra cùng với bóng đen của đầu và vai, Trung úy Lan kiên nhẫn chờ đợi. Ông đã quen với lối nói chuyện của Đỗ Hoài, lối ném ra hàng loạt dữ kiện, nhấn mạnh nhiều lần vào mỗi dữ kiện làm đối phương choáng váng rồi mới đưa ra những dẫn chứng biện minh. Như người đóng lên cột thật vững chắc từng chiếc đinh lớn rồi lần lượt treo lên đó những chiếc áo diêm dúa.

Không ai còn bình tĩnh để nhìn ngắm đầy đủ giá trị của vài vóc.

“Nhưng tự do chính là tù ngục. Tôi muốn nói: Tự do giả trá, tự do ảo tưởng, tự do lừa bịp, thứ tự do mà chúng ta tưởng là khám phá được như thiên tài tìm thấy lúc hai mươi tuổi, đó chính là tù ngục.”

Ngừng một giây.

“Tôi ở vị trí phân biệt được tự do và tù ngục. Trung úy hãy tin tôi. Tù ngục chỉ ở một chỗ, chỉ chiếm cứ một diện tích, chỉ xuất hiện dưới một hình thể cố định. Tù ngục của

tự do giả ở cùng khắp. Ở trên bầu trời, trong không khí, ẩn núp trong những chữ nghĩa, len lỏi giữa giấc ngủ sợ hãi ban đêm. Đúng, tù ngục của tự do giả có mặt ở cùng khắp, có mặt trong bữa cơm hàng ngày, trong chuyện trò tâm sự, trong thân thể, trong tư tưởng thâm kín nhất.”

Sinh viên Nguyễn Văn Tình, người yêu mến quốc văn, người sưu tầm sách quý, người cất giữ được trên bốn nghìn cuốn sách, tạo dựng được mười tám tủ sách kỳ lạ làm sao chấp nhận được sự có mặt của người ngoại quốc, làm sao không biểu lộ sự bất bình. Bà Hoàng Thị Tâm chính là cô Y-tá trông nom khu dành cho những người bị giam cứu tại nhà thương Bạch Mai, Hoàng Thị Tâm đã săn sóc Nguyễn Văn Tình, đã giúp Nguyễn Văn Tình vượt ngục, tìm thấy “tự do thú nhất.” Rồi sau đó là hôn nhân.

Đỗ Hoài đã xoay người lại, hai tay mở rộng.

“Cho nên tôi nói rằng đó không phải là một cuộc hôn nhân ép buộc. Thành Tình nó quyết lấy con nặc nô đó. Có ai ép buộc nó đâu. Nhưng không thể coi cuộc hôn nhân đó là hôn nhân về tình ái. Con kia nó hơn bạn tôi bốn tuổi. Năm nay thành Tình nó bốn mươi bốn, con Tâm bốn mươi tám. Nhưng đó chỉ là một chúng cớ, một chúng cớ nhỏ chúng tỏ ở đó không có dấu vết nào của đam mê. Thành Tình lấy con loạn luân đó chỉ vì ơn nghĩa, chỉ vì nó mang lại tự do. Còn lý do khác. Lý do chính yếu. Lý do làm bạn tôi chết cay chết đắng.”

Hoàng Thị Tâm trước khi lấy Nguyễn Văn Tình đã có một đời chồng, đã có một người chồng không hôn thú, một người Tàu, một anh Tàu giang hồ, loại Tàu “chân đất dựng được cơ đồ”, “chồng Tàu, Trung úy có tướng tượng được không”?

“Cố Thiếu tá có biết không?”

“Nó biết chớ sao không biết. Nó biết và nó chấp nhận. Nó chấp nhận vì nó hy vọng. Hy vọng tình cảm chân thành sẽ xóa bỏ được hết. Ánh sáng của tự do tìm thấy nó như thế, nó làm lóa mắt, làm lẫn lộn hy vọng và ảo vọng.”

Cuộc hôn nhân không những không mang lại đổi mới, cũng chẳng gọi được là thừa kế, là tiếp tục, chỉ là cuộc phạm gian tội tệt. Hoàng Thị Tâm với tư cách vợ chính thức của Nguyễn Văn Tình vẫn tiếp tục giữ nguyên vẹn những liên lạc thể xác với người chồng Trung hoa không chính thức. Luật sư đấm nắm tay xuống khoảng không.

“Tôi nói rõ: Liên lạc thể xác chứ không phải chỉ liên lạc tình cảm.”

Luật sư nói trong những năm gần đây mối liên hệ đó đã trở thành công khai. Đó là lý do làm cho Nguyễn Văn Tình tìm kiếm một cuộc đời khác với “chị Oanh”. Hoàng thị Tâm tiếp tục, mặc dầu không còn ăn ở với ông Tình, xác nhận là vợ của ông Tình. Với danh hiệu bà Thiếu tá Tình, mặc dầu không có giấy tờ hợp pháp, hôn thú làm ở ngoài Bắc không được xác nhận lại coi như hủy bỏ, hơn nữa hai người không hề tranh tụng, gần như mặc nhiên chấp nhận sự hủy bỏ đó, với danh nghĩa bà Thiếu tá Tình, Hoàng Thị Tâm từ nhiều năm đã trở về ăn ở hẳn với người chồng Trung hoa, tiếp tục trực lợi. Bà Tâm, với quốc tịch Việt-nam, với danh nghĩa bà Thiếu tá đã đóng vai trò bình phong cho người Tàu làm áp-phe.

“Ông Trần Hà.”

“Đúng, thằng Trần Hà đó.”

Luật sư nói Trần Hà là người chồng đích thực của bà Tâm nắm trong tay một phần lớn của cải đất nước này.

Luật sư nói Trần Hà là vua mẽ cốc ở đây, với Hoàng Thị Tâm làm bàn đạp.

Luật sư nói bây giờ ông Tình chết, mục Tâm dành quyền chôn cất chẳng phải vì thương xót gì, mà chỉ muốn được thừa nhận bởi dư luận, bởi những kẻ quyền thế để có thể tiếp tục làm bình phong cho Trần Hà buôn bán.

Luật sư nói lúc còn sống “thằng Tình” chẳng là gì những âm mưu đen tối đó, nhưng buồn chán cùng cực, nó chẳng thiết nói năng.

Luật sư nói tại sao “con Tâm” nó “tối tệ” như thế. Có người cho rằng chồng Tàu luôn luôn là chồng thật sự của nó. Nó đóng trò lấy “thằng Tình” để “bòn rút”, “để lấy của khuôn về Tàu.”

Luật sư nói có nhân chứng cho rằng nó mắc bệnh “cuồng dâm”, “Trung úy biết thằng Tình là người văn chương chữ nghĩa. Nó không thể như thế, không thể thỏa mãn con loạn luân.”

Luật sư nói nhân chứng cho biết con loạn luân đêm nào cũng vậy, nhiều khi cả ban ngày tiếng kêu rú, tiếng cười sằng sặc, tiếng cầu chí, và kỳ lạ, có cả tiếng roi da, rồi tiếng thở dốc từ trên lầu của “Trần Hà và Thị Tâm” vang xuống như “tiếng vọng của một điệu nhạc điên rồ.”

Trung úy Lan về đến phòng lúc đêm đã khuya, thời khắc có thể coi được là bất định.

Tắm rửa, thay quần áo ngủ thật mau lẹ, rồi mò sang phòng Thiếu úy Lộc. Thiếu úy Lộc nằm trên một ghế bố, đèn không tắt, tay đề lên cuốn truyện mở rộng trên ngực, cuốn truyện, đúng rồi, truyện của Hemingway, truyện có

“lão già gầy với những nếp nhăn như những vết dao chém trên gáy.”

Trung úy Lan đánh thức bạn dậy. Trung úy Lan kể cho Thiếu úy Lộc cuộc tiếp xúc với luật sư Đỗ Hoài. Lộc hỏi đó là sự thật, tiểu thuyết hay chiến tranh chính trị, ừ, Lộc có lý. Đỗ Hoài kể chuyện trên trời dưới biển nói lên sự thật, nhằm mục đích tiểu thuyết hóa, bi thảm hóa sự việc hay muốn gây ra một tác dụng thuận lợi nào?

“Dù sao, nội ngày mai mình sẽ biết nó thật hay ảo.”

Lộc nói ít ra mình biết một phần, phần liên quan đến án lệnh của Biện lý mà Đỗ Hoài xác nhận, Lộc vừa nói vừa đứng dậy lấy những đồ dùng cần thiết nấu cà-phê. Hai đĩa uống nhắm nháp, những đợt khói thuốc lá bay lên bao phủ lấy ngọn đèn vàng ở giữa phòng trong từng giây ngắn như những đám mây chợt hiện ra quanh một hành tinh thật nhỏ. Trung úy Lan nói với bạn ý định xin giải ngũ, cuộc hôn nhân dự tính, đời sống dân sự phác họa.

“Cụ nhất định.”

“Nhất định.”

Lộc đưa ly cà-phê lên môi, lặng lẽ. Một lúc. Lộc ngẩng đầu nhìn người đối diện. “Cụ đợt một thời gian tôi cũng đợt.”

Lộc ra khỏi nơi này là phải, mình đã rủ nó, mình đã bảo nó cụ về đây với anh em một lúc, mẫu số hai lúc nào cụ no thì cụ đông. Nó đi là phải, nó sẽ trở về với hội họa, với những sự vật chuyển động. Ở đây có quá nhiều sự vật không còn khả năng di chuyển, xác chết, cuộc chiến tranh sa lầy, những rung động của phần nộ, của thương xót, của tuyệt vọng và hy vọng chết đuối trong tập quán.

Trung úy Lan mỗi điều thuốc cho bạn.

“Hai thằng lần lượt đông, anh em chúng nó sẽ rung.”

“Sẽ rung một lúc.”

Cụ nói đúng, rung một lúc. Chúng nó, những thằng chai đá đã về đến đây đều đã xa lắm những buồn bã của Trung tâm Nhập ngũ, đã quen lắm những gặp gỡ và vĩnh biệt, đã quen lắm với những sự thật không có cái gì không thể thay thế được, không có tận thế.

Như chuyến xe chở nặng lẫn mãi cũng vượt được con dốc thật dài, hai đứa cũng để lại được ở phía sau câu chuyện giải ngũ.

Hai đứa nhắc nhở với nhau về những ngày tháng ở đơn vị này.

Lộc nói đến những đêm buồn cả bọn chui vào trong nhà xác có máy lạnh khỏi muỗi, những đêm ít hàng họ, dĩ nhiên đánh xi. Lộc nói cái vụ xác chết cử động trước khi tới đây tưởng là chuyện bố láo, dọa đàn bà con nít, nhưng đó là chuyện thật. Thằng Phát ngồi dựa vào một hòm có hàng ở trong nhưng chưa đầy nắp. Thằng Mùi đập nó, nó ngã người tránh xô động mạnh cái quan tài, cái hàng ở trong, bằng một động tác cứng đơ từ tư thế ngang chuyển sang tư thế dọc. Lộc từ buổi tối đó vẫn cho rằng những chiếc đinh đóng không kỹ, xuyên qua ván, sự xô lệch sự va chạm mạnh làm đinh cắm vào gáy, vào đầu, vào xương sống, vào một chỗ nào đó làm kinh động xác chết, gây ra phản xạ.

Hai đứa đứng dậy đi thả bộ ngoài sân trại.

Lan hỏi Lộc có nhớ vụ ông Đại úy Tài năm ngoái. Ông Đại úy kỳ lạ đeo ở trước ngực một cái hộp nhỏ, mở ra có

chức thư dân chôn ở đâu cũng được, không vợ không con chẳng cần báo tin cho ai, nhưng trước khi chôn xin đưa linh cửu tới làm phép xác ở nhà thờ Đức Bà. Ông Đại úy nhờ những người lo việc tổng táng kiếm dùm ít tiền cho gã kéo chuông nhà thờ để gã kéo đủ cho ông mười phút khi linh cửu rời khỏi nhà thờ. Tám mươi sáu thằng đã góp mỗi thằng hai chịch để đóng thuế cho ông kéo chuông, một thứ thuế, rút lại, “hợp lý hơn nhiều thứ khác”, nói theo thằng Cẩm Kèn.

Hai đứa nhắc nhở với nhau về những xác chết mất trợn ngược khủng khiếp, xác chết chân tay co quắp, xác chết cháy thành than, xác chết chảy nước, xác chết trương phồng lên, xác chết tan nát, xác chết chỉ có một mẩu thịt, có khi chẳng có chút thịt nào, chỉ toàn đất đựng trong bao nylon.

Có một lúc Lộc chợt nhớ đến những sự việc xảy ra trong ngày dừng lại nói với bạn về vụ ông Trung tá Sáu, vụ Trần Hà, vụ Đỗ Hoài. Buổi trưa thằng Trần Hà có tới xin được phép khâm liệm, Thiếu úy Lộc không thể chấp thuận vì không có lệnh của chỉ huy trưởng đơn vị. Nó đến với Trung tá Sáu.

“Ông Sáu hỏi cụ đi đâu. Tôi nói không biết, chắc có công vụ gì khẩn.”

Trong khi Trần Hà và Sáu đến, Đỗ Hoài cũng tới nhưng ở ngoài phòng không vô, dường như cốt ý để theo dõi nội vụ, để phòng bị qua mặt bất ngờ.

Năm giờ chiều Trung tá Sáu điện thoại lại báo đã về trình ông Tướng, ông cho lệnh sáng mai tám giờ Trung tá Sáu sẽ xuống đây “áp giải Trung úy lên trình diện Mặt Trời.”

“Chắc ông sợ cụ đào ngũ.”

Có một lúc hai người đi ngang khu nhà xác. Ông Tướng, ông Trung tá, ông Luật sư, ông đại diện lại biến mất trong bóng đêm. Những xác chết, trong câu chuyện, lại hiện ra như những vai chính của một vở tuồng nhường sân khấu cho các vai phụ trong giây lát rồi lại hiện ra dưới ánh đèn, đuổi tất cả vào trong bóng tối.

Nhà xác bị che khuất một phần bởi những chiếc dù dựng lên làm nhà tắm liệm lộ thiên cho mười tám cái hàng tới hồi sáng. Giữa những chiếc hòm đã được đóng kín, thân nhân của những người chết nằm trên những chiếc võng do ban tiếp tân cho mượn. Những chiếc võng đu đưa nhẹ nhẹ. Có chiếc nằm giữa, ở một vị trí cao hơn, nhưng đúng giữa hai chiếc quan tài, có chiếc vắt ngang, có chiếc song song. Bóng tối giống như biển, những quan tài bất động kỳ lạ, in hệt những tảng đá và những chiếc võng trở thành những chiếc thuyền di chuyển vụng về trong đêm.

Thượng sĩ Phát đặt ly cà-phê xuống, mặt nhăn nhó. Những thớ thịt trên khuôn mặt ông Thượng sĩ trưởng ban linh-xa xếp thành nếp, cứng nhắc gần giống như những vết nhăn trên khuôn mặt của một pho tượng nhào nặn quá độ.

“Trung úy xin thêm xe dùm em út. Phải tăng cường chó không những bữa như bữa nay kẹt quá.”

Thượng sĩ Phát xoay đầu và tay theo một vòng cung lớn không dưới một trăm tám mươi độ, nhìn hơn chục thằng ngồi quanh chiếc bàn tìm kiếm đồng minh.

“Đại đội có mỗi hai chiếc...”

“Đúng rồi. Trung úy xin thêm cho ông chiếc nữa để chiều chiều ông ấy rước Đại hàn cùng là Mèo kiếm thêm tí tình.”

Hạ sĩ Cẩn cắt ngang ông Phát. Tiếng cười vang lên, cái vụ đó có tiền đấy nhé, tiếng một đứa nào, có thể làm luôn

cái phòng tắm hơi lưu động, tiếng một đứa nào khác. Thượng sĩ Phát coi bộ nổi giận, ông giải thích, biện minh, ông nhắc lại bằng giọng cất cao điều ông đã nói nhiều lần, điều chẳng còn làm cho đứa nào chú ý. Thì Trung úy và Thiếu úy tính coi, ông Chuẩn úy Đại, ông coi khu tổng táng ông cũng biết đó. Đại gật gù làm ra vẻ tán thưởng ông Thượng sĩ trực thuộc. Anh vờ. Bố anh. Đại đội mình có mỗi hai chiếc xe, mà nào có được xe “o-ri-gin” gì cho cam, toàn một thứ tân trang, cái loại “đốt-cát” mang ra lắp một cái mui thiếc vào, sơn đen sì tất cả rồi viền cái vạch trắng, cắm lên đó bốn cái chổi phát trần đen.

“Nói xin lỗi Trung úy và Thiếu úy, cái thứ xe ba đội như thế mang ra xi-vin mà làm ăn có chôn thì chúng còn đánh.”

Thiếu úy Lộc nhìn Trung úy Lan mỉm cười. Đầu bàn, phía trái, Chuẩn úy Đại cũng tùm tùm. Ở bốn phía tiếng trò chuyện nhỏ rồi lớn dần, như “tiếng đàn ong” từ xa bay tới, tụ lại thật đông. Có tiếng quân tiếp vụ, tiếng cục tiếp tế, tiếng dù mẹ, tiếng tiền lương, bầu cử, giải ngũ, tiếng dù mẹ, nhiều tiếng dù mẹ. Có nhiều hy vọng Thượng sĩ Phát không chú ý đến phản ứng của đồng đội, ông tiếp tục thuyết phục:

“Đại đội của mình bây giờ là yếu nhất. Thành nào bây giờ cũng có ít nhất ba xe. Thành không không hai và thành không không sáu còn có cả một cái “o-ri-gin”, xe đòn chính hiệu.”

Hạ sĩ Cẩn nói chuyện với Hạ sĩ Bảy, ban tiếp tân, về gạo hột tròn và gạo hột dài. Hạ sĩ Mùi gọi cà-phê. Thiếu úy Tâm vừa tới đưa tay vẫy vẫy mọi người, ngồi xuống bên

Chuẩn úy Đại, hai người nói nhỏ điều gì, cười rúc rích. Thượng sĩ Phát vẫn thờ phì phò và chạy trong con phiên muộn. Những ngày như hôm nay thật đau khổ. Các ông thử tính coi, một buổi sáng phải “cơ bản thao diễn” sáu lần, sáu cái đều đòi đi buổi sáng không cái nào chịu chờ đến chiều, người nào cũng kêu phải thanh toán xong buổi sáng mới kịp xe, kịp tàu. Ông thì lo Bắc Mỹ-thuận. Bà thì có chuyến máy bay. Đó là may phước, mười tám cái về hôm qua, bảy cái nhờ trực thăng mang về xứ. May phước hôm nay cả sáu cái đều chôn ở “vườn nhà.”

“Trung úy và Thiếu úy biết có nhiều cái vườn rắc rối lắm.” Biết rồi. Vườn của ông Hà-đông tương tể ở tuốt bên Thủ-Thiên, vườn ông Gò-Công ở Phú-Thọ-Hòa, vườn ông An-Giang ở miệt Phú-Lâm, đi một cái vườn xa như thế, đường sá xe cộ bây giờ đâu phải đường sá thời xưa, đi một cái vườn là hết một buổi sáng, làm sao mà hai xe đi sáu chuyến được. Mà xe này đâu có thể chạy như tắc-xi. Phải đi từ từ, phải cơ bản thao diễn, đi cà rịch cà tang, đi rước đèn. Tới nơi cũng phải chờ cho đủ nghi lễ chớ đâu có thể thả đại xuống rồi chạy về đi chuyển nữa.”

“Mà Trung úy và Thiếu úy biết rằng xe cũ càng chạy chậm càng mau chết máy.”

Thiếu úy Lộc gật gù:

“Có cái vụ đó thật.”

“Tôi đâu có nói sai.”

Ông Phát được trớn.

“Chạy chậm thì chết máy, chết máy thì chúng chửi. Vừa sửa vừa nghe chửi! Càng nghe chửi sửa càng lụp chụp.”

Ông nói ngay như lướt về cũng không thể chạy nhanh,

không thể phóng xe ào ào. Cái xe đã sơn đen viền trắng chạy tốc độ “coi kỳ lắm.”

Thiếu úy Tâm từ chỗ ngồi kế bên Chuẩn úy Đại đứng dậy tiến đến ngồi vào chiếc ghế còn trống ở giữa Thiếu úy Lộc và Thượng sĩ Phát, vừa ngồi vừa nói xong rồi, xong rồi, cái vụ xe của ông ngày rộng tháng dài, làm sao giải quyết ngay được sáng nay.

“Hôm nay Trung úy phải lo cho cái vụ ông Lê Văn Tây.”

Cái gì mà vụ Lê Văn Tây, Tâm, con ngủ mê.

“Vụ Lê văn Tây giải quyết rồi còn gì.”

Thiếu úy LỘC quay đầu sang Trung úy Lan.

“Chiều qua cụ đi vắng, cụ không hiểu. Một số anh em có đưa ý kiến với tôi, ý kiến cũng xây dựng lắm.” A, Ô, anh em chơi hơi nặng.

Anh em biết rằng bà quả phụ Lê Văn Tây đã lắm, đã nhất quyết một cách sai lầm rằng ông Đặng Ngọc Tây mới là ông Lê Văn Tây, cho nên chúng mình phải móc ông Đặng Ngọc Tây lên cho bả. Bây giờ ông Lê Văn Tây nằm chỗ ông Đặng Ngọc Tây, và ông Đặng Ngọc Tây nằm ở chỗ ông Lê Văn Tây.

“Gia đình họ đình ninh đó là sự thật thì xong rồi có sao đâu.”

“Họ có hay biết gì đâu.” Thượng sĩ Phát dường như đã quên linh xa, lên tiếng tán thưởng.

Lộc nói đành rằng không ai hay biết nhưng mình biết. Anh em trong đại đội đều biết và mọi người đều cảm thấy không yên tâm. Thằng nào cũng lo rằng hai ông Tây bị đổi chỗ có thể không bằng lòng.

“Tụi nó ón hai ông Tây bị đổi chỗ, hai ông nổi sùng.” Có quyền. Lo âu chính đáng. Trung úy Lan hỏi anh em

tính sao về vụ đó. Vụ Lê Văn Tây quả thực làm cho mọi người bận tâm, tiếng ồn ào bàn tán gấp bội quanh chiếc bàn họp được sử dụng làm bàn ăn bởi vì phòng họp, ngoài những giờ họp được dùng làm câu lạc bộ, dùng làm nơi cho chúng tán thối, các con cười hô hố, các con vật cha nó cái mặt đưa đám vài phút không có thì chúng con chết. Chuẩn úy Đại nói cái gì đã qua cho qua luôn, ông Phát bảo mình biết trong lòng mình ông nào là ông Lê Văn Tây ông nào là Đặng Ngọc Tây là đủ rồi. Nhiều tiếng không được ở phía trái, phía mặt, cả phía trước. Thằng nào nói ngon dữ. Ông Mùi, mặt còn nặng trịch chất rượu ngày hôm qua dường như chưa tan hết, cựa quậy cái đầu dần mạnh hơn tiếng không được, không được. Khi không người ta đang mỗ yên mả đẹp, đang là Đặng Ngọc Tây, binh nhất Đặng Ngọc Tây, mình quật mỗ lên, mocs xác ra, đặt vào đó một cái khác gọi đó là Đặng Ngọc Tây, đem cái ông Đặng Ngọc Tây thứ thiệt qua cái mả khác, gọi tên mới là binh nhất Lê Văn Tây, coi vậy mà rắc rối lắm. Ông Mùi nhắc lại hai lần: “Coi vậy mà rắc rối lắm.” Ông nói: “Cũng may cả hai ông đều là binh nhất.” Dù vậy, chắc chắn ông Đặng Ngọc Tây không bằng lòng vì khi không bị dựng dậy, khi không bị mang qua chỗ khác, nhà cửa bị chiếm, cái vị chiếm nhà mình lại xưng luôn tên mình là Đặng Ngọc Tây.

“Trung úy, Thiếu úy và các anh em thử nghĩ coi nhà mình đang ở đột nhiên có một vị tới sút mình ra cửa, ở luôn đó, nhận luôn cả tên họ mình, tất nhiên mình khó vui.”

Hạ sĩ Mùi chạy tốc độ, Hạ sĩ Mùi thao thao, ngừng lại quay lại đằng sau gọi cà-phê, cà-phê bạn ơi. Thiếu úy Tâm cũng gọi cà-phê, cho thêm khúc bánh mì nữa. Thượng sĩ

Nhị ngồi kể bên ông Mùi tán trợ Hạ sĩ Mùi rắc rối, việc này rắc rối. Tiếng người đàn bà từ sau bức màn nói vọng lên có đây rồi, các ông chờ chút, chờ cháu chút xong rồi. Hạ sĩ Mùi định nói gì, không kịp. Thượng sĩ Nhị đã quay đầu lại cất tiếng. Đó là chưa kể cái ông binh nhất Lê Văn Tây ông ấy cũng không thể vui. Khi không ông ấy không còn là Lê Văn Tây nữa mà bị gọi là Đặng Ngọc Tây. “Rắc rối lắm.” Hạ sĩ Càn đưa ý kiến hay là “mình sửa cái lễ.” Lộc hỏi lẽ làm sao. Càn nói thì “lễ như cúng cô hồn. Mình làm đều đều đó, Thiếu úy. Mình khẩn, xin hai ông Tây thông cảm.” Người đàn bà mang cà-phê ra. Người đàn bà hỏi ông Mùi uống không, Mùi nói có chứ có chứ, nói thật mau rồi quay lại phản đối không được. Đâu có dễ như vậy được. Nhà cửa tên tuổi cha mẹ đặt cho người ta bây giờ mình đổi xoành xoạch, đâu có dễ thế được. Người sống làm thế còn chẳng thông cảm nổi huống hồ người chết. Đại nói lớn có cách. Tâm gọi ra đây bà, cà phê đây. Bánh mì đâu. Đại bảo cứ để im như thế, không cần sửa lễ lạc gì hết. Thành nhỏ này có thuốc gì? Hôm nào làm xong bia, ta gán cái Lê Văn Tây vào chỗ Lê Văn Tây, cái Đặng Ngọc Tây vào chỗ Đặng Ngọc Tây. Thế là người nào tên nấy. Cũng được, cũng được, nghe cũng xuôi. Phát hỏi còn cái vụ dọn nhà của người ta. Đại biện bạch cái đó lý do kỹ thuật. Cái đó ngoài ý muốn của mình. Đó là lỗi bà Lê Văn Tây. Mình ăn nhầm mẹ gì. Sự đồng ý hiện ra trong nhiều cặp mắt. Thiếu úy Tâm gật gù. Không thể xác định ông ấy gật gù vì cà-phê ngon hay vì đồng ý với Chuẩn úy Đại. Hạ sĩ Bảy cũng gật gù, đang gật bỗng khựng lại. Rồi mai mốt ông già của ông Đặng Ngọc Tây lên thì làm sao. Bà quả phụ Lê Văn Tây lên thì làm sao.

Có người hỏi lên làm chi. Người nào đó xác nhận mình chỉ phải tiếp thân nhân người chết khi chôn cất, khi trả lại những di vật. Việc xong rồi là xong. Họ lên gặp mình làm chi nữa. Tôi đâu có nói họ lên gặp mình. Người đàn bà hỏi nữa thôi. Tiếng hỏi vắn thẽ lên làm gì. Tiếng khác ừ làm gì. Bấy hết to các ông để tôi nói, để tôi nói, các ông làm gì ồn lên vậy. Bấy nói lớn hơn. Họ lên thăm mộ. Ừ, đúng rồi. Thế nào cũng có lúc ông già ông Đặng Ngọc Tây lên thăm mộ con, cũng có lúc bà Lê Văn Tây lên thăm mộ chồng. Ăn nhăm mẹ gì đến mình. Sao lại không ăn nhăm. Yên mày, im đi Cấn, tạo hiểu nó nói gì rồi. Có cái con mẹ gì mà hiểu, lên thăm mộ thì ở ngoài vườn, mình đâu cần tiếp xúc làm gì. Đâu có nhiệm vụ gì. Thằng Cấn nói đúng. Thằng Bấy mày rắc rối quá. Ông Phát vỗ vai ông Nhị đập đập, cười ha ha ăn đi rồi hãy nói. Nhị cười sặc sặc quấy quấy đôi vai.

“Im, im. Anh em để cho Hạ sĩ Bấy nói, làm gì ầm ầm vậy.”

Thiếu úy Lộc. Tiếng động mạnh mang lại sự im lặng, những cặp mắt hướng về Hạ sĩ Bấy. Bấy ngồi đối diện với Trung úy, quay lưng vào chiếc bảng sơ đồ được che kín bởi một tấm màu đen. Bấy bỗng nghiêm trọng. Thằng này nghiêm trọng trông buồn cười, nó tưởng mọi người là thân nhân nó mở tape số 2 thì chết bỏ bố hết.

“Thưa Trung úy, thưa Thiếu úy, tôi thắc mắc rất có lý. Thằng Cấn nó át giọng tôi.”

“Át giọng hỏi nào.”

Nhiều tiếng “thôi mày”, “thôi mày”. Đúng dùng chọc nó nữa.

Bấy tiếp tục nghiêm trọng.

“Chớ còn gì nữa. Ông già ông Đặng Ngọc Tây ổng phải

nhớ con ông ấy nằm ở chỗ nào, bà quả phụ Lê Văn Tây phải nhớ chồng bà nằm ở chỗ nào. Mình thì mình chôn nhiều quá, mình nghèo, cái nào cũng giống cái nào.”

Có thằng nham nhỏ nào nói: “Tây nào cũng là Tây.”

“Ông già của ông Đặng Ngọc Tây nhìn cái mả của con mình mà lại có cái tên là Lê Văn Tây, bà quả phụ Lê Văn Tây thấy chồng đổi tên là Đặng Ngọc Tây, còn ra cái giống gì nữa. Hư bột hư đường hết.”

Sự im lặng một phút hiện ra, nhường chỗ cho những tiếng ồn ào lại tiếp tục nổi lên, cùng với giải đáp. Lại phải ra vườn một lần nữa vào buổi tối lại phải lấy ông Lê Văn Tây lên trả ông về chỗ của ông Lê Văn Tây, lấy ông Đặng Ngọc Tây lên trả về chỗ của ông Đặng Ngọc Tây. Trả nợ mấy thằng sống đã vất vả, trả nợ mấy ông đã băng hà mới thật rầu. Trả nợ mấy thằng chết đòi khốn nạn thật. Nhưng thôi, các con nói đúng, món nào trả được thì trả cho xong đi. Nợ nào rồi cũng phải trả, đừng có mà hòng.

“Cụ định bao giờ.”

“Tối nay được không.” Lộc trả lời không đắn đo. Có nhiều hy vọng nó đã suy tính nhiều về vụ này.

“Sao gấp vậy.”

Lộc nhìn thẳng vào mắt Trung úy Lan.

“Thì càng để lâu càng khó.”

Phải rồi, càng lâu càng khó. Nợ nào cũng vậy.

Những người ngồi chung quanh chiếc bàn đang tiếp tục uống cà-phê gặm nốt mấy mẩu bánh mì đã bỏ sang một bên sự bàn tính thâm thì của hai người chỉ huy. Hai ông Tây đã nhường chỗ cho xăng nhớt, “xăng lên hai mươi hai lít khốn nạn quá”, cho vải vóc, thịt thăn, sườn, nước

mắm tính theo chính, nước mắm tính theo chai, học phí của con ông Phát, vợ nhỏ của thằng Cấn.

Ra đến cửa câu lạc bộ, Lan hỏi mấy giờ, Lộc nói bảy giờ mười lăm.

“Sắp tới giờ. Còn bốn mươi lăm phút.”

Đúng, còn bốn mươi lăm phút. Trình diện Mặt Trời, trình diện Mặt Trời các con nhớ không? Tám giờ nó “áp giải” ông.

“Sắp tới.” Lộc nhắc lại.

“Ừ.” “Thua nó đi.” Tiếng Lộc khê hơn. Trung úy Lan cựa quậy cái đầu, những cử động không phân biệt được ý nghĩa.

Cầu Phan thanh Giản. Cầu Tân Cảng. Cầu xi-măng Hà-Tiên. Dưới thấp, Thủ-Đức đã hiện ra. Ở phía trái, “cũng vẫn bầu trời đỏ và vẫn mặt đất đỏ.” Phía trái, từ xa lộ đi vào năm cây số, giờ này em đang làm gì? Em ngồi dưới gốc cây trướng cá hay em nấu cơm ở trong bếp. Em nấu món gì đó em. Giờ này em nằm đọc báo hay đi dạo ở ngoài vườn. Làng Đại Học. Suối Tiên. Đồi Mười Tám. Các con biết Suối Tiên, các con biết làng Đại Học, sức nào các con biết đồi Mười Tám. Các con đi trên xa lộ, xe chạy phom phom, những thằng kia có quyền nhìn, thằng lái xe, thằng Đôn chẳng hạn, cấm nhúc nhích mảy quay đầu sang nhìn, xe Mỹ nó đón mảy mất công ông lắm. Mỗi ngày ông hành nghề đủ rồi, chủ nhật cho ông nghỉ. Chúng mảy coi ông Trung tá ngồi kế bên tía tụi bây, ông ngồi không nhúc nhích, ông lái xe nghiêm chỉnh, ông có nhìn đồi Mười Tám đâu. Các con quay đầu sang bên mặt, các con nhìn thấy không, những

cột cao, những đài gỗ, vun vút từ trên chạy xuống dưới, những sợi thép vặn chặt. Mỗi thằng các con sẽ leo lên, hai tay nắm lấy sợi giây sắt hoen đi từ từ tụt xuống, giây sắt hoen gỉ làm đứt tay, làm chảy máu, kệ cha các chú, các chú ráng cho quen, chớ có buông tay ra, các con sẽ rơi xuống, đầu các con sẽ đập xuống những tảng đá đứng cười cười như mấy thằng huấn luyện viên phía dưới. Đập đầu vào đó là xong rồi, là các con có quyền về đại đội của ông lãnh giấy giải ngũ. Các con sẽ được lĩnh giấy giải ngũ nhanh nhất nước, khỏi cần buồn bã khỏi phải phiền lòng, khỏi thắc mắc sao tụi nó chuyên môn bố lão như thế. Năm sáu mươi ba tuyên bố là sáu mươi năm là cho về, sáu mươi lăm cam kết sáu mươi tám, sáu mươi tám hẹn sáu mươi chín. Bây giờ có nhiều cha bảo bảy mươi mốt ông cho chúng mày về. Bảy mươi mốt rồi coi. Các con cứ buông cha nó tay ra là các con về sớm. Đây là tía giận tía nói thế, mai mốt đi đừng có làm như thế nghe các con, nhất là thằng Đôn. Một khi mày có cái tẩy sắt mặt vàng như một bộ quần áo lính, cũng phải làm tỉnh chớ làm sao. Bây giờ ông đang phải làm tỉnh đây này.

“Phân nửa đường rồi.”

Anh Xác Ưóp thấy ông cảm hơi lâu, anh cất tiếng oanh vàng. Kệ cha anh. Coi bộ anh không bằng lòng sự im lặng của em, anh liếc mắt, anh quay đầu, xin anh, anh lái xe đi, đừng quay đầu, anh nói, ừ anh nói, nói gì thì nói đi. Anh bảo em cái gì. A, anh hỏi thăm em chưa có vợ, anh bảo sướng, làm sao sướng hả bạn, bộ lấy vợ là lỡ bước sang ngang sao. Anh chỉ bức tượng bên tay trái, đứng rồi, bức tượng người lính ở phía tay trái đó các con.

“Bức tượng trong được đấy chứ.”

“Còn thiếu.”

Anh Sáu khựng lại hỏi “thiếu gì”. Hì hì. Bố anh. Anh không học Cao Bá Quát, anh ráng chịu, còn lâu em mới chỉ cho anh hay. Đất nước này có bức tượng nào mà các đàn anh đắp mà không thiếu.

“Thiếu gì” Trung tá Sáu hỏi lớn hơn, tiếng bay từng mảng trong gió táp mạnh.

“Không.”

Gió thổi mạnh thật. Trung tá Sáu quay đầu nhìn rất nhanh. Trong mắt ông Trung tá Chánh văn phòng có những tia gì dường như ngò vục. Không biết tia gì, không thể xác định tuyệt đối chính xác ý nghĩa, nhưng chắc chắn tia mắt đó đưa tới trời đến biển, đến tuổi trẻ, đến con cái. Đường này không bận gì đi luôn ra Cấp bây giờ thì nhất. Nhất. Tháng này trời bao giờ cũng hơi nặng nặng. Anh chưa lập gia đình anh sướng. Lấy vợ cũng sướng chó. Đành rồi, nhưng con cái vất vả lắm bạn. Tội mười một đứa. Hồi nhỏ có học Collège de Mỹ-tho tới quatrième. Hồi đó đi học có chiếc xe máy là bánh lăm chứ đâu có như bây giờ. Đi Cấp thì khoái nhưng đi sáng chiều về thì mệt, ở lại thì phiền phức, phòng ốc, ăn uống cái gì cũng mắc mớ quá. Cháu lớn hai mươi mốt, cháu gái. Cũng tính năm tới. Con gái học nhiều làm gì.

Trung tá Sáu quay đầu lại. Có tia ngò vục. Không phải, không phải tia ngò vục.

“Anh biết ổng nóng tính lắm.”

“Ai.”

“Thì Xếp Lớn đó.”

Im lặng.

“Anh biết tôi có nói đùa cho anh nhiều.”

“Cảm ơn Trung tá.”

“Nhưng tánh ống nóng lắm.”

“Tôi biết.”

Im lặng. Xa lộ chẻ ra làm nhiều khúc, khúc vào Biên hòa, khúc ra Vũng-tàu, khúc đi Đà-lạt, từ đằng xa, trông giống thân thể nằm sóng soài, bất động.

“Ông không chịu ai cưỡng lại.”

Chiếc xe sắp tới khúc quẹo, bắt đầu giảm tốc độ.

“Mà anh thì làm việc cứng rắn. Mấy anh còn trẻ.”

Thân thể sóng soài ném lên những đợt long lanh. Những miếng ánh sáng, phải rồi, những miếng ánh sáng. Mặt đất sáng rực. Có thể nào “mặt đất sáng hơn nền trời”, vào buổi sáng?

8.

Trung úy Đoàn Lan, Đại đội trưởng Đại đội Chung sự, trình diện...” Chuông điện thoại reo, bàn tay vẩy vẩy, con tôi bảo tôi thôi tía các con bỏ tay xuống chớ còn đợi gì, tía các con đứng ngay đơ như khúc gỗ, các con hơi buồn, tự ái quốc gia của các con hơi bị va chạm phải không. Các con yên chí, trong mồm ông, đúng giờ phút nghiêm trọng này có tới ba viên pastille.

“Không, không.”

Cái gì mà nó không không. Nó cười các cụ ời.

“Ừ, như thế được.”

Con tôi lắc đầu, nó bảo thôi thôi, buông điện thoại xuống, ngẩng đầu lên nhìn em, tới phiên em rồi, không, hựt hựt, điện thoại reo, nó nhăn mặt nhấc điện thoại, không phải chiếc vừa xong, chiếc đó màu đen, chiếc này xám, chiếc xám đúng thứ mấy nhìn coi, một hai ba bốn, thứ tự, cách chiếc đỏ ba cái nữa, bảy cái hết thầy, bảy

cái bên phía trái, trái tức là mặt đó, trái ông mặt nó, bao giờ ông ngồi đó ông gọi là mặt, bây giờ ông cứ gọi là trái, mấy cái bên kia, một hai ba bốn năm sáu, tám cái, tám cái hết thầy, tám mới lại bảy mươi lăm.

“Một nửa giờ nữa, mày nghe rõ không.”

Nó hét hơi to. Một cái điện thoại nào đang chuông. Mẹ kiếp, đánh vật với mười lăm cái điện thoại này thành lực sĩ ném tạ mấy hồi. Con tôi vươn tay trái nhắc cái điện thoại phía mặt đặt vào tai trái.

Bảo trực thăng tới, hai chiếc, ngu quá dạn hoài hoài, không phải anh, không phải anh, một chút anh gọi lại đi, bỏ tay trái và điện thoại phía mặt xuống, nửa giờ nữa mày lên trình bà mời bà và phái đoàn đi. Nó nói gì, tiếp tục nói gì thật nhỏ, giọng không thể nghe rõ, có cái gì như thiệt không, ừ ừ, để tao xem.

Điện thoại đã được bỏ xuống. Mặt trời đứng dậy. Mặt trời cười rạng rỡ, tiến lại gần, dưới lớp tóc cắt ngắn, nhìn rõ lắm các con, tia từ trên cao ngó xuống mà, có hai khoáy. Một khoáy sống lâu, hai khoáy cụt đầu. Ông Mùi lại sẽ vất vả. Mặt trời vỗ tay vào vai ông đồm độp, này làm cái gì vỗ dữ vậy bạn.

“Lan hả, Trung úy Lan hả.”

“Dạ.”

Nó cười khà khà, cười chắc ăn, nói ra đây, anh ra đây. Tay mặt nó bấu chặt vào bắp tay trái ông, kéo nhẹ nhẹ về phía những chiếc ghế bành ở trước mặt vừa đi vừa hỏi đi lính mấy năm rồi, có vợ chưa, trước khi về Chung sự Vụ ở đâu.

“Su đoàn bốn mươi lăm, năm nào?”

“Sáu mươi bảy, Thiếu tướng.”

“Tôi ở đó sáu mươi sáu.”

“Tôi về lúc Thiếu tướng đi khỏi được mấy tháng.”

Mặt trời chỉ chiếc ghế bành.

“Ngồi đi.”

Ngồi thì ngồi. Ông Thiếu tướng Tư lệnh chọn chiếc ghế đối diện, kế bên có con cộp nhỏ. Ông cho tay vào túi quần tìm kiếm cái gì, gãi chẳng, không ông móc ra một chiếc ống điếu, với tay lên bàn thấp lấy hộp *Half and Half*, mở hộp, nhồi thuốc.

“Hỏi anh về đó có nghe người ta nói gì về tôi không.”

Hơ hơ, chuyện tâm tình giữa hai chiến hữu đã sống qua một đơn vị cũ gặp nhau.

“Dạ cũng thường thường.”

Đợt khói thuốc đầu tiên, lớp khói thật dày, được đẩy nhẹ nhẹ lên cao. Tiếng cười khà khà vũng vàng làm khói tán vội ra trong chiều rộng.

“Họ có kêu tôi khó không.”

Bạn chơi võ gì đây.

“Chắc thế nào cũng kêu nóng tính.”

Cười khà khà. Chiếc ống điếu được nhả ra khỏi miệng cầm ở nơi tay. Nó nói một lần, lúc mới về bốn mươi lăm, năm sau sáu mươi sáu, xe của tôi đi còi hai lần chiếc xe một viên Thiếu tá đi trước chưa kịp tránh, tôi cho đoàn xe vượt lên chặn chiếc jeep của anh Thiếu tá lại, quát cho hai gây thêm bốn mươi củ. Nó kể chuyện chiếc cầu Bạch Hổ, hỏi anh nhớ cầu Bạch-Hổ không, dạ nhớ, cầu Bạch Hổ tôi cấm lưu thông ba ngày, xe tôi qua kẹt, cấm luôn ba ngày.

“Người ta có kể cho anh nghe mấy chuyện đó ở sự đoàn bốn mươi lăm không.”

Hỏi hoài. Hỏi khó nhau. Xong rồi.

“Dạ có.”

Ngón tay ông Thiếu tướng, những ngón tay ngắn tròn, có những tia máu đỏ mọng, vuốt nhẹ nhẹ lên đầu con cộp nhỏi. Cặp mắt đang theo đợt khói thuốc bỗng quay lại nhìn thẳng vào mắt Trung úy Lan. Mắt dần dần một phút nhưng đổi ngay, trở thành diu diu, có vẻ tình cảm, bằng hữu.

“Tôi đóng kịch.”

Chuông điện thoại reo, hai chiếc một lượt, một loong koong, một linh kinh, ông Thiếu tướng nhăn mặt, Trung úy Lan quay đầu lại phía điện thoại, ông Tướng giơ tay làm hiệu mặc kệ, ngón tay hạ xuống nhấn một mắt trái con cộp nhỏi, cửa tức khắc mở. Trung tá Sáu xuất hiện, đi thẳng vào phía điện thoại bằng những động tác quen thuộc gần giống như động tác cơ giới của người máy.

“Tôi đóng kịch, anh hiểu không.”

Trung úy Lan dạ dạ. Tiếng dạ dạ có một chút xa xôi. Có một Trung úy Lan đang bay tà tà trên mười lăm cái điện thoại, một Trung úy Lan trườn mình theo những ngón tay có những tia máu chín đang ve vuốt những sợi lông xám nhạt và nâu đậm. Thiếu tá Tính trưởng phòng bốn đó hả. Tôi đây. Sáu đây. Mỗi đứa chúng ta đều đóng kịch. Anh chẳng hạn, anh ngồi đó, anh đóng vai trò một anh Trung úy nhỏ bé đang trình diện ông tư lệnh xếp lớn của anh. Không được, anh cấp cho mỗi thằng hai mươi đơn vị xăng. Lúc anh đứng trước, tôi ví dụ, anh đứng trước người tình của anh chẳng hạn, anh trở thành một anh Lan khác, một người khác. Thực phẩm khô cho hai bữa thôi, đi gần mà. Tôi sẽ trình cho anh, yên chí, tôi sẽ trình cho anh.

Tiếng máy điện thoại đặt xuống, tiếng chân, tiếng mở cửa và đóng cửa ở phía sau. Giọng ông Thiếu tướng trở thành rõ ràng hơn.

“Mỗi người đều phải đóng kịch, nhưng mỗi người đều có những lúc trở thành chính mình. Một người chỉ huy quân sự không được phép. Không bao giờ nó được là chính nó khi đứng trước mặt binh sĩ.”

“Tôi rất ngạc nhiên.”

Cười khà khà, nó cười khoái trá, em đánh trúng huyết mạch của nó hay nó đóng trò khoan khoái. Điều chắc chắn hai cuộn khói thuốc thật dày được liên tiếp thả lên.

“Khi ngồi vào chỗ tôi anh sẽ bớt ngạc nhiên. Anh sẽ phải đóng đủ vai kịch. Đóng vai trò lạc quan, đóng trò chiến đấu không mệt mỏi, đóng trò chiến thắng tới nơi rồi. Phải đóng trò ta mạnh địch yếu, đóng trò chính nghĩa, trò lạnh lùng, trò bí mật, trò còi mả.”

Mặt trời đột nhiên ngừng lại. Cặp môi mỏng và xám đang mấp máy mau lẹ bỗng khựng lại, bất động. Vài nét ngo ngác chạy cùng khắp, có trên trán, trên mắt, trên bàn tay mở lớn trong không trung.

“Đáng lẽ tôi không nên, không được phép nói với anh những điều đó. Một người chỉ huy không được nói những điều đó với thuộc cấp.”

Trên cặp môi mỏng và xám nụ cười nhẹ hiện ra như chiếc khăn lau xóa bỏ đầy ắp nguỵng nguỵng, trên bảng đen, những giòng chữ lơ.

“Nhưng tôi quý anh.”

“Cảm ơn Thiếu tướng.”

“Không, không, tôi thật sự có cảm tình đặc biệt đối với

anh. Sự cương trực của anh, lễ lối làm việc của anh mà tôi theo dõi kỹ lưỡng, và bây giờ con người bằng xương bằng thịt của anh, tất cả, tất cả tác phong của anh, anh có biết con người của anh làm cho tôi nghĩ đến cái gì không?”

“Dạ không.”

Tiếng cười khà khà. Huyết khoái lạc lại bị đánh trúng.

“Anh không thể biết. Chỉ một mình tôi biết.”

Chuông điện thoại. Chiếc này kỳ, không linh kinh, không loong kong, kêu kông kông, kỳ thấy mẹ. Mặt trời nhảm nhảm. Ngón tay máu chín ấn những bực tức vào mắt cộp nhôi. Tiếng mở cửa, tiếng bước chân, chuông ngưng lại, chắc chiếc máy đã được nhắc. Mặt trời cầm lấy cánh tay của Trung úy Lan kéo đứng dậy, những ngón tay bấu chặt lấy thịt như rằng con thú trong con đói, ngậm lấy môi.

“Anh ra đây. Chúng mình sẽ yên tĩnh hơn.”

Ra đâu. Nó đưa ông đi đâu. Phòng kế cận. Hành lang. Hành lang đưa tới hành lang. Những người quân cảnh ở mỗi góc hành lang đứng dậy như đẩy bởi một sức lò xo ép mạnh. Hành lang đưa tới tam cấp. Một viên Đại úy tiến lại gần đi chậm chậm phía sau lưng. Mặt Trời vẫy tay, viên Đại úy dừng lại rồi quay gót. Những hàng cây lớn ở khắp nơi trong khu vườn bao quanh Bộ Tư lệnh làm biến mất viên Đại úy ở phía sau.

“Anh làm tôi nhớ tới hình ảnh của mình mười lăm năm trước.”

Giọng trầm ấm. Những ngón tay bấu chặt. Cái gì mà hình ảnh với lại mười lăm năm trước.

“Vì thế tôi có cảm tình với anh, anh hiểu không?”

“Dạ hiểu.”

“Tôi đóng trò nghiêm khắc, đóng trò cứng rắn.”

Những con sẻ từ những lối đất bay lên vun vút.

“Tạo quanh mình một số huyền thoại, sự khiếp hãi hoặc thần phục là một trong những bài học của nghệ thuật lãnh đạo.”

Khúc quanh của con đường đất mở ra một bãi trống, mùi hôi hám khó chịu bay lại từ phía đó. Mặt trời chỉ ngón tay về phía đó, chỉ gì, nó chỉ trở cái gì.

“Anh thấy không.”

“Cái chuồng.”

“Chuồng cọp.”

Cười khà, bước tốc độ, dừng lại. Song sắt cao vút chứa giả sơn, chứa hồ nước nhỏ, vài khúc xương, cọp vẫn ghéch đầu lên giả sơn mở mắt trái rồi lại nhắm lại ngay.

“Con này tôi bắt sống, bắt được hồi ở cao nguyên.”

“Con này lớn lắm Thiếu tướng.”

“Con trong nhà, con nhồi đó anh thấy chớ gì.”

“Dạ thấy.”

“Con đó bắn chết.”

Giọng nói gần xuống, có chút lạnh lạnh.

Trung úy Lan cúi đầu nhìn xuống, viên Tướng dơ cánh tay trái lên, có những sẹo chẳng chịt những tia ghê gớm trong mắt loang loáng.

“Con đó không hồn. Tôi bắn chết.”

Bạn nói gì, nói chi mà kỳ cục. Không hồn, bắn chết.

“Con này hồn hào. Phải bắt sống mang về đây. Không thể cho nó chết.”

Năm chiếc răng nhìn lại ngoạm vào cánh tay, tha cánh tay Trung úy Lan đi qua rừng cây măng cầu, khu vườn cam,

vườn cam đưa vòng tay phía sau, Trung úy Lan cũng tức khắc nhìn thấy chiếc xe hơi R-10 màu gạch dừng lại. Chiếc R-10 màu gạch, chiếc R-10 màu gạch, các con nhó không, có phải nó không, thấy mẹ, không lẽ lại là nó. Cửa xe đã mở, mở phía trái và mở phía mặt, bên trái người đàn ông mặc đồ lớn bước xuống, bên mặt người đàn bà y phục đen. Cả hai đi lên những bậc của tam cấp, dáng dấp thông thạo đường lối. Năm cái răng nhọn tha cánh tay Trung úy Lan vượt qua chiếc xe hơi, vượt lên tam cấp, trở lại phòng hội này, phòng mười lăm chiếc điện thoại chẳng. Đứng rồi, chờ còn đi đâu. Không, không phải, quẹo trái là không trở lại đó, phòng đó ở phía tay mặt. Hành lang mở ra hành lang. Hành lang mở ra hành lang. Hành lang đưa tới chỗ đứng của một viên Thiếu úy. Thiếu úy này làm động tác chào tay. Mặt trời gật gật. Thiếu úy mở cửa.

Ông Thiếu tướng đưa Trung úy Lan vào một gian phòng hội, có dựng sẵn một màn chiếu phim, máy chiếu phim. Trong phòng có ba người, hai đàn bà một đàn ông. Những người có mặt quay đầu lại cánh cửa vừa mở, nhìn những người đang bước vào. Cái con mẹ áo đen đứng gần nhất, ông biết, con mẹ Hoàng Thị Tâm, quả phụ Nguyễn Văn Tình số một chớ còn ai. Thằng cu-ly kia là thằng Trần Hà, thằng đại diện đó các con. Con mẹ kia, mẹ búi tóc cao, quần patte, áo blouse rộng hoa lớn vẫn không dấu được vòng bụng cao phì nộn. Mẹ quần patte hếch mặt về phía trước hỏi:

“Đó hả.”

Mặt trời gật gật cái đầu, cười nịnh nịnh.

Mẹ đàn bà nhìn Trung úy Lan từ đầu đến chân, rồi đột

nhiên cười hinh hích. Nó cười gì ông, nó chọc quê ông, mẹ kiếp, ông có chỗ nào hở mà em cười hích hích. Con cười dứt nhường chỗ cho giọng nói xách mé bảo viên Trung úy “ráng lên, tôi biểu ông cho lên một lon”. Ráng cái gì. Phải ngủ với chị tối nay cho hăng hái chẳng? Ông Thiếu tướng kéo tay Trung úy Lan ra một góc, nói nhẹ nhẹ:

“Bà Thiếu tướng.”

“Tôi không biết. Để tôi ra chào bà Thiếu tướng.”

Thân thể chưa kịp chuyển động, cánh tay giữ lại đã níu lấy cánh tay áo.

“Thôi được. Thôi được. Chúng tôi cần đi ngay. Trục thẳng chờ. Đi ủy lạo. Anh ở lại đây. Tôi không nhờ vả anh điều gì, cũng không áp lực anh. Anh ở đây coi một đoạn phim, nhìn lấy sự thật, sự thật nhìn ngắm, sờ mó thấy được, rồi tự quyết định theo lương tâm.”

Mặt trời nói thật mau. Nói dứt quay đầu lại phía người đàn bà gật đầu. Mặt trời vỗ bàn tay có những ngón đỏ chót vào bàn tay của bà Nguyễn Văn Tình số một. Hai vợ chồng Mặt trời ra tới cửa, người đàn bà quay đầu lại hỏi “anh đã dặn dò chú này kỹ chưa, chú ấy hiểu nhiệm vụ chưa.” Mặt trời đi qua, Trung úy Lan làm động tác chào tay, Mặt trời gật đầu cười khoái khoái, hai người ra khỏi cửa. Trung tá Sáu và viên Thiếu úy ngồi ở cửa cùng bước vào. Trung tá mời mọi người ngồi, vỗ vai Trung úy Lan, viên Thiếu úy bước lại phía máy chiếu phim, tắt đèn, cho máy bắt đầu chạy.

Trong gian phòng tối mờ, chỉ có máy chiếu phim chiếu phim phát ra những tiếng sè sè. Trung úy Lan và bà quả phụ Nguyễn Văn Tình số một ngồi hàng ghế trên, Trung

tá Sáu và Trần Hà ngồi kế bên ở dãy dưới. Trên màn ảnh, hiện ra chữ X, nhiều chữ X, mấy chữ A ngược rồi những rặng cây, rặng cây nào, con đường nào, đúng rồi, các con thấy không đường và rặng cây ở trước cổng trại. Người nào từ phía trong bước ra, người nào nhìn nhón nhác, tài tử trông hơi dần, thấy mẹ, ông chó còn ai. Trung úy Lan trên màn bạc đang tìm gì, rồi đi lại chiếc xe hơi, xe Austin thể thao, cúi đầu xuống nói chuyện gì với người đàn bà trong xe. Tía các con, tài tử ciné hạng nặng mở cửa bước lên xe. Chiếc xe chuyển bánh, tránh chiếc thổ mộ, gia tăng tốc độ, chậm chậm, vượt mô-bi-lét, vượt mô-bi-lét nữa, vượt cả xế bốn bánh, dừng lại ở đèn đỏ. Xe vượt qua cửa trang trại, mất hút. Rặng cây, nhiều rặng cây, hết rồi chẳng.

Trung úy Lan quay đầu sang phía bà Tình, nhũ danh Hoàng Thị Tâm.

“Bà dùng những phương tiện mới lạ.” Im lặng.

Trung úy Lan lại hiện ra trên màn bạc, trong một gian phòng nào. Tiếng người đàn bà bên cạnh:

“Chúng tôi nhắm tới một mục đích thiêng liêng. Mong Trung úy thông cảm.”

Ở trong khung cửa sổ, những hình ảnh mờ nhạt, nhưng cũng đủ cho thấy người đàn bà đứng trên thang là bà Lê Thực Oanh, người đứng phía dưới là Trung úy Lan, tía của các con. Tía của các con trong phim này trông hơi vất vả. Có lẽ ánh sáng không đầy đủ. Mặt người đầy những mảng đen, chân tay quờ quạng. Ông đang làm gì đó? Ông lên thang, ông hực chân suýt ngã, có hực chân kỳ vậy lần nào đâu nhỉ. Ủ có có. Chiếc xe rời trang trại, qua *piscine* hồng, dừng lại ở Đại đội Chung sự. Bầu trời thật rộng, có lẽ cao

lắm, sáng lắm, một thứ “trời nhẹ”. Mây trên cao bỗng hiện ra trong mặt nước nào, có những bóng người, nó còn bắt ông coi ông đóng phim gì nữa đây.

Người đàn ông hiện ra trên bờ hồ bơi, trần truồng, hoàn toàn trần truồng. Tiếng kỳ quá ở phía sau. Tiếng thằng Trần Hà. Trung tá Sáu cười hí hí. Em trần truồng hỏi nào mà nó chơi em cái củ này. Nó quay phim trần truồng lấp đầu của em vào rồi sáng-ta. Tổ sư bọn hủi. Không phải, không phải, gã đàn ông di chuyển tới một chỗ sáng hơn, hiện rõ ra là một người da trắng. Tên da trắng cúi người xuống, dưới nước có bàn tay đưa lên. Y kéo mạnh, người đàn bà, cũng trần truồng, hoàn toàn, trăm phần trăm, người đàn bà lên bờ hồ bơi đứng thẳng người, miệng mở lớn, chắc chắn là cười, mặt quay lại, cười thật, Lê Thục Oanh đứng em rồi, cười hạnh phúc, đứng thẳng người, tên da trắng kéo bà quả phụ Tình số hai lại gần, người đàn bà áp đầu vào ngực, hai thân thể dính chặt. Hôn, đứng, hôn thật lâu, hai thân người quỳ xuống, từ từ thế hôn đứng chuyển xuống hôn quỳ, rồi nằm thẳng úp vào nhau trên mặt đất. Chữ X, nhiều chữ X và A thẳng, A ngược lẫn lộn, rồi hình ảnh mặt nước long lanh.

Tiếng người đàn bà vang lên:

“Chúng tôi mạn phép cắt đi những đoạn phim quá xấu xa.”

“Ngay sau khi tiễn Trung úy trở về, nó làm như thế ngay với thằng Mỹ. Chồng chết chưa kịp chôn.” Tiếng nói dường như của Trung tá Sáu.

“Vợ con gì thứ đó.” Tiếng Trần Hà. Người đàn bà đột nhiên khóc rung rức.

“Tôi nghĩ những hình ảnh xấu hổ đó đủ để Trung úy chọn lựa một quyết định khách quan.”

Những gợn nước rung nhẹ, lúc sáng lúc tối. Chỗ rung rung không đủ ánh sáng trông như hố sâu, như nước xoáy hun hút. Mặt nước loang loáng với những vết xoáy hố sâu chỉ rời bỏ hẳn Trung úy Lan khi Trung úy vượt qua khỏi phòng tiếp tân của Đại đội Chung sự lúc mười một giờ. Những tiếng nói lớn, tiếng giảng giải, tiếng khóc ở đó xóa mờ những vệt nước, giữ Trung úy dừng lại.

Chuẩn úy Tâm tiễn người đàn bà và ông cụ già ra cửa, hai tay xoa vào nhau, mặt râu rĩ, miệng nói quả quyết chúng tôi cam kết ngày mai, chúng tôi cam kết ngày mai, chắc chắn ngày mai. Hai người đi khỏi, Tâm nói khê kệt trực thăng.

“Hàng nào?”

“Bốn cái ra Vĩnh Bình không có trực thăng. Vụ mười tám cái đó. Định sáng nay cho trực thăng tám, xin hai trực thăng, phút chót cho rồi lại kêu kệt. Hình như kệt vụ ủy lạo gì đó mà.”

“Đúng rồi. Ủy lạo.”

Xác chết biết đi tranh trực thăng của xác chết cứng đờ, để chơi trò ủy lạo.

Trung úy Lan hất hàm vào phía trong. Tâm cất nghĩa có ba vụ thì phải ba thăng. Anh em làm đúng nội quy. Có bao nhiêu thân nhân người quá cố phải có bấy nhiêu người tiếp, không được để cho những người vật vã trong cơn đau phải chờ đợi.

Tâm đưa mắt nhìn về phía trái nói ông già đứng kia là thân phụ của cái hàng về hôm thứ ba khóc than về vụ tóc

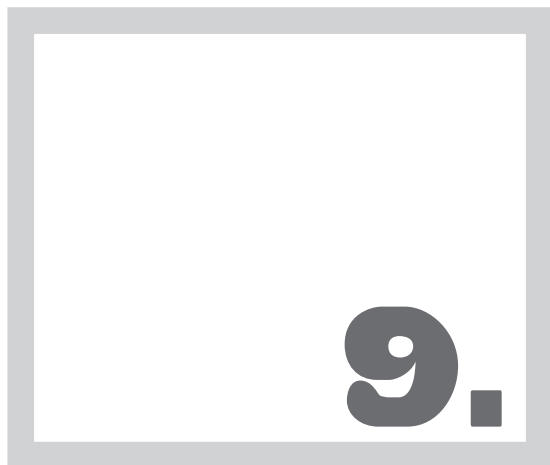
và lông mày. Cái hàng bị trúng hai viên giữa ngực là Trung sĩ Tùng, ông Trung sĩ bị thượng cấp của ông gọt đầu và lông mày vì lý do kỷ luật gì đó. Hôm ông về đây bọn nó đã chú ý và đã bàn tán nặng về cái vụ hàng không có tóc không có lông mày mà không hề bị vết lửa, vết phỏng.

“Mối của cụ Lộc.”

“Vâng.”

Chuẩn úy Đại mở cửa đi ra, cúi đầu chào bà cụ già. Bà cụ kéo vạt áo ngắn màu nâu đã bạc lên lau mắt, tay trái cắp chiếc nón toi tả. Đại nói thật mau “tape số 13”. Đau khổ. Tape mười ba, tape khốn nạn. Chúng tôi rất tiếc. Vâng chúng tôi với quan điểm riêng, hoàn toàn tin tưởng rằng anh em lao công chiến trường đích thực là chiến hữu của chúng tôi. Chúng tôi, đại diện cho toàn thể sĩ quan, hạ sĩ quan và binh sĩ Đại đội thành thật chia buồn cùng cụ, ông, bà, cô bác. Nhưng theo nguyên tắc, theo luật lệ hiện hành lao công chiến trường mặc dù là một quân nhân đích thực không được hưởng sự chôn cất dành cho một tử sĩ. Tape mười ba. Tape khốn nạn số mười ba còn nói gì nữa. Nói không thể cung cấp quan tài và cũng không thể trả cấp khoản bốn ngàn bồi thường thay thế cho quan tài.

Thiếu úy Lộc bước ra, cúi chào ông cụ già. Từ phía trước mặt, đúng lúc đó, viên Hạ sĩ từ phòng văn thư chạy vội tới nói hoảng hốt có công điện Trung úy. Khi tới gần nó nói rõ rệt hơn, tay trái đưa ra bức công điện. Phái đoàn cục Quân nhu sẽ tới thanh tra Đại đội Chung sự chiều nay hồi ba giờ.

Đây là thời khắc biểu của Trung úy Lan trong khoảng thời gian từ trưa tới hết buổi chiều ngày hai mươi bảy tháng mười hai năm cuối cùng thập niên sáu chục.

Mười hai giờ mười phút ký giấy cho ông hạ sĩ Mùi đi bệnh xá, ông ấy kêu muốn cúm. Buổi sáng dậy chỉ hơi nặng đầu, bây giờ thấy đau như cả thân thể. Xong rồi, mời ông đi, ông đi rồi ông về sớm cho, ông về trễ trực thăng nó đổ xuống là bỏ bố chúng con.

Mười hai giờ mười lăm tám, “nước chảy từ đầu đến chân”, khoái lắm.

Mười hai giờ ba mươi ra khỏi phòng làm việc có phòng tắm kế bên, mặc quần áo xong rồi, dĩ nhiên. Cửa lực sĩ chạy xăng mét thở ục ục. Hơi thở, kỳ lạ, vẫn ở đó, mà đã vắng vắng ở phương xa.

Mười hai giờ bốn mươi phút cùng với Lộc, ăn cơm trưa ở phòng của Lộc, cơm trắng, canh chua, cá kho tộ, cá một

khoanh được đốt cháy dính vào chiếc bát, có chút nước đặc sệt, rất mặn, rất cay, vị cay của hàng ngàn hạt tiêu li ti làm xuyt xoa, làm mồ hôi từng giọt đọng trên trán.

Lộc đưa tay lau mồ hôi nói cay quá, cái vụ đó sao, Lan nói cay thật, hỏi vụ gì, vụ trình diện Mặt trời hồi sáng hả, Lộc thổi phù phù vào bát cơm nóng đường như vị cay làm gia tăng sức nhiệt, gật gật đầu, Lan cầm bát cá rưới vào cơm một chút nước mặn, và miếng com lớn, vừa nhai, vừa cất tiếng. Hơi nóng từ miệng bay ra cùng với mùi cá kho tộ. Mặt trời, hai khoáy trên đầu, con cộp nhồi và con cộp sống, hồ tắm với hai người trần truồng, tất cả bay tỏa ra trong gian phòng ba thước bốn thước rưỡi.

Lộc ngược đầu lên, bát cơm đặt xuống, mắt mở lớn. “Xếch-xi xô.”

Lan gật đầu. “Trăm phần trăm?”

Lan mỉm cười xác nhận.

Lộc hỏi có “xi-nê cô-sông” không, Lan lắc đầu nói nó cúp mất, nói thêm hơi tiếc. Lộc và nốt chút cơm còn lại trong bát, bung tô canh cua húp sùm sụp, đặt bát xuống, nhồm nhoàm nói những lời khoái trá.

Mâm cơm được bung đi. Lộc mang hai phin cà-phê ra, cắm bếp điện. Lan trải chiếc chiếu lớn ném lên đó một chiếc gối và một cuốn sổ điện thoại. Hai cột khói thuốc lá được thổi từ dưới lên trên theo chiều thẳng đứng đi vút lên được một đoạn dài rồi mới chia ra thành cành, thành ngọn ở trên cao.

Một lúc thật lâu, Lan mới cất tiếng hỏi bạn:

“Cụ tính sao?”

“Không được,” Lộc đáp.

“Cái gì không được.”

“Thì cái vụ đó.”

“Cụ khoái mà.”

“Khoái. Nhưng vẫn không chấp nhận được.”

Nó nói cái vụ đó không thể nào chấp nhận được. Chồng chết lấy chồng khác là một quyền. Chúng ta đã vượt xa cái thời đại của tiết hạnh khả phong. Nhưng phải chờ một thời gian tối thiểu, nó nói “một tháng chẳng hạn”, gần giọng, “thời gian tối thiểu của sự lịch sự, lịch sự chứ không cần đến chung thủy.” Làm tình là một nhu cầu đúng rồi, không có một nền luân lý nào không rơi vào chỗ lỗi bịch và giả trá khi phủ nhận tuyệt đối mọi nhu cầu thiên nhiên. Nhưng xác của chồng chưa chôn, còn đang nhân danh một người vợ dành quyền chôn cất, thủ tục chưa thực hiện xong đã làm tình, trông khốn nạn quá. Mà làm tình một cách trơ trẽn, một cách trình diễn ở ngay ngoài vườn, trên bờ một hồ tắm. Tệ hơn nữa, làm tình với một thằng ngoại quốc.

“Cụ nghĩ coi, làm tình với một thằng ngoại quốc trên xác của chồng đó không phải là một con đàn bà nữa, cũng không đáng làm con điểm nữa. Điểm cũng không làm thế.”

Cái gì đang làm cho bạn ta nổi nóng?

“Đó là đồ voi dầy ngựa xé.”

Tại sao một tháng làm tình lại coi được hơn là một ngày? Làm tình ở ngoài trời vì có gì lại xấu xa hơn trong phòng kín. Màu da làm cho cuộc làm tình ảnh hưởng đến giá trị đạo đức của sự làm tình như thế nào?

“Cụ tính sao.”

“Thỏa mãn lời yêu cầu của bà Nguyễn Văn Tình số một.”

Lộc đáp thẳng băng. Ngọn lửa hùng biện trong giọng nói

của ông Thiếu úy không gặp sự đối kháng nào, đã giảm bớt cường độ, nhưng sự chọn lựa hoàn toàn dứt khoát.

Trao cho bà Hoàng Thị Tâm quyền chôn cất, nhu thế càng tiện, đẹp, yên được mọi va chạm có thể xảy ra với Ông Tướng, việc giải ngũ của em có cơ thực hiện mau lẹ hơn.

Hai bờ mắt của Trung úy Lan đã bị buộc chặt vào một sợi giây và sợi giây đó đang kéo bờ mắt xuống.

Thiếu úy Lộc giữ sợi dây đó lại.

“Cụ tính sao.”

“Thỏa mãn Hoàng Thị Tâm.”

Tiếng nói của Lộc vắng vắng từ xa, nói về cách thức giải quyết vấn đề với Đỗ Hoài. Một khi nó mang án lệnh của Tòa xuống xác nhận quyền chôn cất của bà Nguyễn Văn Tình số hai, “con voi giày ngựa xé Lê Thục Oanh” sẽ phải làm những gì để hoàn binh, để đặt tất cả vào “tình trạng đã rồi.”

●

Chuẩn úy Tâm đánh thức Trung úy Lan dậy trả lời điện thoại. Đồng hồ treo trong phòng Thiếu úy Lộc chỉ hai giờ thiếu mười lăm, kim dài chỉ giờ có xê xích chút đỉnh nhưng đại khái, coi được là hai giờ thiếu mười lăm.

Trung úy Lan chạy về phòng, Lộc vẫn ngủ.

“Chó làm gì đó.” Hải ở đầu giây.

“Đang ngủ. Vừa thiếp đi được một chút.”

“Sáng nay làm gì.”

Sáng nay làm gì. Cái gì vương ở mắt. Cục ghèn. Cục ghèn hơi to.

“Anh lên Su đoàn, trình diện ông Tướng.”

“Toàn những việc vô ích.”

Tiếng cười nhè nhẹ, như rằng con thỏ gặm một chút thảo mộc mềm.

“Anh biết sáng nay em làm gì không.”

Gọi bằng “anh” việc gì nghiêm trọng đây.

“Em đi chợ.”

“Sai.”

“Em nói chuyện với thầy về vụ bọn mình.”

Tiếng cười khoái trá, có chút đắc thắng, con thỏ ăn tham ngọam một miếng củ cải lớn.

“Sai. Vụ đó nói tối hôm qua rồi.”

“Thầy nói sao.”

“Thầy bảo thừa con cũng không gả cho thằng gàn ấy.”

“Dồn hoài. Thầy nói sao, nói thiệt đi em.”

“Chút nữa nói. Đoán xem sáng nay làm gì đã chó.”

Tiếng cười và tiếng ho hơi lớn.

“Ha ha.”

“Ừ.”

“Ai bảo cười.”

“Không phải vì cười. Ngu.”

“Đang ăn cái gì phải không.”

“Không phải ăn. Chó chẳng biết cái gì cả. Mọc tóc.”

Thượng sĩ Phát vào đưa giấy xuất ngân xin ký, tiền để nấu cơm cho thân nhân của các vị kẹt trực thẳng.

“Em chờ anh chút.” Rồi, rồi. Xong ông có quyền ra lấy tiền. “Lô”.

“Lô”.

“Cái gì mọc tóc. Mọc tóc gì mà ho.”

“Không biết thì thôi.”

A, A, hiểu rồi. Nó. Tình Yêu lớn hơn biển.

“Mọc tóc, hiểu rồi.”

“Đùa đấy không phải đâu.”

Cười hích hích, những tiếng ăn tham. Làm sao nữa đây.

“Mới hai tháng làm sao mọc tóc lẹ thế được.”

“Sao em nói.”

“Nói đồn mà không biết. Dốt ghê.”

Hết ngu lại dốt. Không ngu và dốt làm sao lại mặc quần áo lính ngồi đây. Xong rồi.

“Này, này, thầy bảo sao.”

“Đã bảo chút nữa nói. Bây giờ trả lời câu hỏi đã.”

“Hỏi gì.”

“Hỏi rồi đó. Biết sáng nay làm gì không.”

“Nấu cơm.”

“Sai.”

“Thua.”

“Không chơi thế. Không được chơi ăn gian.”

“Thế em làm gì?”

“Em tới đó.”

“Tới đâu.”

“Sóng nội tại là gì?”

O, ơ, trò chơi mới.

“Là sóng ở dưới bề mặt của mặt nước.”

“Sóng thần cao bao nhiêu thước?”

“Anh không nhớ rõ.”

“Cái gì cũng không biết. Người ta làm bao nhiêu công phu, không biết thì không kể cho mà nghe nữa.”

Hiểu rồi, hiểu rồi.

“Đang cong môi phải không.”

“Hứ.”

“Cong môi là sóng mao dẫn.”

“Là cái gì.”

“Là không phải sóng thú thiệt, không phải là cơn giận dữ của biển, là nếp nhăn của biển, nghĩa là biển không nhều.

“Cút đi chó.”

Chắc đang cười. Mặt nước kỳ diệu đang gọn những nếp kỳ diệu.

“Nói chuyện đảng hoàng nghe.”

“Thì vẫn đảng hoàng.”

“Sáng nay em tô lại được hai vách tường rồi.”

“Vách nào.”

“Vách của biển và vách thơ.”

“Dữ vậy.”

“Làm xong một ghê.”

Không được, không được.

“Em làm ầu. Em quên à.”

“Tô xong một quá, em phải nằm thẳng cẳng một lúc, Sợ nó động.”

Đúng rồi.

“Em ầu quá. Sao em làm như vậy.”

“Bị phải trèo lên một chút. Những chỗ cao.”

“Thôi nghe, trưa mai anh về. Anh làm nốt. Cấm không được làm nữa nghe.”

“Để xem đã.”

Nó buống lắm. Nó buống vô cùng.

“Không xem gì hết. Cấm cô nghe không.”

“Tô chút chỗ dưới, không trèo cao nữa, được không.”

Phải nhượng bộ nó một phần, phải nhẹ nhàng.

“Một chút chỗ dưới. Không được trèo cao. Hứa đi.”

“Hứa.”

Con thỏ ngoạm thảo mộc mềm, vừa ngoạm vừa nói. Thỏ nói ông cụ bằng lòng, thỏ nói lúc đi ra ngôi nhà hoang nơi bãi phá đạn có một tổp lính vừa ở nơi đó đi ra, trong xa có một người dáng dấp như thằng Trọng quân cụ. Trọng anh nhớ không, nhớ, nó về quân cụ hồi nào, không biết chắc mới, thỏ nói may được hai cái áo nhỏ có thêu chữ, chữ Y, chữ L và chữ H. Chữ Y trước, chữ L thứ nhì, thứ ba mới đến chữ H. Thỏ nói, thỏ nói, tiếng cà-rốt sốt soạt.

“Thôi nghe chó.”

“Khoan, khoan.”

“Thôi. Mai về nghe không.”

“Có chứ.”

“Còn hẹn cuội nữa không.”

Đời nào.

“Không, không.”

“Hôn.”

“Hôn.”

Điện đàm chấm dứt lúc hai giờ ba mươi phút. Trung úy Lan xoay ngang ghế để mở ngăn kéo lấy hộp *pastille*, trong tư thế ngồi song song với chiếc bàn, đầu ngẩng cao, tia mắt bắt gặp sơ đồ tổ chức đại đội phía trên có chỉ huy trưởng đại đội, chữ in màu đỏ, tên Trung úy Đoàn Lan màu xanh, kế bên, thấp hơn một chút là hàng chữ chỉ huy phó, từ chữ chỉ huy trưởng hàng loạt mũi tên chạy xuống phía dưới, chạy xuống ban tiếp tân, ban linh xa, ban thiết quan, ban

tổng táng, ban bảo tồn di vật, ban giáo nghiệm... Tia mắt dừng lại ở ban tiếp tân, vài ý tưởng buồn bã, cảm tưởng mơ hồ về một cuộc đổi thay trong một tương lai gần đột nhiên làm vị đắng của viên pastille ở trong răng mờ nhạt hơn. Đúng lúc ấy tiếng động lớn. Cửa lực sĩ thở ục ục.

Chuẩn úy Tâm báo tin bà quả phụ Nguyễn Văn Tình số một nhũ danh Hoàng thị Tâm và ông đại diện Trần Hà tới.

Trung úy Lan bấm Interphone, Chuẩn úy Tâm ngồi xuống ghế châm thuốc.

“Lô. Lan đây.”

“Cụ.”

“Bà số một tới.”

“Cụ tính sao.”

“Thì như lúc nãy mình bàn.”

“Thỏa mãn.”

Tâm gật gù cái đầu nói như thế đồ rắc rối. Lọc hỏi, giọng khàn trong máy điện tử.

“Ai đó.”

“Thằng Tâm.”

“Tóm lại, thỏa mãn.”

“Thì phải chọn lựa vậy.”

“Thôi cụ.”

“Thôi.”

Trung úy Lan đặt máy xuống, tiếng o o nổi lên. Gì đây. Ai đây.

“Lọc đây.” Tâm nói còn vấn đề gì lòng thông nữa.

“Đỗ Hoài tới.”

“Hà.”

“Từ chỗ tôi ngồi, tôi thấy nó ở ngoài điểm canh.”

“Đúng nó không.”

“Đúng. Người như thế khó kiếm lắm.”

Tâm nói thấy mẹ, như vậy hai phe đụng nhau cái cốp.

“Ừ.”

“Sao cụ.”

“Thằng Tâm nó nói hai phe đụng nhau cái cốp. Nó nói đúng. Bà số một đang ngồi ở phòng khách với vệ sĩ của bà. Luật sư của bà số hai sẽ tiến từ điểm canh vào đó.

Đụng nhau là cái chắc.”

Im lặng.

“Lô.”

“Sao.”

“Tôi có ý kiến.”

“Nói đi.”

“Cụ giao bà số một cho thằng Tâm.”

Tâm nói ban ngày ban mặt giao cho em làm gì. Mới lại bà ấy hơi nặng ký.

“Nó đưa thẳng bà ấy xuống nhận xác và bà ấy cho chỉ thị liên hệ đến việc nhập quan. Cụ tránh mặt đừng gặp. Để rui có gì còn xoay trở, ăn nói được.”

“Đúng.”

Tâm kêu ca, thế là em lãnh đủ.

“Còn Đỗ Hoài, để tôi.”

“Xong.”

Để có gì còn xoay trở.

10.

Ba giờ năm phút, luật sư Đỗ Hoài ra khỏi phòng Thiếu úy Lộc, tay trái cầm tờ án lệnh cho phép bà quả phụ Nguyễn Văn Tình nhũ danh Lê Thục Oanh được quyền chôn cất, tay mặt cầm cặp, mỉm cười lạnh lẽo, bước nhanh ra phía cổng trại.

Thiếu úy Lộc báo tin cho Trung úy Lan đã cho Đỗ Hoài đi “dung dăng dung dề”, nói rằng án lệnh này rất có giá trị nhưng chúng tôi làm việc có hệ thống quân giai, xin đưa lên Sư đoàn, nơi đó tiếp nhận, chuyển giao kèm theo chỉ thị cần thiết để chúng tôi tiện việc thi hành.

“Dù chúng tôi có nhận ở đây, ngay bây giờ, cũng phải gọi lên Sư đoàn, xin chỉ thị, gọi đi gọi về thêm lâu lắt.”

Ba giờ ba mươi phút đoàn thanh tra, do ông Cục phó, Trung tá Khanh mặt sắt đen sì tới nơi.

Trung tá Cục phó giờ tay từ chối nước trà được bung ra.
“Để làm việc miễn thù tạc.”

Ông Cục phó bắt đầu “làm việc” từ điểm canh, ông cúi người xuống lắc lắc chiếc khóa của giá súng và lắc lắc cái đầu không được, thế này hỏng hết, khóa gì sét tùm lum, có động đây gì mở được cái khóa này, lấy được vũ khí ra địch nó đã tràn vào tới sân cò.

Trong phòng giáo nghiệm, ông gõ nhẹ vào mấy ống kính khuếch đại gần giọng.

“Phòng giáo nghiệm như thế này không được. Các anh phải hiểu rằng những thứ kính này xin rất khó, để trên bàn chinh inh thế kia, không che đây lại lúc không dùng tới là bảo trì không đúng mức. Rồi hu xin thay thế lấy đầu mà thay thế, dụng cụ khoa học chứ đầu phải quân trang mà chín tháng xin đổi cái áo cái quần một lần.”

Chỉ tay vào những khúc gỗ trong khu thiết quan, ông Cục phó hăm hăm nhìn Trung úy Lan.

“Anh nhầm quá. Anh để tụi nó cắt gỗ như thế này thì chết thật. Phải phân chia thế nào cho vừa vận chớ cắt lộn xộn thế kia, gỗ bỏ đi cả đồng hèn gì cứ xin tiếp liệu, tiếp liệu hoài. Nay kêu tới mức an toàn, mai kêu tới mức khẩn cấp.”

Tay vung ra phân phối sự xài xể cho tất cả các người, Thiếu úy Lộc, Chuẩn úy Tâm, Thượng sĩ Đình trưởng ban thiết quan, “Gỗ bây giờ đâu phải dễ kiếm. Rừng nào cũng mặt trận nặng như núi đá, gỗ đắt như vàng, mà cắt lung tung như thế kia chỉ có nước làm củi.”

Ở trong nhà xác, giọng nói của ông Trung tá Cục phó có phần giảm cường độ, những cơn giận coi bộ còn nguyên. Đàn anh không thể hét to trong nhà xác, hàng họ của ông nó đứng đây nó phát biểu ý kiến thì cuộc đời đàn anh khôn

nạn. Con giận không được phát ra trong giọng nói trở thành trạng thái táo bón làm đổi màu da, làm quai hàm bạnh ra, động tác của tay chân gia tăng. Cục phó mặt sắt đen sì ngả sang màu sắt gỉ, tay nắm lại nện hàng chục quả đấm vào không trung. Anh Đại úy Khai, Phó Trưởng đoàn thanh tra đứng kế bên gật đầu lia lịa. Gật nhanh thế lên lon mau lắm đó con. Gật đi, gật nhanh hơn nữa, xếp của con nổi giận, con không hưởng ứng kịch liệt là đời con rồi rồi. Thượng sĩ nhất Hiền, thư ký, ghi chép túi bụi, chép cho kỹ nghe em. Xác chết làm sao các anh để lộn xộn như thế này. Viết nhanh đi em. Anh có theo học khóa tu nghiệp về kỹ thuật quản trị kho hàng không. Có. Ừ có thì anh phải biết rằng các kho thực phẩm quân trang vấn đề sắp xếp còn khó gấp một trăm lần hơn nhà xác. Riêng quân trang có chín mươi sáu món. Anh nhớ không. Nhớ. Nhớ thì anh phải biết rằng đủ thứ hết trội, giấy vải đi rừng, giấy da, túi dết, dao, muỗng, quần đùi, xác nữ quân nhân, đủ thứ, người ta phải phân ra từng lô, phải có bảng ký hiệu mẫu tự chỉ định từng khu, phải có mã số phân loại hàng, chớ để hăm bà lằng như các anh thế này làm sao tìm kiếm.

Chỉ ngón tay vào những con số chạy từ một đến ba mươi của những ngăn kéo đựng tử thi, ông Cục phó dẫn từng tiếng:

“Các anh phân loại theo tiêu chuẩn gì mà đánh số từ một đến ba mươi đây.”

“Đó là số ngăn kéo. Chúng tôi không phân loại. Hàng nào về có ngăn nào trống thì nằm ngăn đó.”

Trung tá Khanh nói tôi biết mà, tay cầm lấy một chiếc bìa cứng đựng hồ sơ của Thượng sĩ Hiền do lên cao, vừa

phe phẩy tấm bìa vừa nói cho nên mới nhảm lẫn, xác người nợ mới giao cho thân nhân người kia, ông nói ông đến thanh tra lần này là có lý do, có tài liệu đầy đủ về tình trạng bê bối trầm trọng của đơn vị.

Thiếu úy Lộc làm dấu hiệu muốn nói, Trung tá Cục phó dơ tay ngăn lại, bảo để chút nữa, chút nữa tới lúc thuyết trình tôi sẽ đặt một số câu hỏi, các anh sẽ có thừa cơ hội để trả lời.

Cặp môi ông Trung tá Cục phó mở rộng mồm nguyên làm hàm răng trắng nổi bật trên nền da đen.

“Để xem các anh trả lời ra sao về những hồ sơ này.”

Tập hồ sơ có nhiều hy vọng làm ông Cục phó khoái trá cho nên người hùng cầm miếng bìa vung vẩy luôn tay cho tới khi dừng lại ở sân cờ bạn ta mới trao lại cho viên Thượng sĩ.

Trở về văn phòng, Trung tá Cục phó vẫn tiếp tục từ chối nước trà nói đi sang phòng hội luôn cho được việc. Ra gần tới cửa, ông Trưởng đoàn Thanh tra dừng lại, quay đầu nhìn sơ đồ tổ chức đơn vị hỏi đơn vị này chỉ có cái bảng này, không có cái gì khác sao. Trung úy Lan đáp không. Lan đưa mắt nhìn Lộc thật nhanh. Lộc chớp chớp mắt, người ta tính hại nhau một khi anh em tính làm tan nát đời con gái của nhau thì có nhiều cách lắm. Đại nhìn lên chiếc quạt máy đang quay lơ lờ, Tâm sờ lên ngực áo móc ra bao thuốc lá rồi lại bỏ vào.

Trung tá Cục phó sầm sầm bước ra cửa. Đoàn người nổi nhau đẩy mạnh vào chiếc cửa đu đưa. Những tiếng ục ục chưa kịp tắt đã được kế tiếp bằng những tiếng mới.

“Các anh không có một tấm bảng nào hết về tình trạng

đơn vị, tài sản, vật dụng, hàng họ, thành tích, dự trữ, thường phạt. Các anh không biết rằng từ hai tháng nay trên cục, và cả Tổng cục đã phát động phong trào tứ đại công khai.”

Đó là trái đấm cuối cùng của Trung tá Khanh trước khi trận đấu di chuyển tới phòng hội.

Võ sĩ Lộc trả đòn trong tư thế đứng thẳng trên một bục cao, tay trái cầm chiếc gậy bằng gỗ nhỏ và dài được gọt tròn trịa Lộc bỏ chiếc gậy xuống sau khi trình bày xong về tình trạng tổng quát của đại đội Chung sự. Ông Thiếu úy Chỉ huy phó, mặt bất động quay ra nhìn Trung úy Lan, Lan mỉm cười rất nhẹ, đoạn nhìn thẳng vào ông Trung tá Cục Phó. Trung tá Khanh tựa lưng sâu vào chiếc ghế, tay chống lên cằm. Lộc cất tiếng chậm rãi nói lúc này, khi đi thăm các cơ sở của Đại đội, Trung tá Cục phó có lòng tốt chỉ dẫn cho anh em chúng tôi thấy những sai lầm. Bỏ qua những chi tiết nhỏ, chúng tôi xin đề cập thẳng tới vấn đề tổ chức nhà xác và sự áp dụng thiếu sót quy luật tứ đại công khai đã được phát động cách đây hai tháng bởi Thượng cấp.

Đôi mắt Thiếu úy mở lớn di chuyển một vòng cung nhỏ, Lộc nói vấn đề sắp xếp xác chết thật ra anh em chúng tôi trong đơn vị đã thảo luận nhiều lần. Chúng tôi cũng cố gắng tìm kiếm một tiêu chuẩn phân loại để sắp đặt cho có vẻ khoa học. Có anh em đề nghị phân loại theo cấp bậc, từ thi sĩ quan cao cấp, từ thi sĩ quan cấp úy, từ thi hạ sĩ quan, từ thi binh sĩ nhưng xác chết có còn cấp bậc chăng. Người khác cho rằng có thể phân loại theo sinh quán. Đôi mắt ngược nhìn trần nhà trên cao. Xác chết Bắc-kỳ, xác chết Trung-kỳ, xác chết Nam-kỳ. Chúng tôi không dám chọn

lựa sự phân loại đó sợ rằng sự phân loại có phản ảnh đời sống của người sống như thế chẳng thể không hàm chứa những ý nghĩa châm biếm ít nhiều làm xúc phạm đến những người đã ngã xuống. Những sợi mi ngắn nhưng đậm chớp nhẹ. Hay là phân loại theo tình trạng của xác chết? Tình trạng nào? Sự toàn vẹn và sự mất mát? Xác chết còn đủ đầu mình và tứ chi và xác chết bị chém xả một bên vai, vắng mất một giò, xác chết còn đầu và tử thi chỉ có thân. Nhưng nói đến toàn vẹn và mất mát thì đầu là sự toàn vẹn và đầu là sự mất mát. Ngực bị banh ra, bụng lòi phèo, sọ dập nát. Sọ dập nát còn nguyên trên vai gọi là toàn vẹn thì e rằng từ ngữ và thực tế có một khoảng cách khá xa. Toàn vẹn và mất mát do đó trong trường hợp này chỉ có một giá trị tương đối, quá tương đối. Đôi mắt bỗng nhiên cúp xuống dường che dấu điều gì. Giọng Lộc đầy ăm ắp tâm sự. Khi mới tới đây, nhìn thấy những tử thi của bằng hữu lần đầu, tử thi đông đảo, tụ tập kỳ lạ, mỗi ngày chờ đi hoai hủy mà chẳng bao giờ vơi, chúng tôi ngạc nhiên cùng cực về hai loại xác chết. Xác chết có một màu sắc và kích thước của thân thể bình thường và xác chết biến sắc và biến thể. Thừa Trung tá, thừa quý vị trong phái đoàn thanh tra, xác chết để quá một thời gian nào đó màu da bình thường chuyển sang màu xám tro rồi trở thành đen. Thịt da thân thể căng phồng trước khi nứt nẻ như muốn vỡ tan thành mảnh nhỏ mà chẳng nổi mỗi ngày một đi lần vào trạng thái tan rữa, nước chảy rỉ rỏ, nước vàng, gầy như đặc quánh. Những hàng, anh em ở đây gọi xác chết bằng từ ngữ đó vì kiêng kỵ, để tránh sự ám ảnh, vì đùa giỡn trở thành thói quen, chúng tôi không biết, nhưng, vâng

những hàng đưa về quá trễ thường ở trong tình trạng đổi thay màu sắc và kích thước. Ta hãy phân chia xác chết ra làm hai loại để sắp xếp, loại nguyên trạng và loại biến dạng. Bàn tay Lộc đưa nhẹ lên mảng tóc vừa xòa xuống một phần trán. Vâng loại biến dạng và loại nguyên trạng. Nhưng, chỉ vài ngày tôi không thể không quan sát thấy loại nguyên trạng cũng bắt đầu biến dạng. Xác chết nào đã để vào ngăn nào thì có lẽ nên để nguyên ngăn đó chò thân nhân tới chớ không thể mỗi ngày mỗi sắp đặt lại. Trung tá Khanh quay đầu sang phía Trung úy Lan, bên trái, nói khẽ giọng xúc động cất dấu. Ông này ông ấy nói dài dòng. Lan dạ nhẹ, nụ cười bay từ phía đuôi môi. Ở trên cao, những sợi tóc lại bắt đầu tỏa xuống vùng trán Lộc. Giọng nói của Thiếu úy có lớn hơn chút ít. Đó là chưa kể hàng về không có thú tự. Hàng không chọn ngăn kéo dành cho tử thi để về. Có hòm toàn xác chết binh sĩ. Có tuần lễ chỉ có xác chết sĩ quan. Chuyến trực thăng này toàn hàng rửa nát. Mười tám cái chúng tôi nhận được mới đây không có cái nào đầu dính

trên vai. Xác chết mất đầu, xác chết nát bầy, xác chết mang về từ sinh lấy sừng nước, xác chết có kiến bám chặt chung quanh, xác chết có dòi bọ lúc nhúc, xác chết gọi là xác người mà thật ra chỉ có vài mảng thịt lớn nhón trong đất và đá, xác chết phơi nắng nhiều ngày, bao nylon chẳng thể che hết mùi làm cho lộn mửa.

Dường như không chịu thấu, Trung tá Khanh rướn cao người cất tiếng bất chợt.

“Anh có thể qua đề mục khác.”

Đôi mắt Lộc chớp chớp.

“Thưa Trung tá, hồi này Trung tá có trách cứ về sự bảo trì những ống kính của phòng giáo nghiệm. Tôi hoàn toàn tin tưởng rằng Trung tá nói đúng.”

Nó đã qua đề mục khác. Nó đã nghe thấy lời nói phàng phát phiền muộn của ông trưởng đoàn Thanh tra. Có lẽ. Có lẽ. Nhưng không phải. Lột bước khỏi xác chết, xác chết kéo nó trở lại. Tóc đã rũ đầy vầng trán, bàn tay lười biếng chẳng được đưa lên. Lột nói quả thực anh em chúng tôi có nhiều lầm lỗi. Nhưng có làm việc ở đây mới hiểu những ám ảnh của anh em trong đơn vị. Một khi cái vấn đề chính mình đã bắt lực, thì bao nhiêu khó khăn tương đối nhỏ hơn cần khắc phục người ta để có khuynh hướng để buông trôi. Giọng nói của Lột chậm rãi và nhẹ như một con thuyền nhỏ trườn trên nước mượt như rêu. Cái vấn đề lớn của chúng tôi là vấn đề gìn giữ xác chết. Gọi là bảo trì xác chết không biết có ổn không, lúc học khóa sĩ quan căn bản quân nhu tôi được dạy về phương pháp bảo trì đủ loại, bảo trì tàu dầu, bảo trì kho xăng, bảo trì bồn xăng, làm thế nào để tổ chức một kho xăng đúng tiêu chuẩn, thùng xăng không được để đứng mà phải sắp theo hình kim tự tháp thùng nằm. Cách thức bảo trì thực phẩm tươi khác với thực phẩm khô, bảo trì quân trang không giống bảo trì vũ khí. Nhưng tuyệt nhiên không có ai nói với chúng tôi cách thức bảo trì xác chết của các cơ quan Chung sự của quân đội đồng minh. Chúng tôi ghi nhận thấy rằng, để giữ cho xác chết không có mùi, để có thể di chuyển xác chết trên tàu biển trong hàng nửa tháng, người ta áp dụng phương pháp moi hết ruột gan, vớt đi hết lức phủ ngũ tạng, rửa cho sạch tất cả bên trong, rồi khâu lại, chích vào bắp thịt

đã khô cứng những chất hóa học để tránh sự rửa nát trong một thời gian nào đó, chúng tôi ghi nhận kỹ thuật tắm rửa và mặc quần áo, kỹ thuật trang điểm, chải tóc bằng chất liệu gì để trên khuôn mặt đừng xòe ra một ngàn sợi tả toí, tồ lên má lên môi hóa phẩm nào cho người quá cố có sắc mặt của người đang ngủ. Đơn vị chúng tôi có đề nghị lên Cục xin tổ chức những khóa tu nghiệp cho các đơn vị Chung sự, đề nghị bị coi là viễn vông và dĩ nhiên bị loại bỏ. Người không có lập trường vững chắc có thể nghĩ một cách chua xót là bây giờ mỗi người trong chúng ta không có thì giờ nghĩ đến chính mình còn hơi sức đâu nghĩ đến những kẻ đã nằm xuống. Nó nói, nó nói. Thiếu úy Lộc tiếp tục nói và những sợi tóc tiếp tục rơi lả tả xuống trán. Bây giờ không biết con say nào đã nhập, cùng với lời nói, bàn tay mở ra những động tác và mỗi động tác mở ra ném mạnh một xác chết nhảy múa. Căn phòng đầy nhóc những tử thi bay lượn, bay trong miệng há hốc của ông Đại úy Khai, đè xuống ngón tay cầm bút mà bất động của Thượng sĩ Hiền, đập gót chân chảy máu vào đôi vai mệt mỏi thụt sâu vào trong lòng ghế của ông Trung tá, bay lòn vờn trong mắt Trung úy Lan, trong hơi thở của những người cộng sự, xác chết tưởng là quen thuộc mà vẫn hoàn toàn xa lạ.

Trung tá Khanh đột ngột lay mạnh vào vai Trung úy Lan.

“Chúng ta đi ra ngoài. Anh cho ngưng lại đi.”

Lan nói với Lộc bằng một thủ hiệu gọn.

Những tiếng cứng của bàn ghế xô động ở phía sau, buổi chiều, theo bước chân của hai người, mỗi lúc phủ kín một khoảng sân trại lớn hơn. Đến lúc những ngọn đèn được thắp lên, sự thật cũng hiện ra lấp lánh. Trung tá nói thêm

tâm ông cũng “không muốn làm khó anh em”, dù sao “bọn mình” cũng là anh em trong cùng một đơn vị. Nhưng “đó là lệnh”, “lệnh bảo làm khó.” “Đúng. Xếp lớn chỉ thị rõ rệt cho tôi như vậy.”

Những bước chân dừng lại một giây ngắn để cho những ánh mắt tìm kiếm rồi mỗi người lại nhìn về phía trước mặt, bước chậm rãi. Ông Cục phó nói có lẽ ông Cục trưởng cũng không muốn như vậy, nhưng “lệnh có thể đến từ phía cao hơn.”

Ông được chỉ thị rõ rệt là đến đây xét nét từng chút, làm cho mọi người ở Đại đội Chung sự này tá hỏa tam tinh, sau đó bồi thêm một quả ân huệ là hạch hỏi về cái vụ hai ông Đặng Ngọc Tây và Lê Văn Tây, làm xác người nọ thành ra xác người kia. “Làm ẩu làm tả như thế một khi công việc đổ bể ra còn gì là uy tín của Cục, còn làm hoang mang tinh thần binh sĩ đang chiến đấu.”

“Đó là mục tiêu chính của cuộc thanh tra.”

Trung úy Lan ngắt lời, ông Trung tá đáp lại tức khắc.

“Không. Tôi vừa nói, đó chỉ là miếng đòn ân huệ nhằm khủng bố tinh thần.”

Miếng đòn đó Trung tá Khanh phải tung ra trong phần chất vấn thuyết trình viên nhưng phần thuyết trình của Lộc làm ông thấy mệt mỏi quá, ông thấy tốt hơn hết là anh em nên thành thật với nhau.

“Có thể được chăng?”

Cẩn thận trọng, nhưng dù sao không thể lùi.

“Tại sao không.”

“Tôi nhắc lại, thanh tra hạch hỏi vụ hai ông Tây, chỉ là những cái có.”

“Tôi hiểu, Trung tá.”

Sự im lặng trong một giây ngắn cũng đủ dày như bóng tối đã bắt đầu biến thân thể hai người đi song đôi thành hai bóng đen mà ánh đèn từ phía những gian phòng đại đội không đủ soi chiếu.

“Trên Cục theo dõi từng bước vụ ông cố Thiếu tá Nguyễn Văn Tình.”

“Vụ ông Tình.” Trung úy Lan sùng sốt.

“Vụ ông Tình.” Trung tá Khanh nói ngắn như nhát búa vừa đủ cho chiếc đinh đã lún.

Trên Cục biết rằng về mặt pháp lý, bà Nguyễn Văn Tình nhũ danh Lê Thục Oanh do ông Luật sư Đỗ Hoài bênh vực sẽ dành phần thắng. Nhưng biết rằng “các anh bị áp lực” của Sư đoàn, có thể quyết định thiên lệch, cho nên cử phái đoàn Thanh tra xuống, lấy có Thanh tra để ngăn cản áp lực.

“Cục đứng về phía bà Lê Thục Oanh.”

Trung úy Lan gọi sự vật bằng tên thật của nó. Trung tá Khanh ú ớ một giây rồi biện bạch.

“Cũng có thể nói như thế. Nhưng cũng không hẳn thế. Việc nào cũng cần cho vừa phải.”

Trung úy Lan tường trình cho ông Trung tá diễn tiến của sự việc, từ chối khéo án tòa của luật sư Đỗ Hoài, vụ thỏa hiệp với ông Tướng Sư đoàn cho bà Tình số một quyền chôn cất.

“Ông Tướng cất công đòi như thế. Trung tá hiểu cho hoàn cảnh khó xử của chúng tôi.”

“Tôi hiểu.”

Sau bữa cơm tối, Trung tá Khanh và Trung úy Lan đi tới một thỏa hiệp. Trung úy Lan không thể, một khi đã

hứa với ông Tướng là dành quyền chôn cất cho bà Tình Hoàng Thị Tâm nay lại ngang nhiên lấy lại giao cho bà Lê thực Oanh. Và, bà Tâm đã thực hiện xong việc khâm liệm. Trung tá Khanh, với tư cách thanh tra, căn cứ vào đơn khiếu nại của luật sư Đỗ Hoài yêu cầu Đại đội Chung sự tạm ngưng việc cho phép bà Tâm cất đám sáng mai, để phân xử. Để xem phản ứng Sư đoàn ra sao.

“Như vậy được không?”

“Như vậy được. Cục và Sư đoàn là hai hệ thống khác nhau, không thể hại nhau được. Tôi bị chi phối bởi hai hệ thống. Tôi phải vâng lời của cả hai bên.”

Trung tá Khanh nhồi thuốc cho ông Trung úy. Lúc đó Chuẩn úy Đại vào hỏi về vụ hai ông Tây định sắp xếp lại cho tới nay. Lan nói với người cộng sự nói cứ tiếp tục, “như đã ấn định.”

Đại bước ra. Mấy phút sau tiếng rú ga của chiếc Dodge 4 vang động và những vệt đèn quét trên sân Đại đội từng vệt sáng lớn.

Bà Thiếu tướng, tháp tùng bởi Trung tá Sáu và bà quả phụ cố Thiếu tá Nguyễn Văn Tình số một, nữ danh Hoàng Thị Tâm, ông đại diện Trần Hà dưới sự hướng dẫn của Chuẩn úy Tâm, bước vào gian phòng hội của Đại đội Chung sự, bước chân và khuôn mặt giận dữ.

Cùng với cánh tay giơ lên những tiếng nói lớn, có thể gọi được là quát tháo cất lên.

“Thế này là nghĩa lý gì. Ông Trung úy đâu. Ông làm ăn gì kỳ cục vậy.”

Những người đã có mặt trong gian phòng, trừ luật sư Đỗ Hoài và bà Lê Thục Oanh, quả phụ Tình số hai, xô ghế đứng dậy. Trung tá Khanh và Đại úy Khai, hai vị Thanh tra của Cục biến sắc, Đại úy Khai tay trái vuốt tóc, động tác cơ giới, đôi môi Trung tá Khanh Cục phờ hơi mím lại, buông ra một chút rồi mím lại chặt hơn. Chuẩn úy Đại nói thật mau vừa đủ cho Trung úy Lan và Thiếu úy Lộc đứng kế

bên nghe thấy. Đại nói: “đánh lớn.” Lan đẩy chiếc ghế lại phía sau, tiến về phía bà Thiếu tướng nghiêng đầu chào, kéo chiếc ghế gần nhất, cất tiếng mời người mới tới. Bà Thiếu tướng không di chuyển, đứng im tại chỗ, ngón tay trở của bàn tay mặt điểm vào ông Trung úy, tiếng nói to lớn gấp bội.

“Ông làm cái trò gì đó. Ông hứa với ông Tướng ra làm sao. May phước cho ông, hôm nay ông ấy vào trong Phủ Tổng thống ông ấy ở nhà ông ấy đập cho ông mấy gậy rồi.”

Giọng nói bình thản của ông Đại đội trưởng Đại đội Chung sự mời bà Thiếu tướng an tọa, để mọi người có thể trình bày sự việc, nhiên hậu tìm kiếm được một giải đáp. Bà Tướng rít lên: “Không tìm với kiếm gì hết. Tôi nói sao thì làm vậy.” Trung tá Sáu nghiêng đầu nói nhỏ vào tai bà Thiếu tướng những lời gì, người đàn bà hất đầu bực bội, đưa khuôn mặt lên phía cao, tiến ra ghế. Người đàn bà dùng chân mặt gạt chiếc ghế ra một vài phân lượng không biết để chỗ ngồi được thuận lợi hơn hay để trút ra từ đó cơn giận chẳng thể giữ lại. Bàn chân giơ lên cho thấy rõ ống quần màu mỡ gà có thêu con rồng lượn quanh làn gấu. Rồng màu tím, cổ vươn lên phía trên cao của gấu quần, nhưng đầu lại cúi xuống, sợi chỉ thêu vẽ rõ những nét khuất phục, thờ phượng.

Bà Thiếu tướng ngồi xuống, đoàn tùy tùng lục tục kéo những chiếc ghế kế bên, đại diện Trần Hà ngấp ngừng sau lưng Đại úy Khai, Trung tá Khanh đưa mắt, Đại úy Khai quay đầu lại, chột hiệu, nhích sang một bước nhường chỗ cho Trần Hà bước vào bên ghế ngồi. Mọi người lục tục ngồi xuống, tiếng ho nhẹ ở phía trái, Thiếu úy Lộc nói với

một binh sĩ đi lấy nước xá-xị, Trung úy Lan đi vòng quanh chiếc bàn trở về chỗ ngồi, kế bên những người cộng sự. Trong một giây ngắn, đúng lúc kéo ghế ngồi xuống, Trung úy Lan ghi nhận tia mắt của bà Thiếu tướng liếc thật mau sang phía trái bên kia bàn, rồi mặt đột nhiên đánh lại hăm hực, phía bên trái, luật sư Đỗ Hoài, đầu vượt khỏi chỗ tựa lưng của ghế chút ít, mặt lạnh, bà Lê Thục Oanh cười nhẹ, tay gỡ kính đen xuống, hàng mi dài lay động, mắt ướn vẫn chớp nhip nhàng, nhưng giữa những chớp mắt có những tia loang loáng.

Bà Thiếu tướng không ngó một người nào, giọng cất cao.

“Bây giờ các người tính làm sao.”

Những ánh mắt từ phía này ném qua phía khác như cánh tay con khỉ vun vút trên những ngọn cao. Lan ném cánh tay khi sang Trung tá Khanh, Khanh ném cho bà Tình số hai. Người đàn bà quay đầu nhìn chiếc quạt máy quay chậm chậm, cánh tay đã thú khuất trong lùm cây.

“Chúng tôi muốn pháp luật được thi hành.”

Luật sư Đỗ Hoài lưng vẫn dựa vững vàng vào lưng ghế. Những tiếng gấn chậm và đều giống như những hòn đá phóng ra có nhắm kỹ.

Bà Thiếu tướng mở trùng mắt hỏi “cái gì”, quay sang Trung tá Sáu hỏi người này là ai, giọng đủ lớn cho mọi người cùng nghe thấy, Trung tá Sáu trả lời rất nhỏ, Lộc nói cho Lan nghe chúng sắp giết nhau. Bà Thiếu tướng gạt đầu, Trung tá Sáu dặng hắng, đưa mắt một vòng, nói giọng cảm xúc.

“Ông luật sư nói đúng.”

Quay đầu sang phía Trung úy Lan, Trung tá Sáu nói

nếu tôi không nhầm thì đây là ông Luật sư Đỗ Hoài, người bênh vực quyền lợi cho bà Lê Thục Oanh, người mạo nhận là bà quả phụ Nguyễn Văn Tinh. Lan đáp đúng. Đỗ Hoài vỗ nhẹ tay xuống bàn nói lớn, xin miễn lãng mạ. Ở đây chưa biết ai mạo nhận.

Bà Lê Thục Oanh là bà quả phụ cố Thiếu tá Nguyễn Văn Tinh. Anh Sáu Xác Ướp nhếch mép.

“Tôi xin phép tiếp tục.”

Người lính mang xá-xì vào. Không một người nào chú ý tới những chiếc ly đựng những viên đá chặt vụng về đang được đặt xuống mặt bàn. Trung tá nói về phần ông, ông không mong mọi gì hơn là pháp luật được thi hành. “Pháp luật ở đây, trong phạm vi của một đơn vị quân đội là pháp luật thời chiến, pháp luật quân sự. Pháp luật ở trong một đơn vị quân đội là lệnh. Tượng trưng cho pháp luật là ông Chi huy trưởng. Pháp luật trong vùng đất này mà chúng tôi nghĩ là mọi binh sĩ thuộc hạ có nhiệm vụ thi hành đúng là những lệnh ban ra bởi ông Thiếu tướng Tư lệnh Sư đoàn.”

Trung tá Sáu nói xong đưa mắt nhìn bà Thiếu tướng. Người đàn bà không quay đầu lại, cũng không đưa mắt nhìn ông sĩ quan, trên môi đỏ chót có những nét thỏa mãn. Trung úy Lan, Thiếu úy Lộc, Chuẩn úy Đại đều nhìn về phía ông Luật sư.

Đỗ Hoài nhào người về phía trước, nhưng ông khựng lại, tiếng ghế xô động ở phía đầu bàn, Trung tá Khanh đứng dậy thưa bà Thiếu tướng, thưa Trung tá Chánh văn phòng, thưa Quý vị. Ông Cục phó mùa võ che kín thân thể, bọc quanh Cục của ông một dàn khinh khí cầu cổ điển chống hỏa tiễn. Cục của ông có nhận được đơn khiếu nại của luật

sư Đỗ Hoài. Theo đơn khiếu nại, bà Lê Thục Oanh vợ có hôn thú hợp pháp của cố Thiếu tá Nguyễn Văn Tình, được Biện lý cuộc cho phép làm lễ tổng táng cố Thiếu tá. Bà Oanh, do luật sư Hoài bênh vực quyền lợi khiếu nại rằng khi tới đệ trình lệnh của tòa án thì bị từ chối khéo và một người lạ mặt đang thực hiện những thủ tục liên hệ đến việc khâm liệm.

Ông Trung tá ho nhẹ. Ông đã tìm thấy bình tĩnh, giọng nói đã êm và xuôi.

“Cục chúng tôi không có ý định thiên vị, không có hậu ý bênh ai, bỏ ai. Có đơn khiếu nại một đơn vị trực thuộc về phương diện chuyên môn, áp dụng đúng phương châm tư đại công khai, chúng tôi tới đây để quan sát, ngõ hầu cùng những giới chức liên hệ đi tới một giải đáp.”

Trên môi mặt sắt đen sì, một nụ cười lấy điểm hiện ra.

“Chúng tôi mong bà Thiếu tướng và quý vị thông cảm.

Bà Thiếu tướng chắc chắn không thông cảm. Trong lúc ông Cục phó nói, bà quay đầu sang bên trái, bà quay đầu sang bên mặt, vai nhún nhảy, ông dứt, không một chút chậm trễ, giọng của bà rất cao.

“Ông bảo ai là người lạ mặt. Ông ám chỉ ai, chửi xéo ai.”

Bà quay hẳn người về phía ông Cục phó.

“Không phải nói nhiều, không cần dài dòng. Vợ cái con cọt bao giờ cũng là vợ con của người ta. Vợ chôn chồng là cái lẽ đương nhiên, có cái gì mà phải quan sát mới lại giải đáp, các ông đừng có lộn xộn, đừng thọc gậy bánh xe.”

Bà Thiếu tướng xô ghế đứng dậy chỉ tay vào Trung úy Lan truyền lệnh như thế là đủ rồi, mời ông Trung úy hướng dẫn bà Tình đi làm lễ cất đám.

Ngón tay vẽ một vòng cung dừng lại hướng về phía sân:
“Có xe quân cảnh, có xe tang bốn ngựa đến đủ cả rồi.”

Quay sang phía bà Hoàng Thị Tâm, bà Thiếu tướng nói:
“Bà Thiếu tá, mời bà.” Người đàn bà đứng dậy, chưa kịp di chuyển, tiếng nói của Đỗ Hoài, kèm theo nắm tay đập mạnh lên bàn làm dừng lại.

“Bà Thiếu tá.”

Bà Tâm quay đầu, Đỗ Hoài cất tiếng cười khoái trá nhìn thẳng vào mặt bà Hoàng Thị Tâm nói không phải bà. Tôi không gọi bà. Đỗ Hoài dơ hai tay phân bua với mọi người, thân thể thấp từ từ đứng dậy.

“Tôi gọi bà Thiếu tá, bà quả phụ cố Thiếu tá Nguyễn Văn Tình. Bà này làm sao có thể là bà quả phụ Nguyễn Văn Tình được. Có phải cứ gọi nhau là bà Thiếu tá, bà quả phụ là trở thành bà quả phụ Thiếu tá đâu. Không thể gọi sự sai lầm là sự thật, sự sai lầm liền trở thành sự thật.”

Trên mặt, nhất là trên gò má hơi cao của bà Thiếu tướng những tia đỏ từ bao giờ đã kéo tới, bà đứng bất động thách đố, Trung tá Sáu, rồi Trần Hà lặng lẽ đứng dậy, Sáu tiến đến kế bên bà Thiếu tướng, Hà không một tiếng động, bước lại đứng sau lưng bà Hoàng Thị Tâm, mặt ngó trân vào Đỗ Hoài. Người lính rút xá-xị vào những chiếc ly cuối cùng, tiếng vỏ chai chạm vào miệng thủy tinh ném ra những tiếng động nhỏ và trong.

Đỗ Hoài mở khóa chiếc cặp trước mặt lấy ra tờ giấy đánh máy có dấu đỏ dơ lên, nụ cười ở cuối môi.

“Chúng ta sống trong một quốc gia có pháp luật. Với pháp luật chỉ có một bà Nguyễn Văn Tình. Với pháp luật chỉ có một người được quyền chôn cất người chồng xấu số đó.”

Bàn tay, cùng với thân thể nghiêng về phía tay mặt, đưa tờ giấy tới phía Trung úy Lan, Đỗ Hoài nhấn mạnh, xin Trung úy, người có trách nhiệm “thi hành pháp luật ở nơi đây.”

Bà Tướng nhìn Đỗ Hoài, nhìn Trung úy Lan. Bà lớn tiếng pháp luật nào. Pháp luật lão khoét thi đốt nó đi. Tiếng nói bay ra vun vút.

“Pháp luật thừa nhận con đã làm vợ là pháp luật nhà chùa.”

Những ồn ào vang lên, tiếng ghế xô động. Trung úy Lan nói với các cộng sự viên “hơi nặng”, chiếc ly bị gạt mạnh vỡ loảng xoảng, tiếng hét căm phẫn, “bà nói ai là đi, muốn dở giọng hàng tôm hàng cá ra ở đây phải không”, tiếng nói phẫn nộ của bà Lê Thục Oanh chen lẫn với tiếng nói không kém phẫn nộ của luật sư Đỗ Hoài, “tôi sẽ đưa bà ra tòa về tội mạ lỵ. Trung úy Chi huy trưởng, tôi xin ông làm chứng về sự việc vừa xảy ra.”

Trung úy Lan hai tay mở lớn ra phía trước.

“Tôi xin quý vị. Xin bà Thiếu tướng, xin Luật sư. Xin mời quý vị an tọa để chúng ta có thể thảo luận bình lặng. Chỉ có cuộc thảo luận bình tĩnh mới có thể mang lại giải đáp.”

Không một người nào trở về tư thế ngồi nhưng giọng nói lớn, rành mạch và cương quyết có mang lại một chút yên lặng.

Luật sư Đỗ Hoài mặt nhìn Trung úy Lan, ngón tay chỉ thẳng vào bà Thiếu tướng.

“Trước hết tôi xin hỏi bà này có phạm sự gì ở đây. Bà là phu nhân của ông Thiếu tướng nhưng bà không phải là Tư lệnh Sư đoàn.”

Người đàn bà tiến ngay lên một bước, áo dài mầu mỡ gà, cùng mầu với quần thêu rồng châu, chạm vào chiếc ghế. Bà quát to tôi muốn làm gì tôi làm. Ở đây đứa nào dám cấm tôi.

Người lính dọn những mảnh ly vỡ gây ra những tiếng động nhẹ. Chuẩn úy Đại nói giữa hai hàm răng ngậm chặt “nhất bà”, Luật sư Đỗ Hoài cười lạnh lạnh. Bà Lê Thục Oanh từ bao giờ di chuyển, đã tiến tới sát bà Thiếu tướng, bà Tâm từ phía sau bà Tướng bước lên một bước ngăn chờ đợi.

“Tôi tưởng chúng ta sẵn dịp này cần nói với nhau một lần cho rõ.”

Mất chớp, giọng bà Oanh cố gắng bình thản.

“Đồ phản bội, đồ cấm sùng chồng với Ba Tàu, đồ cuồng dâm, bây giờ tranh giành quyền này quyền nọ, nhận vợ nhận婿 là vợ là con vì tự ái, vì quyền lợi, vì độc ác. Đó không phải là đi thì là gì. Hay vì không có giống đi nào tôi tệ đến thế.”

Bà Tâm xĩa tay vào bà Oanh quát “mày nói ai”, bà Oanh lùi một bước về phía sau, phản ứng không chậm trễ, cả tay và mặt đều nhắm về Trần Hà đứng phía sau bên mặt bà Tâm.

“Quay lại mà nhìn. Chồng đứng sờ sờ đó chứ đâu mà đòi đi chôn chồng.”

Bà Tâm xông hẳn lên, Trung úy Lan đã đứng vào giữa hai người đàn bà, cánh tay bà Tâm đánh mạnh vào bà Oanh hất xuống vai ông Trung úy thật mạnh, tiếng nói quá gần đập vào tai từng nhát khủng khiếp. Bà Tâm nói cái đồ lấy Mỹ mới là quan trốn chúa lộn chồng. Mày là con

đi thập thành. Chồng tao ngu mới bị mày quyến rũ, ông ấy vừa nằm xuống chưa kịp chôn mày đã đưa thằng Mỹ về nhà hú hí. Ngủ với thằng Mỹ trên xác chết mày còn kém đồ súc vật.

“Mày ngủ với thằng Tàu trên xác chết.”

“Mày ngủ với thằng Mỹ trên xác chết.”

“Mày còn kém súc vật.”

“Mày là đồ chó.”

Những cánh tay, những âm thanh có nhiều súc vật, chó, xác chết, con đi, thằng Mỹ, thằng Tàu dồn dập ở khắp phía, đẩy mạnh ở vai trái Trung úy xô mạnh nơi cánh tay phải, đánh vào màng tai, nít áo chỗ ngang lưng. Trung úy như cái phao đang bị đủ thứ sóng nhỏ đẩy, nhận chìm xuống, bỗng, không biết vì một súc ép nào đó, nổi bật lên.

“Nếu các bà không chấm dứt sự lố bịch này, tôi mời tất cả hai bên ra cửa.

Cơn giận của ông Trung úy bị xô đẩy hiển nhiên có hiệu nghiệm. Những động tác và nguyên rủa ngưng lại.

Trung úy Lan uốn thẳng ngực về phía trước, nghiêm trọng:

“Chỗ này không phải là chỗ cãi cọ nặng lời. Tôi mong các bà thông cảm và nhớ cho rằng đây là Chung sự Vụ.”

Lan tiếp tục. Ông Trung úy nói về tính chất tôn nghiêm của vùng đất này, sự bất xứng của mọi to tiếng nơi đây.

“Ở đây chẳng có lời nói nào có nghĩa lý gì hết. Họ chẳng chỉ có sự im lặng may ra bớt được chút tội tệ.”

Những lời chót của Trung úy Lan mang lại cho lời mời ngồi kế tiếp sức đẩy. Bà Thiếu tướng, hai bà quả phụ Tỉnh, ông đại diện, ông luật sư lạng lẽ đi tới gần chỗ ngồi của

mình. Nhưng mọi người dừng lại quanh mép bàn, không có người nào ngồi xuống. Đỗ Hoài lên giọng nói rất tiếc về những sự việc mới xảy ra, và rất xúc động về những lời đầy tình cảm của Trung úy. Nhưng đây là một vụ tranh tụng, cần phải có lẽ phải, phải dựa trên lẽ phải để giải quyết.

“Và lẽ phải chỉ có một.”

Ông luật sư không nói lớn nhưng nhấn mạnh ở mỗi tiếng. Tiếng nói cuối cùng của Đỗ Hoài bị che khuất một phần bởi tiếng cười kiêu hãnh của bà Thiếu tướng. Người đàn bà nói đúng, ông luật sư nói đúng lắm. Chỉ có một lẽ phải. Chỉ có một sự thật, một chân lý. Bà Tướng chỉ ngón tay ra cửa gian phòng hội nói sự thật, chân lý, lẽ phải ở ngoài đó, ra đây mà coi lẽ phải. Bà Thiếu tướng xoay người đi một bước ngắn. “Tôi ra lệnh cho quân cảnh dẹp đường để cho bà quả phụ cố Thiếu tá đưa đám chồng bà. Người nào ngăn cản tôi cho nhốt lại.”

Luật sư Đỗ Hoài vung tay thách đố.

“Tôi mời bà. Bà cứ tự nhiên. Bà đừng quên rằng thừa phát lại do sự mời tới của chúng tôi vẫn chờ sẵn ở ngoài phòng khách kia. Mọi mệnh nha cản trở sự thi hành luật pháp sẽ được luật pháp chiếu cố tới.”

Những động tác vung mạnh, những tiếng ồn ào lại bắt đầu nổi lên trở lại ở khắp phía, tiếng đe dọa tiếng thách đố, một vài thành ngữ nguyên rủa, tất cả làm át hẳn tiếng chuông điện thoại đang reo ở góc phòng. Chuẩn úy Đại từ lúc nào đã tiến tới đó nhắc ống nói, tiếng người Chuẩn úy trẻ thật lớn can cho người đối thoại ở chỗ xa xôi nào nghe đủ rõ át những tiếng ồn ào. Đại hỏi ai, hỏi ai nhiều lần, hỏi can không rồi gọi lớn Trung úy, Trung úy.

Tiếng gọi thất thanh phảng phất những hoảng hốt mang lại sự kinh động. Những mắt nhìn hướng về phía Đại. Lan bước mau đến bên người cộng sự. Im lặng trầm khấp.

Ông Trung úy hỏi ai đó, nhắc lại ai đó, mặt ngẩn ngơ, bỏ ống nói xuống nói cúp rồi bước đi một bước chuông điện thoại reo, trở gót. Tiếng nói của Lan mỗi lúc một lớn những tiếng không phải, tiếng phản nộ, hơn thế tiếng khùng hoảng. Bác. À vâng bác. Vâng cháu đây Lan đây. Bác nói sao. Vô lý. Cường độ khùng hoảng trong giọng Lan gần như điên loạn. Không thể như thế. Vô lý, vô lý. Hải mới điện thoại cho cháu hồi chín giờ sáng. Vâng Chợ Rẫy, cháu nhớ. Cháu đến ngay. Ông nói được bỏ xuống không đúng vị trí, nằm ngửa trên mặt bàn nhỏ, tiếng Lộc gì đó cụ, bà Thiếu tướng hỏi ông đi đâu, Đỗ Hoài nói xin Trung úy giúp giải quyết vụ này cho xong nội sáng hôm nay, Trung úy Lan gạt mạnh Trần Hà đứng gần bên cánh cửa gian phòng đại hội, bà Thiếu tướng gọi giật giọng Trung úy, tôi ra lệnh cho ông ở đây giải quyết cho xong, ông đi đâu, ông không nghe tôi nói ông Tướng giáng cấp ông tức khắc. Lan đang bước nhanh dừng lại đột ngột, mặt tái nhợt, trong mắt căm phẫn ngùn ngụt. Trung úy hét lớn các người nói gì. Bàn tay đưa lên cổ áo trái dằng mạnh, ném vung ra phía trước hai hoa mai đồng, các người nói gì. Lon đó, các người mang về mà nấu mà ăn, nếu điều đó mang lại cho các ông các bà sự sung sướng. Các người là một bọn tàn bạo, không phải, bọn bất cố liêm sỉ, cũng không phải, bọn trống rỗng, bọn không tim không óc. Các người đến đây làm gì tìm kiếm cái gì, tranh giành nhau cái gì ở đây. Muốn biết ai phải ai trái không, muốn biết lẽ phải, muốn biết sự thật, chân lý hình thù nó ra làm sao không, tôi nói cho mà hay.

Lộc hỏi Đại ông ấy làm sao kỳ vậy. Tiếng hét của Lan càng lớn hơn, có cơn thở dốc, sự uất nghẹn.

“Chân lý nó màu sữa đục. Nó dài hai ly. Nó biết cử động, biết di chuyển biết cần. Nó thối hơn cứt. Nó khắm. Các người có hiểu không.

Nó là con dòi đang đục khoét thân xác ông Thiếu tá Tình ở dưới nhà xác kia. Chân lý đó, lẽ phải đó, chính nghĩa của mỗi phía đó. Xuống đó mà kiếm.”

Trung úy Lan nói ào ào, tiếng nói mỗi lúc như biển giận dữ càng trở nên dồn dập, đến nỗi khi tiếng nói đã dứt hẳn, thân thể cao vút của ông Trung úy đã lao ra ngoài sân trại, xe rồ máy, xe nghiêng mạnh bánh trên mặt đất, trong gian phòng hội, tiếng nói đó tưởng như vẫn còn vang động.

12.

Theo ngón tay trở của người Y-tá, Đoàn Lan chạy như bay về phía khu giải phẫu. Ông thân phụ của Hải đứng trong hành lang, khuôn mặt phờ phạc. Lan hỏi làm sao. Ông cụ bằng những tiếng đứt đoạn mô tả sự việc, đoàn quân cụ mang những vũ khí phế thải đến bãi phá, Hải đến ngôi nhà hoang ở đó không biết để làm gì, chạm phải một trái mìn. Lan hét lớn không thể như thế, vô lý, lao mình đến bên cửa phòng giải phẫu, ông cụ kéo Lan trở lại. Viên bác sĩ từ phía trong đi ra.

Đoàn Lan cất tiếng đầy những câu khản.

“Thưa ông...”

Viên bác sĩ không trả lời tiến đến bên ông cụ, đặt tay lên vai, lắc đầu nhẹ nhẹ, mắt dò hỏi đưa về phía Lan.

Ông cụ nói “chồng của cháu”, viên bác sĩ bỏ đi, Lan hỏi theo “Chúng tôi có thể vô”, viên bác sĩ quay lại gật đầu nói “được”.

Hải nằm trên giường, vải trắng phủ tới cổ, băng trắng kín mặt, kín một phần trán, mắt mũi và miệng để hở. Lan chạy tới kêu lớn “em”, hai tay chụp mạnh lấy cơ thể nửa chừng khựng lại, đặt nhẹ xuống vai. Trên môi Hải nụ cười phảng phất, vất vả. Bàn tay mặt rung động dưới làn vải trắng. Lan nhắc nhẹ tấm vải, bàn tay băng kín đưa ra. Lan đỡ vào hai tay.

Bằng mắt, Hải ra hiệu cho Lan cúi đầu gần xuống. “Chó.” Tiếng nói phều phào những hơi thở yếu lắm. “Chó phải can đảm nghe.”

Can đảm, can đảm, tại sao tôi phải chịu hình phạt đó.

“Em tô lại đủ bốn vách tường rồi.”

Em đừng nói chuyện đó. Nói cho anh nghe thằng bác sĩ nó bảo gì về bệnh tình của em. Nói cho anh nghe rằng em sẽ không làm sao, em nằm một tháng, hai tháng, một năm cũng được, nhưng em sẽ khỏe, em sẽ trở về. Chúng ta sẽ trở về nhà mình ở Phú-lâm, anh sẽ đi dạy học, em ở nhà chơi với con.

“Anh có biết em viết thêm chữ gì không.”

Em viết gì. Em viết gì cũng được hết. Em đừng chết. Em không sao. Em sẽ qua khỏi. Cuộc đời phải như thế, không thế thì vô lý, chẳng còn nghĩa lý gì cả. Em nói cho anh điều đó đi, nói cho anh biết là không sao, nói đi em, nói rồi nằm im nghỉ đi em.

“Em viết tên nó.”

“Tên con.” “Ừ, tên con.”

Anh sẽ đến đó viết tên em. Viết một nghìn lần tên em. Anh ngồi đây, không ngồi ngoài cửa gian phòng này, ngồi đây thở hết khí lạnh cần thiết cho em, anh sẽ ngồi ngoài

cửa chờ em khỏi hẳn, sẽ bế em, không cho em đi, sẽ bế em trên tay, trở về đó viết tên em.

“Thỉnh thoảng anh đi qua đó.”

“Anh sẽ đi qua mỗi ngày nếu em muốn.”

Đôi mắt Hải mệt mỏi tận cùng. Dường như nàng không quan tâm đến những tiếng nói của Lan.

“Thỉnh thoảng đi qua đó, anh nhớ tô lại tên nó.”

Trên tay Lan, bàn tay bằng kính bỗng thông xuống một trọng lượng mới. Lan nhìn vội bàn tay, nhìn lên mặt Hải, đôi mắt đã nhắm lại, nụ cười phảng phất. Lan gọi lớn nhiều tiếng, úp xuống thật sát, sờ tay vào mắt, vào miệng, úp mặt vào chạm mặt, hai tay bọc lấy những khối băng. Cánh cửa phía sau mở lớn, những bước chân người, ông cụ, những người y-tá, tất cả ôm lấy Lan kéo về phía sau.

Lan rú lên uất nghẹn mặc cho đám người lôi ra ngoài hành lang. Ông cụ đứng lại trong gian phòng khóc rung rức.

Trên ngọn cao của chiếc cột sơn trắng chọc thẳng lên bầu trời trống rỗng, không một gợn mây, lá cờ rung lên từng cơn trong gió bất chợt.

Kế bên viên gạch phía dưới, Hạ sĩ Mùi ngồi nốc rượu cả chai, mắt ngược nhìn hai chiếc trục thẳng đang lượn vòng tròn thành phách.

Trung úy Lan, quần áo xi vin, áo bỏ ngoài quần, vượt khỏi cổng trại, vượt khỏi điểm canh, ném, ở phía tả, phía hữu, những bước ngo ngác trên sân lớn, rồi đi thẳng tới chỗ Hạ sĩ Mùi. Thiếu úy Lộc có lẽ được loan báo bởi nhân viên trực điểm canh, từ văn phòng đại đội chạy vội ra.

Lan dừng lại bên ông Hạ sĩ già, Lộc chạy tới nói cụ. Ông Mùi ngược đầu, những tiếng chào hỏi ngán đến từ nhiều phía. Ông Mùi hất hàm lên khoảng cao nói hôm nay hàng về nhiều, Lộc cầm tay bạn, Lan gật gù xa vắng. Khi những tiếng động cơ của hai chiếc trực thăng tải xác chết đáp xuống đã tắt hẳn, Lộc châm điếu thuốc rít một hơi dài rồi đưa cho Lan.

“Cụ đi hơi lâu.”

Lan không trả lời, Mùi ngậm điếu thuốc chữa mỗi vào miệng, tay tìm kiếm trong túi áo ngực, Lan đưa điếu thuốc có đốm hồng cho ông Hạ sĩ.

“Hôm nay là đúng ba tuần.”

“Ba tuần.”

“Hôm đám tang chị, anh em có đến đông đủ.”

Lan lắc mạnh đầu, đập tay lên vai bạn, cánh tay đưa lên hạ xuống những động tác chậm và yếu.

“Đừng nói chuyện đó.”

Lộc mắt trợn, đứng im một lúc, những âm thanh đến tiếp theo của ông Thiếu úy có Đại đội, có ông Thiếu tướng, có vụ đơn giải ngũ của Lan gọi lui gọi tới điều chỉnh gì đó, có chuẩn úy Đại đội xe, xe ba gác đội mà trật chân mới kỳ, chân trái, không sao, Thượng sĩ Phát đau nặng.

“Vụ Nguyễn Văn Tinh cụ nhớ không.”

“Nguyễn Văn Tinh.”

Vụ hai con mẹ nặc nô. Những gật đầu nhẹ nhẹ, đầu đưa từ phía trên xuống dưới, hoài niệm bay trở lại, từ những phía sau thật xa.

Rút cục, hôm đưa đám ông cố Thiếu tá không đưa nào đi hết, cả thằng đại diện Trần Hà và thằng luật sư Đỗ Hoài

cũng chỉ tới kiểm soát “chia phần” rồi bỏ về, không một đứa nào đi theo linh cữu.

“Không một đứa nào đi theo linh cữu.”

“Không một đứa nào.”

Lan kéo bạn ngồi xuống kế bên ông Hạ sĩ, Lộc ngăn ngại một giây ngắn, nhưng giây ngắn trôi qua. Ông Mùi bắt đầu cất lên những lời mê sảng, tiếng gọi con, tiếng chúng nó giết con, tiếng súc sinh, tiếng đụ mẹ, nhiều tiếng đau đớn quá, những nguyên rửa cất lên trong giọng nhẹ nhàng dường như tâm sự có dáng dấp của đoạn khởi đầu của bản hòa tấu man dại.

“Chúng chơi những trò thật lạ.”

“Trò gì.”

Tiếng ông Mùi nói chẳng có trò gì là lạ hết. Tôi sẽ lặp lại được hết.

“Phe quả phụ Nguyễn Văn Tình nhũ danh Hoàng Thị Tâm, con chồng Tàu đó, được quyền cung cấp quan tài.”

“Chiếc hòm bọc nhung màu tím hoa sim.”

Lộc gật đầu. “Cụ nhớ hả. Đúng, chiếc đó đó.”

Nhớ chó sao không nhớ. Đất nước này, cuộc đời này, không nhớ quan tài thì nhớ cái gì.

Tiếng động cơ trực thăng lại bắt đầu nhúm lên, từ xa.

“Con mẹ Tình số 2, con chồng Mỹ, cung cấp xe bốn ngựa.”

Tiếng hét của ông Mùi kèm theo tiếng cười khà khà. Bố ấy đánh rơi cha nó thuốc lá vào trong ngực áo, miệng cười khà khà, tay đập từng nhát mạnh.

Lộc nói tiếp về đám tang ông cố Thiếu tá. Bọn chó rút cục thỏa hiệp với nhau.

“Chúng nó cùng một loài.”

Chúng nó thỏa thuận hỏa thiêu ông cố Thiếu tá. Thỏa thuận thì thỏa thuận thế thôi chờ ngày đưa ông xuống An dưỡng địa có thằng nào con nào đi đâu. Con đi mẹ chúng nó chờ, tôi thành thân nhân duy nhất mới bỏ mẹ.

Tôi phải xuống An dưỡng địa, tôi phải quét mớ lên cái tử thi đã chương lên, phải nhìn lửa từ lò điện lên phùn phụt, mớ nổ, thịt nổ lớp lớp. Tổ sư đời cụ có biết không, sao, phải ở đó, lệnh quân đoàn, đúng lệnh quân đoàn bắt phải ở đó, chờ lấy than về, than chia làm hai phần, theo đúng quy ước của hai con đi. “Tôi phải chờ, phải ấy than, phải chia làm hai phần vào hai cái hộp sơn mài, đời tôi mới khốn nạn chờ.”

“Chia làm hai hộp.”

“Đúng. Chia làm hai hộp.”

Giọng nói của Thiếu úy Lộc bị che một phần bởi những âm thanh đến từ hai chiếc trục thẳng vừa bốc lên. Ông Mùi nói nó đi rồi, xe sắp về, con sắp về.

“Hai hộp để chia cho mỗi con nặc nô một hộp.”

Ông Thiếu úy nói ông ấy đã chia làm hai hộp, ông mang về đây, ông ấy chờ, chẳng có con mẹ nào đến lãnh cả. Hai cái hộp bây giờ nằm chính ỉnh trên bàn, bàn văn phòng đại đội đó, gọi xuống nhà xác bọn nhà xác chúng nó không nhận chúng nó bảo đốt rồi tương đương với chôn rồi không thể trở về nhà xác được, gọi bọn bảo tồn di vật, bọn bảo tồn không nhận, than là người chết, là chính đương sự chờ đâu phải di vật của người chết mà bắt chúng nó nhận.

Ông Thiếu úy nói, ông nói. Tiếng nói đưa ông từ hiện tại khốn nạn đến những ước mộng xưa, từ xác chết nằm

trong hai hộp son mài đến tình ái, từ đám nắng gay gắt đứng kia đến cơn mưa sắp tới.

Lúc Lộc trở lại, Lan đã ngồi ở một chỗ khác. Chai rượu nốc một hớp nhẹ được chuyển từ tay Trung úy Lan sang tay ông Hạ sĩ. Ông Hạ sĩ nhìn Trung úy Lan cả quyết được chớ. Lan nói lại, ông Mùi tái xác nhận là được.

“Y nguyên.”

“Y nguyên.”

“Liên lại hết.”

“Liên hết chớ.”

Lộc hỏi cái gì, cái gì, không có ai trả lời.

Ông Mùi đưa chai rượu cho Trung úy. Trung úy mắt ngâm sâu xuống đáy nước nào.

“Những miếng mìn phá nát cả, liên không.”

“Liên hết chớ.”

Lan nhìn về phía trước mặt, mắt chìm hẳn, nói những tiếng thì thầm, nói liên hết, y nguyên, lại trở thành biển, nói hai lần, có lẽ ba, “lại trở thành biển.” Ông Mùi hỏi Trung úy nói cái gì, Lộc nhẹ nhàng cái gì trở thành biển, cụ. Lan đáp không, lắc đầu nói lại không. Những giọt nước mắt, tụ bao giờ, từ từ đi, vượt khỏi gò má Lan và dứt xuống.

Chiếc càn chắn ngang cổng trại được mở lên. Hai chiếc G.M.C, từ bãi trục thẳng trở về tiến vào trại, chạy thẳng đến khu nhà xác, rống lên từng hồi như con thú bị chọc tiết. Rồi im lặng.

mục lục

Thay lời giới thiệu.....	7
Chương 1.....	17
Chương 2.....	29
Chương 3.....	41
Chương 4.....	55
Chương 5.....	71
Chương 6.....	83
Chương 7.....	97
Chương 8.....	109
Chương 9.....	123
Chương 10.....	133
Chương 11.....	145
Chương 12.....	157